

T.C.
SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
MATEMATİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÖZEL DERS ALAN ÖĞRENCİLERİN BAŞARILARINDAKİ FAKTÖRLERE DAİR GÖRÜŞLERİ

Zeynep KOÇ ATLIĞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Ali TÜRKDOĞAN

SİVAS-2024

**MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÖZEL DERS ALAN ÖĞRENCİLERİN
BAŞARILARINDAKİ FAKTÖRLERE DAİR GÖRÜŞLERİ**

Zeynep KOÇ ATLIĞ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Matematik Eğitimi Bilim Dalı İçin Öngördüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Olarak Hazırlanmıştır.

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Ali TÜRKDOĞAN

SİVAS
Aralık 2024

KABUL VE ONAY

Zeynep KOÇ ATLIĞ'ın hazırlamış olduğu “Matematik Öğretmenlerinin Matematik Özel Dersi Alan Öğrencilerin Başarılarının Artmasında Etkili Olan Faktörlere Dair Görüşlerinin İncelenmesi” başlıklı bu çalışma, 25.11.2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından, “Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Matematik Eğitimi Bilim Dalı”nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Doç. Dr. KÜBRA POLAT (Jüri Başkanı)

İmza

Doç. Dr. Ali TÜRKDOĞAN (Danışman)

İmza

Doç. Dr. Elif ERTEM AKBAŞ (Üye)

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.../.../....

Doç. Dr. Aysel ARSLAN
Enstitü Müdürü

ETİK SÖZÜ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tez Yazım Kılavuzu (Yönerge)’nda belirtilen kurallara uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- ✓ Bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- ✓ Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- ✓ Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere, bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu ve atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- ✓ Bütün bilgilerin doğru ve tam olduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- ✓ Tezin herhangi bir bölümünü, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi veya bir başka üniversitede, bir başka tez çalışması olarak sunmadığımı; beyan ederim.

.../.../

Zeynep KOÇ ATLIĞ

ÖZET

KOÇ ATLIĞ, Zeynep, Matematik Öğretmenlerinin Özel Ders Alan Öğrencilerin Başarılarındaki Faktörlere Dair Görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, Sivas, 2024.

Eğitim, en genel tanımıyla bireylerde yaşantılara dayalı olarak kalıcı izli davranış değişikliği meydana getirme işlemidir. Bu davranış değişiklikleri meydana getirmeyi amaçlayan eğitim programları, her ders ve kademede farklı değişiklikler kazandırmayı hedeflemektedir. Bu beklentiler öğrencileri kendi içerisinde bir yarışa sokmaktadır. Bununla birlikte sınıf içerisinde yapılan etkinlikler çoğu zaman hedeflere ulaşmada yetersiz kalmaktadır. Öğrencilerin ciddi bir rekabet içerisinde olduğu dönemlerde ebeveynler, çocuklarının kaliteli bir eğitim alması ve başarılı olabilmesi için çocuklarına özel kurumlardan ya da özel derslerden destek alma eğiliminde olmaktadır. Özel derslerin öğrenciye hızlı geri bildirim ve ilerleme sağladığı düşüncesi velileri bu yönde hareket etmeye itmektedir. Özel derslerin en önemli avantajları; Özel derslerde öğrenciye yönelik planlar yapmak, çeşitli kaynakları kullanmak, zamanı verimli kullanmak ve öğrencinin yapısını daha iyi analiz ederek özgün bir öğretim süreci oluşturmak mümkündür. Özel derslerin okul derslerini destekleyici bir eğitim sistemidir. Araştırmanın amacı özel derslerin öğrencinin akademik başarısına nasıl olumlu etkileri olduğunu matematik öğretmenlerinin bakış açısıyla incelemektir. Araştırma 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan 14 matematik öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Bu öğretmenler, hem ara sınıflara hem de sınavlara hazırlık amacıyla en az 3 yıldır özel ders veren matematik öğretmenleridir. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Öğretmenlere göre özel ders alan öğrencilerin akademik başarılarının artmasının en önemli nedenleri şunlardır: Özel derslerin birebir olması; Öğrenciler için ders işleme hızları ayarlanabilir; malzeme kullanımı etkili olabilir; zaman planlaması yapılabilir; Öğrencinin konuları anlayıp anlamadığını belirlemek kolaydır; Farklı zorluk seviyelerindeki soruların çözümü, herhangi bir zaman kısıtlaması veya müfredat geliştirme sorunu olmadan yapılabilir. Öğretmenlerin, öğretmen adaylarının, öğrencilerin ve velilerin özel derslere ilişkin bilgi ve tutumlarının incelenmesi, bilgi ve tutumlarının artırılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler

Birebir özel ders, Matematik, Özel ders, Matematik öğretimi, Gölge eğitim.

ABSTRACT

KOÇ ATLIĞ, Zeynep, Mathematics Teachers' Views on Factors Affecting the Success of Students Taking Private Tutoring, Master's Thesis, Sivas, 2024.

Education, in its most general definition, is the process of creating permanent behavioral changes in individuals based on experiences. Educational programs aiming to bring about these behavioral changes aim to provide different changes in each lesson and level. These expectations put students in a race within themselves. However, the activities carried out in the classroom are often insufficient to achieve the goals. In periods when students are in serious competition, parents tend to get support for their children from private institutions or private lessons so that their children can receive a quality education and be successful. The idea that private lessons give the student rapid feedback and progress pushes parents to act this way. The most important advantages of private lessons are; It is possible to make plans for the student in private lessons, to use various resources, to use time efficiently and to create an original teaching process by better analyzing the student's structure. In this context, it can also be said that private lessons are an educational system that supports school lessons. The aim of the study is to examine how private lessons have positive effects on student's academic success from the perspective of mathematics teachers. The study was carried out in the 2023-2024 academic year with the participation of 14 mathematics teachers working in primary, secondary and high school schools affiliated with the Ministry of National Education. These teachers are mathematics teachers who have been giving private lessons for at least 3 years for both intermediate classes and exam preparation. Data were collected face-to-face using the semi-structured interview technique. According to teachers, the most important reasons for the increase in academic success of students taking private lessons are as follows: private lessons are one-on-one; Course processing speeds for students can adjusted; material use can be effectively; time planning can be done; It is easy to determine whether the student understands the topics; Solving questions at different difficulty levels can be done without any time constraints or curriculum development problems. It is thought that the knowledge and attitudes of teachers, teacher candidates, students and parents regarding private lessons should be examined and their knowledge and attitudes should be increased.

Keywords

One-to-one learning, Mathematics, Private lessons, Mathematics education, Shadow education

ÖNSÖZ

Eğitim sisteminde öğrencilerin belli başlı sınavlara girmesi ve bu sınavlardan başarılı olmaları gerekmektedir. Günümüzde öğrencilerin akranlarıyla rekabet içerisinde olması beraberinde öğrencilerin olumlu veya olumsuz etkilenmelerine de sebep olmaktadır. Bu gibi durumlarda öğrencilerin olumsuz etkilenmelerinin önüne geçilmesi öğrencilerin başarılarını doğrudan etkileyen bir faktördür. Okul ortamlarında MEB'e bağlı olunması ve sınıf mevcutlarının fazla olması sebebiyle öğrenciler ile bireysel ilgilenilmesi mümkün olmamaktadır. Bu durumda öğrencilerin başarıları başta olmak üzere motivasyon gibi çeşitli unsurları da olumsuz etkilenebilmektedir. Ancak eğitim sisteminin bir parçası olan özel dersler öğrencilerin maruz kaldığı olumsuz etkilerin minimize edilmesi ve başarılarının artırılabilmesi için önemli bir eğitim destekleyicisi olarak verilebilmektedir. Bu sebeple araştırmacı tarafından ele alınan bu çalışmada matematik öğretmenlerinin özel ders alan öğrencilerin başarılarındaki faktörlere dair görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Yapılan bu çalışma da özel dersin öğretmenler, öğrenciler ve veliler açısından kapsamlıca öğretmenlerin gözünden irdelenmeye çalışılmıştır.

Yüksek lisans tez çalışması sürecinde manevi olarak yanımda olan annem Kıymet KOÇ'a ve babam Murat KOÇ'a, süreç boyunca bana olan desteklerini hiç esirgemeyen kardeşlerim Hacer KOÇ DENİZ, Büşra KOÇ ÖZYİĞİT ve Ahmet KOÇ'a ve tüm zorlu süreçler boyunca arkamda duran ve beni motive eden eşim Ahmet ATLIĞ'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca süreç boyunca değerli bilgilerini paylaşan değerli danışman hocam Doç. Dr. Ali TÜRKDOĞAN'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

ETİK SÖZÜ.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar DİZİNİ	xi
KISALTMALAR DİZİNİ	xii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Cümlesi.....	6
1.2. Araştırmanın Amacı.....	7
1.3. Araştırmanın Önemi	7
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	8
1.5. Araştırmanın Sayıltıları.....	8
1.6. Tanımlar.....	8
BÖLÜM II	10
ÖĞRENCİ BAŞARISI VE ÖZEL DERS.....	10
2.1. Matematik Dersinde Öğrenci Başarısını Etkileyen Faktörler.....	10
2.1.1. Soru Kalitesinin Önemi	10
2.1.2. Materyal ve Teknoloji Kullanmanın Başarı Üzerindeki Etkisi	11
2.1.3. Ödev Verme ve Ödev Kontrolünün Başarı Üzerindeki Etkisi.....	12
2.1.4. Rehberlik Anlayışının Önemi	13
2.1.5. Ölçme ve Değerlendirmenin Başarı Üzerindeki Etkisi.....	14
2.1.6. Öğrenmede Tutumun Önemi	14
2.2. Gölge Eğitim Kavramı.....	15

2.3. Literatürde Özel Ders İle İlgili Yapılan Çalışmalar.....	16
BÖLÜM III.....	21
YÖNTEM	21
3.1. Araştırma Modeli	21
3.2. Çalışma Grubu	21
3.3. Verilerin Toplanması	22
3.4. Veri Toplama Araçları	22
3.5. Geçerlik-Güvenirlik	23
3.6. Verilerin Analizi	23
BÖLÜM IV	25
BULGULAR.....	25
4.1. Öğrencinin Başarısını Artırması İçin Özel Derste Dikkat Edilen Uygulamalara Dair Bulgular.	25
4.1.1. Özel Derslerde Kullanılan Yöntem Ve Tekniklerin Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.	25
4.1.2. Özel Derslerde Ders İşleme Hızının Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.....	27
4.1.3. Özel Derslerde Ders Anlatma Durumunun Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.	29
4.1.4. Özel Derslerde Öğrenci Eksikliklerinin Giderilebilme Durumunun Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.	30
4.2. Özel Dersin Öğrencinin Başarısını Artırmada Kullanılan Tanımlayıcı, Biçimlendirici Ve Düzenleyici Değerlendirme Uygulamalarına Dair Bulgular.	32
4.2.1. Özel Derslerde Kullanılan Tekrar Etme Anlayışının Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.	32
4.2.2. Özel Derslerde Kullanılan Ölçme Ve Değerlendirme Anlayışının Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.	34

4.2.3. Özel Derslerde Kullanılan Ödev Verme Ve Kontrolünün Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.	37
4.2.4. Özel Derslerde Kullanılan Soru Seçme ve Çözme Anlayışının Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.	40
4.3. Özel Dersin Başarısını Artırması İçin Tutuma Dair Yapılan Uygulamalara Dair Bulgular	42
4.3.1. Özel Derslerde Kullanılan Rehberlik Uygulamalarının Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.	42
4.3.2. Özel Derslerde Öğrencilerin Kaygı Ve Motivasyonuna Yönelik Yapılan Uygulamaların Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.	45
4.3.3. Özel Derslerde Veli İletişiminin Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.	48
4.4. Öğretmenin Kullandığı Teknoloji Uygulamaları Ve Materyal Desteğinin Özel Derste Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.	50
4.4.1. Özel Derslerde Kullanılan Teknolojilerin Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.....	50
4.4.2. Özel Derslerde Materyal Seçiminin Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.....	51
BÖLÜM V	53
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	53
5.1. Sonuç ve Tartışma	53
5.1.1. Öğrencinin Başarısını Artırması İçin Özel Derste Dikkat Edilen Uygulamalara Yönelik Sonuç Ve Tartışma	53
5.1.2. Özel Dersin Öğrencinin Başarısını Artırmada Kullanılan Tanımlayıcı, Biçimlendirici ve Düzenleyici Değerlendirme Uygulamalarına Yönelik Sonuç Ve Tartışma	55
5.1.3. Özel Dersin Başarısını Artırması İçin Tutuma Dair Yapılan Uygulamalara İlişkin Sonuç Ve Tartışma	59

5.1.4. Öğretmenin Kullandığı Teknoloji Uygulamaları Ve Materyal Desteğinin Özel Derste Başarıyı Artırmadaki Rolüne İlişkin Sonuç Ve Tartışma.....	61
5.2. Öneriler	63
KAYNAKÇA.....	65
EKLER	73
EK-1. Görüşme Formu	73
EK-2. Etik Kurul İzni.....	75

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Öğretmenlere ait demografik bilgiler	21
Tablo 2. Özel derslerde kullanılan teknik ve yöntemlere yönelik tablo	25
Tablo 3. Özel derslerdeki ders işleme hızlarına yönelik tablo	27
Tablo 4. Sınıf ortamlarında ders anlatma durumuna yönelik tablo.....	29
Tablo 5. Özel derslerin bireysel olarak öğrenci eksikliklerinin tespitinin öğrenci başarısına etkisine yönelik tablo	30
Tablo 6. Özel derslerde tekrar etme hızlarına yönelik tablo	33
Tablo 7. Özel derslerin ölçme ve değerlendirme ve soru sorabilmesi konusuna yönelik tablo	35
Tablo 8. Özel derslerde kaynak kullanılamamasının, ödev vermenin ve ödev kontrol etmenin öğrencilerin başarısı üzerine tablo	37
Tablo 9. Özel derslerde soru seçme ve çözme konusuna yönelik tablo.....	40
Tablo 10. Özel derslerde rehberlik konusuna yönelik tablo	43
Tablo 11. Özel derslerde kaygı azaltma ve motivasyonun artırılabilmesine dair tablo .	45
Tablo 12. Özel derslerin veli iletişimine yönelik tablo	48
Tablo 13. Sınıf ortamlarında akıllı teknolojilerin kullanılma durumuna yönelik tablo .	50
Tablo 14. Özel derslerin materyal kullanımına yönelik tablo.....	51

KISALTMALAR DİZİNİ

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
ACT	: American College Test
AYT	: Alan Yeterlilik Sınavı
DYK	: Destekleme ve Yetiştirme Kursu
KUİTO	: Kore Ulusal İstatistik Ofisi
LGS	: Liselere Geçiş Sistemi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
SAT	: Scholastic Assesment Test
TDK	: Türk Dil Kurumu
TYT	: Temel Yeterlilik Sınavı

BÖLÜM I

GİRİŞ

Eğitim, insanlığın var olduğu günden bugüne insan yaşamında önemini koruyan ve tanımı değişen bir kavramdır. Ayrıca eğitim kavramına açıklama getiren tanımlar, içinde bulunulan koşullara, yorum ve değerlendirme farkına ya da dünyaya bakış açısına göre değişim gösterebilmektedir (Taşpınar, 2014). Dolayısıyla, eğitim kavramı üzerine geçmişten günümüze kadar pek çok tanımlama yapılmış ve yapılan her tanımda bu kavramın içeriği farklı bakış açılarıyla tanıtılmıştır (Erdoğan, 2010). Eğitim üzerine yapılan tanımlar incelenip bir bütün olarak değerlendirildiğinde, eğitimin bireylerde yaşantılara dayalı olarak kalıcı izli davranış değişikliği meydana getirme işlemi olduğu söylenebilir (Ertürk, 1972).

Eğitim kapsamında ulaşılması amaçlanan davranış değişikliği, genel olarak kısa vadede ulaşılması mümkün olmayan süreçleri kapsamaktadır. Bu sebeple, hem dünya genelinde hem de ülkemizde eğitim ilköğretim, ortaöğretim ya da yükseköğretim gibi belirli kademelere bölünmektedir. Bu kademelerdeki öğrenciler, hem ilgi ve yetenekleri doğrultusunda geliştirilmekte hem de bir üst eğitim kademesine hazırlanmaktadır (Taşpınar, 2014). Dolayısıyla, her eğitim kademesinde çeşitli derslere yer verilmiş ve öğrencilerin bu dersler kapsamında gelişimi amaçlanmıştır. Bu derslerin bazıları eğitim kademelerine göre değişiklik gösterirken bazıları ise eğitimin her kademesinde yer almaktadır. İlkokuldan üniversiteye kadar olan eğitim ve öğretim sürecinin önemli bir parçası da matematik dersidir (Yenilmez ve Duman, 2008).

Matematik programının oluşturulmasında, öğrencilerin analitik düşüncelerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, neden-sonuç ilişkisi kurma, problem çözebilme, akıl yürütmeyi öğrenme, tahmin etme, zihinsel işlem yapabilme, bilgi üretebilme ve üretilen bilgiyi kullanabilme gibi üst düzey bilişsel beceriler temel alınmaktadır (Çelikel ve Tanrıseven, 2024). Ancak bu beceriler hedef olarak belirlenirken öğrencilerin öğrenim gördüğü eğitim kademesine uygun olarak amaçlar belirlenmektedir. Bu doğrultuda, ilkökul öğrencileri için belirlenen içerikler lise öğrencileri için uygun olmamaktadır. Ancak buna rağmen ilkökul yıllarından itibaren matematik kaygısı pek çok öğrencide görülebilmektedir. Bu durum da ileriki yıllarda matematiğe karşı önyargılı yaklaşıma ve dolayısıyla muhtemelen başarısızlığa sebep olmaktadır (Türk ve Bedir, 2021).

Matematik başarısı, eğitim ve öğretim süreci içerisinde aileler tarafından oldukça önemsenmektedir. Çünkü matematiğin akıl yürütme ve mantıksal çıkarım yapmaya dair yapısı diğer derslerin başarısını da dolaylı olarak etkilemekte ve öğrencileri hayata hazırlaması bakımından önemli görülmektedir. Ayrıca, liseye ve üniversiteye geçiş gibi merkezi sınavlarda (LGS, TYT, AYT vb.) matematik dersinin önemli bir payı bulunmaktadır (Koçak, 2022). Nitekim gelişmiş ülkeler de matematik başarısını gözetilmekte olup PISA ve TIMSS gibi uluslararası sınavlarla öğrencilerin matematik bilgisi ve mantıksal becerilerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Dolayısıyla matematik dersi, hem okul başarısında hem bir üst eğitim kademesine hazırlanma noktasında hem de uluslararası sınavlar kapsamında önemli bir kıstas olarak alınmaktadır (Önder ve Gelbal, 2016). Ancak, ilkokul yıllarından itibaren matematik dersine karşı geliştirilen olumsuz tutum ve önyargılar bu derste başarılı olmaya engel olmakta ve öğrencilerin genel akademik başarısını olumsuz olarak etkilemektedir. Bu sebeple pek çok aile küçük yaşlardan itibaren çocuklarının matematik başarısını takip etmekte ve başarısızlığa engel olabilmek adına çocuklarını özel kurslara ya da dershanelere göndermekte ve birebir özel ders almaları için uğraşmaktadır (Salcan, 2014).

Özel ders, anne ve babaların çocukların akademik başarıları için matematik dersinde sıkça başvurdukları bir takviye türüdür. Bu noktada, velileri özel derse iten pek çok sebep bulunmaktadır. Bu sebeplerin temelinde, özel dersin akademik başarıyı yükselttiğine dair geliştirilen inanç bulunmaktadır (Bobbitt, 2017). Ayrıca, özel dersler, öğrencileri olumlu yönde geliştirirken aynı zamanda velileri de memnun edici bir eğitim faaliyetidir. Özellikle sınav döneminde olan öğrencilerin ailelerinde de çocuklarına yönelik gelecek kaygıları, meslek seçimi, iyi bir okula yerleşebilmesi gibi çeşitli nedenlerden dolayı kaygılar olabilmektedir (Guill ve Bos, 2014). Özel dersler, velilerin çocuklarının gelecekleriyle ilgili kaygılarından kurtulabilmeleri için yöneldikleri takviye eğitimi olarak değerlendirilebilir (Davies, 2004). Akran veya aile baskısı da öğrencileri özel derse yönlendiren bir diğer faktördür. Buna ek olarak sınıf ortamlarında öğrencilerin ders işleme hızlarına yetişememesi, öğretmenlerin konuları iyi anlatamamaları gibi farklı sebeplerden dolayı özel derse yönelimin fazla olduğu söylenebilmektedir. Bunların yanı sıra bazı öğrencilerin özel ders alma sebebi ise; yaşlılarının özel ders alması ya da özel kurslara gidiyor olması sonucunda kendi

benliklerinde geride kalmışlık hislerinin oluşmasıdır. Bu olumsuz hisler sonucunda öğrencilerin kaygıları artmakta ve özel derse yönelmektedirler (Lee, 2013).

Özel dersler genel olarak öğrencilerin farklı sebeplerden kaynaklı sınıf ortamlarında yaşadıkları eksikliklerin giderilmesi amacıyla tercih edilmektedir. Özel derslerin öğrencilerin okul derslerine olumlu etkisinin olduğu bilinmektedir (Bray, 2007). Özel dersler öğrencilerin okul derslerine katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda öğrenciler daha fazla test çözebildikleri için hem sınav başarıları hem de diğer akademik başarıları artmaktadır (Silova, 2009). Sınıf ortamlarında düşük başarısı olan öğrencilerin özel ders almaları sonucunda sınıf ortamlarındaki başarıları artmaktadır (Mischo ve Haag, 2002). Özel ders alan öğrencilerin başarılarının arttığı bilinmektedir (Kuan, 2011). Bray ve Lykins (2012) çalışmasında ise özel ders alan öğrencilerin ödev yapma durumlarının, gözlem becerilerinin, işbirliği yeteneklerinin ve zihinsel becerilerinin olumlu yönde gelişim gösterdiği ortaya konulmuştur.

Sınıf içerisinde öğrencilerin genel durumuna göre öğretim yöntemi seçilirken, özel derste ise tek öğrencinin bilgi ve becerisi doğrultusunda yöntemler tercih edilmektedir (Kışla ve Şahin, 2015). Ayrıca, öğrencinin durumuna göre tercih edilen yöntemler pratik bir şekilde değiştirilebilmektedir (Topkara ve Çelik, 2009). Bu noktada, önemli olan bir diğer husus öğrencinin öğrenme hızıdır. Sınıf içerisinde yapılan derslerde sınıf ortalaması referans alınırken özel derslerde bir öğrencinin öğrenme hızı temel alınmaktadır (Slavin, 2017). Bu doğrultuda, özel ders alan öğrencinin yavaş öğrendiği konularda öğretmen daha yavaş ilerlemekte; öğrencinin öğrenme hızı yükseldikçe öğretmenin konuların öğretimindeki hızı da buna paralel olarak yükselmektedir (Levent ve Yazıcı, 2014). Ayrıca, özel dersler ekstra dersler olarak değerlendirildiği için konulara geniş zaman ayrılabilmekte ve öğretmenlerin müfredat yetiştirme gibi bir kaygısı olmamaktadır (Aseltine, Faryniarz ve Rigazio-DiGilio, 2015).

Özel dersin matematik başarısındaki bir diğer etkisi ise öğrenci motivasyonu üzerindeki etkisi olarak değerlendirilmektedir. Çünkü sınıf içinde öğrencilerin genel durumu dikkate alınıp ortalama başarıya göre dersler yapılmaktadır. Bu işleyiş, matematik başarısı düşük düzeyde olan öğrencileri dersten koparıırken matematik başarısı ortalamasının üzerinde olan öğrencilere ise sıkıcı gelmektedir (Senemoğlu, 2018). Dolayısıyla, okulda yapılan matematik dersinin ortalamasının altında veya üzerinde matematik başarısı bulunan öğrencilerin motivasyonuna olumsuz bir etkisinin

bulunduğu söylenebilir. Oysa özel derslerde matematik konuları özel dersi alan öğrencinin başarısı referans alınarak programlanmaktadır (Levent ve Yazıcı, 2014; Topkara ve Çelik, 2009). Bu noktada, başarısı düşük öğrencilerde basit ve sade bir biçimde dersler işlenirken başarısı yüksek öğrencilerde ise ileri düzeyde becerilere yönelik çalışmalar yapılabilmektedir (Olson ve Hergenbahn, 2016).

Matematik dersinde özel dersin tercih edilmesinin bir diğer nedeni, başarının artışında kullanılan tanımlayıcı, biçimlendirici ve düzenleyici değerlendirme uygulamalarıdır. Çünkü matematik dersinin okul içinde sınırlandırılmış zaman dilimi içerisinde yapılması, öğrenilen bir konunun tekrar edilmesine dair etkinliklerin yürütülmesi önünde engel olmaktadır (Schunk, 2014). Ayrıca, zaman darlığı sebebiyle genellikle kazanımların öğretimi öncesinde ve esnasında yeterince ölçüm yapılmasına engel olmaktadır. Bu sebeple tanımlayıcı ve biçimlendirici değerlendirme okullarda ihmal edilip düzenleyici değerlendirme yapılmaktadır. Oysa özel derslerde öğretim öncesinde öğretmenler ön test uygulayıp öğrencilerin konu ile ilgili ön bilgilerini ölçebilmektedir. Ayrıca, öğretim esnasında yapılan ölçümler ile öğrencilerin konuları anlama durumuna dair çıkarımlar yapmaktadır (Biber, Tuna, Altınok ve Küçüköğlu, 2017). Dolayısıyla, özel derslerin matematik dersinde tanımlayıcı, biçimlendirici ve düzenleyici değerlendirme yapmaya daha uygun olduğu söylenebilir (Alkaya, 2015). Buna ek olarak, okullarda verilen ödevlerin yoğunluğu ve zorluğu sınıf ortalamasına göre yapılmaktadır. Sınırlı süre sebebiyle de verilen ödevlerin takibi tam olarak yapılamamakta ve öğrencilere ödev başarısı hakkında dönütler verilememektedir (Marzano, Pickering ve Pollock, 2008). Ancak özel derslerde öğrencilerin durumuna uygun olarak ödevler verilmekte, verilen ödevler kontrol edilebilmekte ve öğrenci hataları giderilebilmektedir (Olson ve Hergenbahn, 2016). Bu noktada, ders içerisinde seçilen soruların zorluğu ve çözümü de ödevlere paralel olarak öğrenci özelinde seçilip ona uygun olarak çözülmektedir (Yıldızhan, 2015).

Özel derslerin matematik dersi özelinde tercih edilmesindeki bir diğer husus, özel derslerde gösterilen rehberlik çalışmalarıdır (Yoluk, 2010). Okullarda sınırlı zaman içerisinde müfredatı yetiştirme kaygısı taşıyan öğretmenler, yeterince rehberlik çalışması yürütememektedir (Türkdoğan, 2011). Ancak özel derslerde öğretmenler tek öğrenci ile çalıştıkları için bu öğrencileri daha yakından tanıyıp onlara hem başarılı olma noktasında hem de öğrencilerin hazırlandıkları sınavda (LGS, TYT, AYT vb.) matematiğin yerini, konu dağılımını ya da diğer bilgileri öğrenme konusunda rehberlik

etmektedir (Yeşil, 2016). Ayrıca, öğrencilere öğretim yöntem ve teknikleri hakkında bilgi verilip matematik dersinde öğrenmeyi öğrenme konusunda rehberlik yapılmaktadır. Öğrencilere sunulan rehberliğin bir diğer avantajı da veli ile gerçekleştirilen iletişimdir (Zhang ve Bray, 2018). Okullarda matematik öğretmenlerinin her öğrencinin velisi ile birebir görüşme imkanı olamamaktadır. Bu imkan olsa bile sürekliliği sağlanamamaktadır. Oysa özel derslerde öğretmenlerin öğrenci velisi ile sık sık iletişim halinde olduğu ve öğrenci başarısı hakkında dönüşler verdiği bilinmektedir (Aküzüm ve Saraçoğlu, 2018).

Matematik dersinde özel dersin tercih edilmesinin bir başka temel nedeni de teknoloji uygulamaları ve materyal desteği olarak gösterilebilir (Fok, Polgar, Shaw ve Jutai, 2011). Sınıf ortamında genel olarak kullanılabilen tek akıllı cihaz akıllı tahta olmaktadır. Ancak öğretmenlerinin hepsinin akıllı tahtayı etkin kullanma konusunda becerisinin olması matematik dersi için bir dezavantajdır. Oysa özel derslerde cep telefonları, tabletler ya da bilgisayarlar etkin olarak kullanılıp akıllı kitaplardan soru çözümleri yapılabilmektedir. Hatta pek çok özel ders çevrimiçi olarak uzaktan yürütülebilmektedir. Bu noktada teknoloji kullanımının özel derslerde daha yoğun olduğu söylenebilir (Pettersson ve Fahlstrom, 2010). Ayrıca, teknoloji kullanımı gibi materyal kullanımının da özel derslerde daha yoğun olduğu bilinmektedir. Sınıf içerisinde öğrencilerin materyallere erişimi ve bu materyalleri inceleme süresi sınırlı iken özel derslerde sınırsızdır. Dolayısıyla teknoloji ve materyal kullanımının özel derslerde daha sık olarak kullanılması ve daha kolay uygulanabilmesi velileri özel derslere yönelten bir başka sebep olmaktadır (Kışla ve Şahin, 2015).

Yukarıda verilen bilgilerden hareketle, matematik başarısının eğitim kademesi fark etmeksizin hem ülkemizde hem de dünyanın genelinde gerek veliler gerekse ülkeler tarafından önemsendiği söylenebilir. Bu durum da ebeveynleri çocuklarının matematik başarısını yükseltebilmek adına özel derslere yöneltmektedir. Fakat doğrudan özel dersin matematik başarısını nasıl artırdığına dair bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma ile özel dersin matematik dersinde ve sınavlarında başarıyı nasıl artırdığına dair görüşlerin ve bilgilerin bir elden toplanması ve raporlaştırılması amaçlanmaktadır. Yapılan bu araştırmada da özel ders alan öğrencilerin matematik başarısının yükselmesinde yeri olan faktörler, matematik öğretmenlerinin bakış açısıyla resmedilecektir.

1.1. Problem Cümlesi

Araştırmanın ana problem cümlesi; “Matematik öğretmenlerine göre, matematik özel dersi alan öğrencilerin, matematik alanına ilişkin, başarının artmasındaki faktörler nelerdir?” olarak belirlenmiştir. Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki alt problemlere cevap aranacaktır;

1. Öğrencinin başarısını artırması için özel derste dikkat edilen uygulamalar nelerdir?
2. Özel dersin öğrencinin başarısını artırmada kullanılan tanımlayıcı, biçimlendirici ve düzenleyici değerlendirme uygulamaları nelerdir?
3. Özel dersin başarıyı artırması için tutuma dair yapılan uygulamalar nelerdir?
4. Öğretmenin kullandığı teknoloji uygulamaları ve materyal desteğinin özel derste başarıyı artırmadaki rolü nedir?

Özel dersin öğretmen, öğrenci ve veli boyutları bulunmaktadır. Çalışmada özel ders öğretmenin algıları ile yürütülecektir. Yani bu çalışmada öğretmenlerin algılarından hareketle özel dersin öğrenci başarısındaki etkisini belirleyen faktörler belirlenmeye çalışılacaktır. Dolayısıyla, araştırmaya ait alt amaçlar şu şekilde belirlenmiştir:

Matematik öğretmenlerinin özel ders yaklaşımları ile sınıftaki yaklaşımlarında;

- Mevcut
- Süre
- Öğrencilerin teşvik edilebilme durumu
- Öğretim stratejileri
- Öğretim teknikleri
- Konu anlatım tarzları
- Ders işleme şekilleri
- Materyal kullanımları
- Teknoloji kullanımları
- Kaynak kullanımları
- Soru seçme ve çözüm tarzları
- Konu tekrarı yapma
- Ödev verme şekli ve ödevlerin kontrolü
- Eğitim niteliği

- Rehberlik anlayışı
- Ders işleme hızı
- Ölçme ve değerlendirme
- Veliler ile iletişim

Kapsamında kıyaslamalar yapılması amaçlanmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Yapılan araştırmanın amacı, matematik öğretmenlerinin matematik özel dersi alan öğrencilerin başarılarının artmasında etkili olan faktörleri belirlemektir. Bu kapsamda çalışmada özel derslerde çeşitli faktörler (süre, materyal, öğrenci sayısı, ders işleme hızı gibi) bağlamında öğrencilerin başarılarının nasıl etkilendiğinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca özel ders ve sınıftaki durumun farklılıklarının tespit edilerek mevcut farklılıkların özel dersin lehine olup olmama durumlarının tespit edilmesi de amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Türkiye’de değişen sınav sistemleri, öğrencileri erken yaşlardan başlayarak bir rekabet ortamına sokmaktadır. Öğrencilerin içinde bulunduğu rekabet ortamı, öğrencilerin eğitim desteğine olan ihtiyacını artırmıştır. Türk Eğitim Derneği (2017) raporu, öğrencilerin özel ders alma durumlarının ilköğretim kademesinde birinci sınıfa kadar düştüğünü göstermektedir. Özel dersin öğrencilerin ders notları, merkezi sınavlardaki başarılarını ve matematiğe olan tutumlarını artırdığı yaygın bir kanıdır.

Bu araştırma; özel derse ilişkin matematik öğretmenlerinin matematik özel dersinin matematik başarısı ve matematik tutumunu nasıl artırdığına dair görüşlerini belirlemeyi hedeflemektedir. Bunu ortaya çıkarmak için matematik özel dersi ile devlet okullarındaki matematik derslerinin hangi yönleriyle farklılaştığı ortaya konulmaya çalışılacaktır. Literatürde özel dersin bireysel eğitime olanak sağladığı bu nedenle de matematik başarısını ve matematik tutumunu artırdığına yönelik görüş bulunmaktadır (Koçak, 2022; Yıldız, Türkdogan ve Koçak, 2022). Ama bu durumun kaynağının neler olduğu net olarak ortaya konulmamıştır. Özellikle de bu bireyselleştirilmiş eğitimin hangi yöntem, strateji, ödevlendirme ve kontrol etme, materyal kullanma, teknoloji kullanma, örnek seçme ve çözüme, bağlamında nasıl farklılaştığı incelenmelidir. Bu nedenle çalışmanın gölge eğitimin daha iyi anlaşılması bağlamında alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma sonunda matematik öğretmenlerinin ödev verme yaklaşımı, ders işleme yaklaşımları, materyal kullanıma ilişkin yaklaşımları, teknoloji kullanımı yaklaşımları ve örnek seçme-çözme yaklaşımları, sınıf seviyelerine ve öğrenci türüne göre özel dersler ve devlet okullarındaki sınıf dersleri kapsamında belirlenecek ve kıyaslanacak olması literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma sonunda elde edilecek bilgiler: Öğretmenlere özel derslerin öğrenciler açısından ne gibi avantajlarının olduğu yönünde güncel bilgilerin verilmesi açısından destek sağlayacağı düşünülmektedir. Öğrencilere özel ders almanın ne gibi avantajlarının olduğu yönünde bilgi edinme fırsatı sağlayacağı düşünülmektedir.

Velilerin çocuklarına özel ders aldirmalarının öğrencilere ne gibi yarar sağlayacağı hakkında güncel bilgilerin verilmesi açısından faydalı olacağı düşünülmektedir. Yapılan çalışma konusuna yönelik yeni araştırmalar yapmak isteyen akademisyenlere konu ve içerik seçimine yönelik alternatiflerin bulunması hususunda destek sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. Zaman bakımından 2023-2024 eğitim öğretim yılıyla,
2. Çalışma grubu bakımından Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim, ortaöğretim ve lise kademelerindeki okullarda görev yapmakta olan ve hem ara sınıflara hem de sınava hazırlık amacıyla en az 3 yıldır özel ders veren 14 matematik öğretmenin katılımıyla,
3. Veri türü bakımından araştırma sürecinde geliştirilecek olan yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilecek olan nitel veriler ile sınırlı olacaktır.

1.5. Araştırmanın Sayıtları

Bu araştırmada;

1. Özel ders veren matematik öğretmenlerinin görüşlerini samimi şekilde yansıtacakları varsayılmıştır.

1.6. Tanımlar

Özel Ders: Öğrencilerin kendilerine yönelik öğrenme amaçlarını tespit edebildikleri ve onların sorumluluk almasına olanak tanıyan yardımcı sistemdir. Bu sistemde, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları kapsamında öğrenme süreçleri ve içeriklerini şekillendirilebilmektedir (Kışla ve Şahin, 2015).

Birebir Özel Ders: Özel ders sisteminin bilinen en genel türüdür. Bu türde, sadece öğretmen ve öğrenci bulunmaktadır. Birebir özel ders sisteminde, yapılan dersler ya öğrencinin veya öğretmenin evinde ya da özel bir derslikte gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla, birebir özel derslerden yalnızca bir öğrenci faydalanabilmektedir (Bray ve Kwo, 2014). Bu tür, genellikle öğrencilerin okul derslerine ya da merkezi sınavlara hazırlık için alınmaktadır (Lee, 2013).

Gölge Eğitim: Eğitim kurumlarında öğrenim gören kişilerin aldıkları eğitimi destekleyebilmek hedefiyle, belirlenen kişiler ya da kurumlardan alınan eğitim şeklinde ifade edilen eğitim türüdür (Ünsal, 2016). Ayrıca gölge eğitim, okul gibi örgün eğitim kurumlarını içinde yer alan takviye eğitimidir (Bacanlı ve Dombaycı, 2013).

BÖLÜM II

ÖĞRENCİ BAŞARISI VE ÖZEL DERS

Bu bölümde öğrenci başarısını etkileyen faktörler ile özel ders ve uygulamaları ile ilgili literatürde yapılan çalışmalar incelenmiştir.

2.1. Matematik Dersinde Öğrenci Başarısını Etkileyen Faktörler

Matematik dersinde öğrenci başarısını etkileyen faktörler; soru kalitesi, materyal ve teknoloji kullanımı, ödev verme ve ödev kontrolü, rehberlik faaliyetleri, ölçme ve değerlendirme uygulamaları ve tutum olarak değerlendirilebilir.

2.1.1. Soru Kalitesinin Önemi

Soru sormak, pek çok ders için öğrenilen konuların ne düzeyde kavrandığını ölçebilmek için en sık yapılan işlemlerden biri olmuştur. Öğretmenin ders içerisinde sorduğu sorular öğrenilmesi istenen konunun kavranma düzeyine ilişkin anında dönüt imkanı vermesi açısından önemlidir (Beysen, 2006). Ayrıca, belirli aralıklarla yapılan sınavlar aracılığıyla öğrencilere yöneltilen sorular ise bir veya birkaç konu kapsamında sınıf ve okul başarısını ölçüp beklenen çıktılarının tespit edilmesini sağlamaktadır. Ancak bu noktada, öğrencilere yöneltilen her sorunun öğretici olduğu veya öğrenci başarısını yükselttiği söylenemez (Büyükalın-Filiz, 2009).

Soru sormak ve sorulan sorunun cevabını bulmaya çalışmak, eski zamanlardan günümüze kadar eğitimin temel parçalarından biri olmuştur. Soru sormayı etkin şekilde kullanan ilk kişi Sokrates'tir. Sokrates öğrencilerinden aldığı sorulara doğrudan cevap vermek yerine öğrencilerine nitelikli sorular yönelterek onların doğruyu bulmalarını sağlamıştır. Bu doğrultuda, Sokates'in soruları bir ölçüm aracı olarak kullanmaktan ziyade öğretim aracı olarak kullandığı belirtilebilir. Dolayısıyla, kaliteli ve nitelikli biçimde yöneltilen soruların başarıyı artırıcı etkisinden söz edilebilir (Erkan, 1998).

Matematik dersi, kapsamı itibarıyla soru ve problem çözmeye uygun bir derstir. Ancak sorulan her sorunun ya da çözülen her problemin öğrenci başarısını yükselteceği düşünülmemelidir. Bu noktada, soru niteliğinin tek düzeyde olması da doğru değildir. Öğrencilere sorulan soruların genel olarak kolay düzeyde olması veya genel olarak zor düzeyde olması öğrenci başarısını ölçme noktasında yetersiz kalabilmektedir (Güler, Özdemir ve Dikici, 2012). Çünkü başarı düzeyi yüksek bir grupta kolay nitelikli soru çözümlerinin öğrenci başarısı üzerinde etkin bir rolü olamamaktadır. Buna paralel olarak başarı düzeyi düşük bir grupta ise zor nitelikli soruların yer alması, öğrenci

başarısını yükseltmeyeceği gibi derse karşı olumsuz duygu ve tutumlar geliştirilmesine sebebiyet verecektir. Bu bağlamda, soru zorluğunun öğrenci grubunun genel başarısına uygun olarak seçilmesi gerekmektedir (Şensoy ve Kılıç, 2021).

Matematik dersinde öğrenci grubunun özellikleri kapsamında zorluğu belirlenen her sorunun da öğrenci başarısını yükseltmesi beklenemez. Hazırlanan soruların öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirecek, yeni bilgiler ile arada bağ kurmaya imkan verecek ve öğrenciler tarafından anlaşılır olması gerekmektedir (Güler vd., 2012). Bu doğrultuda, soru kalitesinin matematik dersinde önemli bir yer tuttuğu söylenebilir. Kaliteli ve nitelikli olarak hazırlanan soruların edinilmesi beklenen kazanımları da kapsamı, bu soruların öğreticilik düzeyini yükseltmektedir. Dolayısıyla, matematik dersinde öğretmenlerin soru kalitesine önem verip öğrencilerinin başarılarını yükseltebilecek soruları ders içerisinde ve sınavlarında kullanması gerekmektedir (Kabael ve Barak, 2016).

2.1.2. Materyal ve Teknoloji Kullanmanın Başarı Üzerindeki Etkisi

Materyal ve teknoloji kullanımı, eğitim ve öğretim süreçleri içerisinde sıkça kullanılan destek araçlarıdır. Materyal ve teknolojinin ders içerisinde aktif olarak kullanılması, öğrencilere eski bilgileri ile yeni öğrenecekleri bilgiler arası bağ kurabilmeyi sağlamaktadır. Bu doğrultuda, öğretim materyalleri ve teknolojilerinin aktif olarak kullanılması, öğrenci başarısına etki eden faktörlerden birisi olarak değerlendirilebilir (Kocabatmaz, 2011).

Öğretim materyalleri ve teknolojilerinin sıkça kullanıldığı derslerin başında matematik gelmektedir. Bu derste kullanılan yardımcı araçlar, anlamlı ve kalıcı öğrenme açısından kritik düzeyde etkilidir (Glasser, 2017). Matematik dersinde soyut kavramların yoğun olması, öğrencilerin bu dersi kolay ve hızlı kavramaları önünde bir engel olarak değerlendirilmektedir. Ancak, matematik dersinde kullanılan materyal ve teknolojiler görsel, dokunsal ve işitsel başta olmak üzere pek çok duyuyu harekete geçirip ders içeriğini somutlaştırmaktadır. Bu somutlaştırma işlemi, öğrencilerin dersi hızlı kavrayıp anlamlı öğrenmelerini gerçekleştirirken öğrenilen konunun kalıcı olmasını da sağlamaktadır (Kışla ve Şahin, 2015).

Matematik öğretiminde kullanılacak materyal ve teknolojiler seçilirken öğretmenlere büyük görev düşmektedir. Çünkü seçilen materyal ve teknolojilerin öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirecek nitelikte ve yeni öğrenecekleri konuya dair

merak uyandıracak biçimde olması gerekmektedir. Ayrıca, seçilen materyal ve teknolojilerin öğrencilerin düzeyine uygun olması gerekmektedir. Örneğin; abaküsler ilkokul düzeyinde kullanılabilecek öğretim materyalleri iken çevre, alan ve hacim hesaplamaya dair modeller daha ileri düzeylere yöneliktir (Kocabatmaz, 2011). Bu noktada, matematik öğretmenlerinin uygun materyal ve teknolojileri öğrencilerinin düzeyini, başarısını ve ön bilgilerini göz önünde bulundurarak tercih etmesi önemlidir. Ayrıca, materyal ve teknoloji seçimindeki bir diğer husus ise kullanılacak materyal ve teknolojilerin basit ve sade olup dikkat dağıtacak öğelerden arındırılmış olmalıdır (Pettersson ve Fahlstrom, 2010).

Matematik dersinde sıkça kullanılan materyaller; tangramlar, cebir karoları, izometrik kağıtlar, fasulyeler, abaküsler, renkli boncuklar ve oyun kartları iken bu derse uygun teknolojiler ise web tabanlı uygulamalar ve dijital bilgisayar uygulamaları şeklindedir. Bu dijital ortam materyallerine okullardaki teknolojinin yaygınlaşması sayesinde erişmek kolaydır. Dijital materyaller, öğretmenlerin matematik problemlerinin resimli, sözlü ve sembolik temsillerini daha kolay entegre etmelerini sağlamaktadır. Bu bağlamda, hem fiziksel materyallerin hem de uygun teknolojilerin matematik dersinde sıkça kullanıldığı ve öğrenci başarısına ek olarak motivasyon, tutum ve merak gibi değişkenleri de etkilediği söylenebilir (Kışla ve Şahin, 2015).

2.1.3. Ödev Verme ve Ödev Kontrolünün Başarı Üzerindeki Etkisi

Ödev, öğretmenlerin ders zamanı dışında yapılması için verilen genel olarak bir konu veya ünitenin tekrar edilip öğrenme bağlarının güçlendirilmesini amaçlayan ve bu sayede öğrenci başarısına destek olan zihinsel ya da bedensel görev ve çalışmalardır. Verilen ödevler, öğrencilerin sınıf düzeyi, ders içeriği ve öğrenilen konu kapsamına göre değişip çeşitlenebilmektedir. Ödevlerin temel amacı, öğrencilerin gelişimini sağlayıp okulda öğrenilen konuların pekiştirilmesidir. Bu yönüyle ödevler, öğrencilere boş zamanlarını değerlendirme imkanı verirken zaman yönetimini de öğretmektedir (Ghosh ve Bray, 2018).

Ödevler, yürütülen pek çok araştırmada öğrenci başarısı üzerinde olumlu etkisi bulunan çalışmalar olarak tespit edilmiştir. Çünkü ödev, öğrencilerin okul içerisinde öğrendiklerini tekrar edip pekiştirilmesini sağlarken bir sonraki derse dair merak da uyandırmaktadır. Derslere merakla gelen öğrenciler de öğretmenlerini daha dikkatli

dinleyip çalışmalarına daha çok önem göstermektedir. Bu durum da öğrenci başarısını yükseltici olmaktadır (Huang, 2017).

Matematik dersi, ödev vermeye ve ödev takibi yapmaya uygun bir derstir. Gerek müfredatın uzun olması gerekse başarılı olabilmek için ders dışı zamanlarda da çalışma gerektirmesi açısından matematik öğretmenleri öğrencilerine sıkça ödevler vermektedir. Ancak matematik öğretmenleri ödev verirken ödevlerin amaçlarını iyi belirlemelidir. Çünkü öğrencilerin derste öğrendiklerini pekiştirmeye dair yapılan ödevler ile bir sonraki derse merak uyandıracak nitelikte ödevler öğrenci başarısına önayak olacaktır. Ama öğrencilerin henüz öğrenmediklerini ölçmeyi amaçlayan ödevler ise öğrenci motivasyonunu kırmakla beraber onların derse yönelik karamsar duygular geliştirmelerine zemin hazırlayacaktır. Bu doğrultuda, matematik öğretmenlerinin ödev verirken kapsam, zorluk ve süre gibi değişkenleri dikkate alıp öğrencileri destekleyecek nitelikte ödevler vermesi gerekmektedir. Aksi takdirde ödevlerin matematik başarısı üzerinde somut bir etkisi olmayacaktır (Alkaya, 2015).

2.1.4. Rehberlik Anlayışının Önemi

Rehberlik, en basit tanımıyla yönlendirme işlemleridir. Yönlendirme ise eğitim ve öğretim süreçleri içerisinde önemli bir yer tutan dinamiktir. Eğitim ve öğretim süreci, henüz anasınıfı zamanından üniversite yıllarına kadar öğrencilerin öğretmenleri tarafından yönlendirilmesiyle gerçekleştirilmektedir. Bu yönlendirme işlemleri, öğrencilerin zihinsel ve bedensel gelişimlerine destek olmanın yanı sıra onların daha başarılı olmalarını amaçlamaktadır (Türkdoğan, 2011).

Matematik dersinin yapısı incelendiğinde, matematik öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerini dikkatli yapmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Zor bir konunun nasıl öğrenebileceği, hangi soruda hangi çözüm tekniklerinin uygulanabileceği, hangi sınavın içeriğinde ne kadar matematik sorusunun çıktığı, öğrenilen konunun ileriki yıllarda ve sonraki eğitim kademeleri ile ne düzeyde ilişkili olduğu vb. gibi durumlar matematik öğretmenleri tarafından öğrencilere açıklanmalı ve bu sayede rehberlik hizmetlerinin gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır. Bu gibi durumlar göz önüne alındığında, matematik öğretmenleri tarafından doğru yapılan rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısına olumlu yönde etki edeceği söylenebilir (Yoluk, 2010).

2.1.5. Ölçme ve Değerlendirmenin Başarı Üzerindeki Etkisi

Ölçme, günlük yaşamda ve bilimsel nitelikli araştırmalarda önemli yeri olan bir kavramdır. En basit tanımıyla ölçme, bir betimleme işi olarak değerlendirilebilir. Bir başka deyişle nesne veya nesnelerin ölçülecek özellik bakımından düzeyini belirlemek, bu nitelik açısından bir seviye tespit edilmişse saptanan bu seviyenin sayı ya da semboller ile yansıtılmasıdır. Değerlendirme ise ölçümlerden bir anlam çıkarabilmek ve ölçümlen nesnelere dair bir değer yargıya ulaşabilmektir. Edinilen ölçümlerden bir anlama ulaşabilmek adına söz konusu ölçümlerin bir ölçütle mukayese edilmesi gerekmektedir. Ölçme bir tanımlama işiyken değerlendirmenin bir yargılama ve karar süreci olduğu söylenebilir. Buradan hareketle, değerlendirme süreci ölçme sonuçları, ölçüt ve karar olacak şekilde 3 unsurdan meydana gelmektedir (Schunk, 2014).

Ölçmenin kendi içerisinde çeşitli türleri bulunmaktadır. Örneğin; bir masanın uzunluğu doğrudan ölçülebilirken zeka ve başarı vb. gibi gözle görülmesi doğrudan mümkün olmayan yapılar ise dolaylı olarak ölçülmektedir. Bu bağlamda, matematik başarısının da dolaylı olarak ölçülebildiği söylenebilir. Bu noktada, matematik öğretmenlerine düşen görev, tanımlayıcı, biçimlendirici ve düzenleyici değerlendirmeler yaparak öğrencilerin hem konu öncesi ön bilgilerini tespit edebilmek hem konu öğretimi esnasında dönüt alabilmek hem de öğrenilen konuların ne düzeyde gerçekleştiğini tespit edip kalıcılığını kontrol etmek olmalıdır. Bu şekilde yürütülen matematik dersi, öğrenci başarısı üzerinde destekleyici bir etkiye sahip olacak olması bakımından önem arz etmektedir (Alkaya, 2015; Biber vd., 2017).

2.1.6. Öğrenmede Tutumun Önemi

Tutum, herhangi bir durum, olay ya da şeye ilişkin duyulan ve genel olarak sonradan kazanılan duygular bütünüdür. Bu noktada, tutumların doğuştan gelmediği söylenebilir. Bu durum, eğitim ve öğretim açısından düşünüldüğünde bir avantaj şeklinde değerlendirilebilir (Yeşil, 2016). Öğrencilerin öğrenmeyi amaçladıkları konu ile ilgili olumlu tutumlara sahip olmalarının sağlanması, olumsuz tutumları varsa değiştirilmesi konusunda çalışmalar yürütülmesi öğrenmenin etkililiğini yükseltebilir. Bir alana ilişkin tutumun zamana bağlı olarak olumlu veya olumsuz şekilde değişim gösterebilmektedir. Tutumların değişmesi bireylerin davranışlarına da sirayet ettiğinden öğrencilerin derslere ilişkin tutumlarının olumlu yönde olmasının ders başarılarına pozitif etkide bulunacağı tahmin edilmektedir (Çavdar ve Şahan, 2019).

Matematik tutumunun, öğrenci başarılarıyla ilgili olduğu sonucu, daha önce yapılan pek çok araştırmada tespit edilen bir sonuçtur (Anderson, 2014). Öğrenciler eğitim yaşamları süresince derslerle ilgili olumlu veya olumsuz tutumlara sahip olabilmektedirler. Hatta eğitim yaşamları henüz başlamamış bireyler, çevreden gözlemleyerek dersler ile ilgili tutum geliştirebilir. Örnek olarak, ailesinden matematik dersine dair zorluk duyan bir öğrencinin bu derste olumsuz bir tutum geliştirebilmektedir. Matematik dersine ilişkin olumlu veya olumsuz tutumlar, öğrenmeyi etkilediğinden sınıfta öğrencilerin tutumları göz önünde bulundurulmalıdır (Yoluk, 2010).

Matematik dersinin insan tarafından yaratılan zihinsel bir sistem olması onun soyut olmasının nedeni şeklinde değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, matematik zor bir ders olarak görülüp çoğu öğrencide bu derste başarılı olamayacağı endişesi gelişmekte ve buna bağlı olarak matematik dersine karşı olumsuz tutum geliştirmektedir. Öğrencilerde geliştirilen negatif yönlü tutumlar, matematik öğretiminde yer alan engellerin başında gelmektedir. (Yeşil, 2016).

Matematiğin soyut yapısı, öğrenciler tarafından zor algılanmasına sebep olabilmekte ve bu durum matematik öğrenmenin zorluğuna dair olumsuz bir tutum gelişmesine yol açabilmektedir (Bobbitt, 2017). Öğrencilerin matematiğin zorluğuna ilişkin algıları ilkokuldan itibaren başlayıp öğrenim yaşamları süresince devam edebilmektedir. Bu ekseninde, öğrenme sürecinin önünde yer alan en büyük engel öğrenememe düşüncesidir. Matematik dersini öğrenemeyeceğine dair tutum geliştiren öğrencinin zorlanıp başarılı olamaması muhtemeldir. Bu doğrultuda, akademik başarıda matematik dersine dair tutumun önemi yadsınacak düzeyde değildir (Çavdar ve Şahan, 2019)

2.2. Gölge Eğitim Kavramı

Gölge eğitim kurumları, yaygın eğitim kapsamında (genel olarak okul dışında yapılan eğitim faaliyetleri) değerlendirilmektedir. Gölge eğitim kurumları genel olarak; etüt merkezleri, özel kurslar, özel ders büroları ve özel dershaneler olarak verilebilmektedir. Bu noktada özel ders veren bütün kurumlar, kuruluşlar ve etkinlikler gölge eğitim kurumları kapsamında ele alınabilir (Türkan ve Çeliköz, 2016).

Özel ders, kurs gibi olguların “gölge” olarak nitelendirilmesinin en temel sebebi; bu kurumların tamamen ana eğitim programının olması, ana eğitim programlarında

gerçekleştirilen içerik ve biçimsel değişikliklere bağlı olarak bu kurumların eğitim programlarına uygun bir form kazanabilmesi ve bu kurumların sistem normlarının ana eğitim programlarının normlarına göre daha az bir belirginliğinin olmasıdır (Taştı ve Demir, 2022; Türkan, 2019; Ünsal, 2016). Gölge eğitim örgün eğitim veren kurumlarının vazgeçilmez bir parçası ve takviye eğitimlerdir (Günhan ve Bumen, 2024).

Demirer (2011) çalışmasında ise gölge eğitim; butik eğitim kuruluşları, etüt merkezleri, özel dersaneler ve özel dersler olarak kategorize edilmiştir. Gölge eğitim kuruluşları birebir yapılan, küçük gruplar ile yapılan ve farklı programlar ile oluşturulan geniş öğrenci kitleleriyle gerçekleştirilen eğitimler olabilir. Bray (2007) sınıf ortamlarında yapılan eğitimler ve internet gibi teknolojik ortamlarda yapılan eğitimleri de gölge eğitim kapsamında ele alınmaktadır. Özel ders olgusuna yönelik yapılan çeşitli çalışmalardaki tanımlar incelendiğinde özel dersin en temel niteliğinin öğrencilerin akademik başarılarının arttırılmasını sağlamak: ara sınıflarda öğrenci başarısını artırmak veya merkezi sınavları kazandırmak olduğu söylenebilir.

2.3. Literatürde Özel Ders İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Mischo ve Haag (2002) çalışmasında öğrencilerin takviye eğitim almalarının bilişsel ve motivasyonları üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda takviye eğitim alan öğrencilerin bilişsel ve motivasyon açısından anlamlı ve pozitif yönlü bir gelişim gösterdikleri ortaya konulmuştur.

Tansel ve Bircan (2004) çalışmasında Türkiye'deki ailelerin hangi değişkenlere göre gölge eğitim faaliyetlerinden yararlanma durumları incelenmiştir. Çalışma sonucunda yüksek ekonomik geliri olan ailelerin çocuklarını özel dersanelere gönderdiği ortaya konulmuştur. Ayrıca ailelerin eğitim düzeylerinin yüksek olmasının, ailelerin yaşadıkları bölgelerin ve ailedeki birey sayısının da çocukların özel dersanelere gönderilmesiyle ilişkili olduğu ortaya konulmuştur.

Tansel ve Bircan (2005) özel dersin üniversiteye giriş sınavına olan etkisini tespit etmeyi amaçladığı çalışmada Türkiye'de üniversite eğitimine olan talebin yüksek olduğunu belirtmiştir. Üniversite kontenjanlarının az olması üniversiteye giriş sınavlarındaki rekabeti artırdığı belirtilmektedir. Veliler çocuklarının üniversiteye yerleşebilmeleri için özel derse önemli miktarda para ayırmak zorunda kalmaktadırlar. Sonuç olarak özel ders alan öğrencilerin üniversiteye giriş sınavında daha başarılı oldukları görülmüştür.

Smyth (2008) çalışmasında özel dersin öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda özel ders alan öğrencilerin akademik başarılarının arttığı ortaya konulmuştur.

Yılmaz ve Altinkurt (2011) çalışmasında lisans matematik öğretmenliği öğrencilerinin eğitim sistemindeki mevcut sorunlara yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda merkezi sınavların, sınıf mevcutlarının fazla olmasının, ezbere dayalı eğitim sisteminin, özel dershanelerin, öğrencilerin eğitime erişimlerinde zorluk çekmelerinin ve öğretmenlerin yetersizliklerinin eğitim sisteminin sorunları olduğu ortaya konulmuştur.

Hong ve Park (2012) çalışmasında özel derslerin öz düzenlemeli öğrenme ile arasındaki ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda özel dersin öğrencilerin bireysel sorumluluk gerektiren öğrenmelere olumsuz etki ettiğini tespit etmiştir. Bununla birlikte bireysel çalışmanın ise kendini motive etme bağlamında olumlu etkisinin olduğu ortaya konulmuştur.

Biçer, Capraro ve Capraro (2013) çalışmasında özel ders almayan öğrencilerin merkezi yerleştirme sınavlarındaki başarılı olamama durumlarının sebepleri incelenmiştir. Çalışma sonucunda öğrencilerden başarı beklentilerinin olması, okul ortamlarında işlenen dersler ile sınavların içeriklerinin benzememesi, takviye eğitimlerin başarı için gerekli olduğu ve öğrencilerin sosyoekonomik seviyelerinin farklı olmasının öğrencilerin başarısızlıklarının en temel sebepleri olduğu ortaya konulmuştur.

Zhang (2013) çalışmasında özel ders almanın öğrencilerin sınav başarıları üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda Matematik ve İngilizce derslerinden özel ders alan öğrencilerin başarılarının daha fazla arttığı ortaya konulmuştur.

Hof (2014) çalışmasında özel derslerin öğrenci başarısı üzerindeki etkilerinin incelenmesini amaçlamıştır. Çalışma sonucunda özel ders alan öğrencilerin okuma becerilerini düşük anlamlılık ile pozitif yönde etkilediği ortaya konulmuştur.

Addi Raccah ve Dana (2015) çalışmasında özel ders alma durumunun öğrencilerin gittikleri okul türlerine göre değişip değişmediğinin incelenmesini amaçlamıştır. Çalışma sonucunda yüksek sosyoekonomik seviyedeki okullara giden öğrencilerin daha fazla özel ders aldıkları ortaya konulmuştur.

Kösterelioğlu (2015) çalışmasında öğretmenlerin özel dershanelerin eğitim sistemindeki yerlerine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesini amaçlamıştır. Çalışma sonucunda özellikle kademeler arası geçiş sınavları için gölge eğitim kurumlarının önemli bir rolünün olduğu ve ailelerin öğrencilere yönelik daha sorumlu olmaları gerektiği ortaya konulmuştur. Ayrıca ekonomik durumu yeter seviyelerde olmayan aileler için fırsat adaletsizliklerinin de meydana geldiği vurgulanmıştır. Çalışmada öneri olarak kademeler arası geçiş sınavlarının kaldırılması ve öğrencilerin daha etkili yönlendirilmesi gerektiği bildirilmiştir.

Yıldızhan (2015) çalışmasında öğrencilerin gölge eğitime ihtiyaç duyma nedenleri ve bu kurumlardan beklentilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda merkezi sınavların olması ve rekabet ortamının doğması sonucunda gölge eğitim kurumlarına ihtiyaç duyulduğu ortaya konulmuştur. Ayrıca sınıflarda fazla öğrenci olması, müfredatın yoğun olması ve okulların öğrencileri yeteri kadar sınavlara hazırlayamaması da öğrencileri gölge eğitime iten bir sebep olarak bildirilmiştir.

Biber vd. (2017) çalışmasında öğrenci görüşleri kapsamında gölge eğitimin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin en çok Türkçe, İngilizce ve Matematik derslerinden destek aldıkları ortaya konulmuştur. Ayrıca öğrencilerin destek almalarının akademik başarılarını arttırdığı da ortaya konulmuştur.

Aküzüm ve Saraçoğlu (2018) çalışmasında ise öğrencilerin destek kurslarına yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda kursların öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde geliştirdiği ve sosyal yaşamlarını da olumlu etkilediği ortaya konulmuştur.

Damayanthi (2018) çalışmasında özel ders alma durumunun akademik performans üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda özel ders alma durumunun öğrencilerin akademik performansları üzerinde olumlu ve anlamlı bir etkisinin olduğu ortaya konulmuştur. Ayrıca ebeveynlerin eğitim düzeyleri, ekonomik düzeyleri, öğrencinin bireysel çalışabilmesinin de akademik performansı etkileyen diğer faktörler olduğu ortaya konulmuştur.

Türkan (2019), ortaöğretim 12. sınıf öğrencilerinin özel ders eğilimlerini ve özel derse yönelik paydaşların görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma 735 ortaöğretim 12. sınıf öğrencisiyle karma yöntemle yürütülmüştür. Katılımcıların özel

derse yönelik tercih sebepleri, görüşleri, yöntemsel bakış açıları, çözüm önerileri ve metaforları incelenmiştir.

Akdemir ve Kılıç (2020), öğrencilerin özel ders alma nedenlerini belirlemeye yönelik yaptıkları çalışmada, nitel bir yaklaşım benimsemiş ve 17 öğretmen, 24 öğrenci ve 4 veli ile görüşmeler gerçekleştirmiştir. Veriler mülakat yöntemiyle toplanmış ve içerik analizi ile incelenmiştir. Çalışmanın bulguları, özel dersin öğrenci ihtiyaçlarına ve seviyelerine uygun, etkili ve sistemli bir eğitim sunduğunu göstermektedir. Öğrencilerin derse aktif katılımı sayesinde kısa sürede kolayca öğrenme sağlandığı, konuların kavratıldığı ve okul derslerinin yanı sıra sınavların da desteklendiği tespit edilmiştir. Ayrıca, derslerin öğrencinin seviyesine uygun olması, öğrencilerin sıkılmasını engellemiş, birebir eğitimde öğrencilerin öğrenme sorumluluğunu aldıkları ve bu süreçte zorunluluk hissettikleri bulunmuştur. Sonuç olarak, özel dersin, derslerin desteklenmesi ve merkezi sınavlarda avantaj sağlanması açısından gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

Çetin ve Gündoğdu (2021) Destekleme ve Yetiştirme Kursları'na (DYK) yönelik eğitim paydaşlarının fikirlerini belirlemeyi amaçlayan bir çalışma yürütmüşlerdir. Çalışma nitel bir çalışma olup bir anadolu lisesinde yürütülmüştür. Çalışma kursun müdürü, öğretmenleri ve öğrencilerin katılımıyla yürütülmüştür. Veriler mülakat ve gözlem teknikleri ile toplanmış ve betimsel olarak analiz edilmiştir. Çalışmada kursa sürekli devam eden öğrencilerin kurstan faydalandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Türkdoğan ve Koçak (2021) çalışmalarında özel dersi Türkiye'deki ve uluslararası düzeydeki algılanış ve uygulanış şekillerini teorik olarak ele almış ve çeşitli analizlere yer vermişlerdir. Türkiye'de özel dersin merdiven altı olarak yaygın olarak kabul görülmesinin kanunen yasak olmasının doğru olmadığı fikri vurgulanmıştır. Ve özel dersin Türkiye'de çok boyutlu olarak çalışılması önerilmiştir.

Koçak (2022) çalışmasında matematik öğretmenlerinin özel derse bakış açılarının ve çıkarımlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda özel ders veren öğretmenlerin; özel ders ile maddi kazanç, duygusal tatmin, mesleki gelişim fırsatı, sosyal çevrenin taleplerine cevap verme fırsatı, sosyal çevrenin genişlemesi ve eğitime ilişkin bakış açısının gelişmesi getirilerine ulaştıkları ortaya konulmuştur.

Yıldız vd. (2022) çalışmasında özel ders veren öğretmenlerin gözünden özel ders sürecinin öğretmen, öğrenci ve veli üzerindeki olumsuz etkilerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda özel dersin öğretmende özsaygı, motivasyon ve ilgiyi azalttığı, öğretmenin örgün öğretimden uzaklaşması, çeşitli sağlık problemleri yaşaması, stres ve kaygı hissetmesi gibi olumsuzluklara neden olabildiği ortaya konulmuştur. Özel ders alan öğrencilerin ise sosyal çevreleri için yeteri kadar zaman bulamadıkları, stres/kaygı düzeylerinin arttığı ve örgün eğitimden uzaklaşıp özel dersten de soğuyabildikleri ortaya konulmuştur. Ayrıca özel dersin veli üzerindeki en sık karşılaşılan olumsuz etkisi zamansal ve maddi sıkıntılar olduğu vurgulanmıştır.

Yıldız, Bütün, Türkdoğan ve Koçak (2022), çalışmalarında matematik ve fen bilimleri öğretmenlerin özel derse yönelik algılarını tespit etmek için algı ölçeği geliştirmek amacıyla yürüttükleri çalışmada geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmişlerdir. Ölçek birincisi 7 ikincisi 4 maddeden oluşan iki boyutlu bir yapıya sahiptir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde “araştırma modeli”, araştırmanın “çalışma grubu”, “verilerin toplanması”, “verilerin analizi”, araştırmanın “geçerlik-güvenirliği” gibi başlıklar yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma da matematik öğretmenlerinin matematik özel dersi alan öğrencilerin başarılarının artmasında etkili olan faktörlere dair görüşlerinin incelenmesini amaçlamaktadır. Mevcut olan durumu ortaya koymaya çalıştığı için bu çalışma nitel bir araştırmadır. Nitel araştırma ile araştırma süreci içinde veriler sistematik bir şekilde toplanarak analiz edilmektedir (Strauss ve Corbin, 1998).

3.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evreni, 2022 ve 2024 eğitim ve öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı ilköğretim, ortaöğretim ve lise okullarında görev yapmakta olan hem ara sınıflara hem de sınava hazırlık amacıyla en az 3 yıldır özel ders veren matematik öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırmanın yapılabilmesi için gönüllü katılımı kabul eden 14 matematik öğretmeni ile görüşülmüştür. Araştırmanın deseni ise durum çalışmasıdır. Tablo 1’de öğretmenlere ait demografik bilgiler verilmiştir.

Tablo 1. Öğretmenlere ait demografik bilgiler

Kod	Cinsiyet	Eğitim durumu	Meslekte ki çalışma süresi	Çalıştığı kurumun bulunduğu yerleşim yeri	Çalıştığı kurum	Yaş	Sınıf düzeyi
Ö1	Erkek	Yüksek lisans	11	Merkez	MEB	36	Ortaokul
Ö2	Erkek	Lisans	15	Merkez	MEB	40	Ortaokul
Ö3	Erkek	Yüksek lisans	17	Merkez	MEB	41	Lise
Ö4	Erkek	Lisans	20	Merkez	MEB	44	Lise
Ö5	Kadın	Lisans	9	Merkez	MEB	32	Lise
Ö6	Erkek	Doktora	12	Merkez	MEB	35	Ortaokul
Ö7	Kadın	Lisans	10	Merkez	MEB	33	Ortaokul
Ö8	Kadın	Lisans	5	Köy	MEB	28	Ortaokul
Ö9	Kadın	Lisans	10	Merkez	MEB	33	Ortaokul
Ö10	Kadın	Lisans	5	Merkez	MEB	28	Ortaokul
Ö11	Kadın	Lisans	12	Merkez	MEB	35	Ortaokul
Ö12	Kadın	Yüksek lisans	12	Merkez	MEB	35	Ortaokul
Ö13	Kadın	Lisans	12	Merkez	MEB	35	Ortaokul
Ö14	Erkek	Yüksek lisans	15	Merkez	MEB	39	Lise

Tablo 2’den de görüldüğü gibi 8 kadın, 6 erkek öğretmen ile görüşülmüştür. MEB’e bağlı ortaokullarda görev yapmakta olan matematik öğretmenlerinin 13’ünün

merkez, 1'inin köyde eğitim verdiği görülebilmektedir. Çalışmada örneklem olarak mesleki çalışma süresi farklı olan ulaşılabilir kadın ve erkek öğretmenler seçilmiştir.

3.3. Verilerin Toplanması

Nitel yöntemle desenlenmiş çalışmalarda, araştırma konusu doğrultusunda ele alınan olay ya da olgu hakkında derinlemesine çıkarımlar yapmak amaçlanmaktadır. Bu amaç kapsamında da görüşme tekniği kullanılmaktadır (Morgan, 1996). Dolayısıyla, bu araştırmanın verileri, çalışma grubunu oluşturan matematik öğretmenleri ile yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Görüşme, daha önce hazırlanan soruların karşındaki kişiye sorarak alınan yanıtlar doğrultusunda bilgi toplanan veri toplama yöntemidir (Kuş, 2003).

3.4. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun hazırlanmasında aşağıdaki adımlar takip edilmiştir;

Öncelikle araştırma konusunda yapılan çalışmalar az olmasına rağmen araştırmanın alt problemleri ile ilgili sorular forma konulmuş böylelikle tartışma yapılmaya zemin hazırlanmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda yapılandırılmamış görüşme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan bu form uzman görüşü alınmak üzere Matematik Eğitimi Anabilim Dalında görev yapan üç öğretim üyesine gönderilmiştir.

Araştırmanın amaçları doğrultusunda ilgili literatür incelenerek araştırmanın alt problemlerine uygun bir görüşme formu hazırlanmıştır. Oluşturulan taslak görüşme formu 1 Matematik Öğretmeni ve Matematik Eğitim ana bilim dalında görev yapan üç öğretim üyesine gönderilerek dönütler alınmıştır. Bu dönütler doğrultusunda taslak görüşme formunda düzenlemeler yapılmıştır. Hazırlanan form üç matematik öğretmenine uygulanarak formun eksikleri tespit edilerek giderilmiştir. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu son halini almış (Ek-1) ve uygulamaya geçilmiştir. Görüşme formu 14 öğretmene uygulanarak çalışmanın verileri elde edilmiştir. Görüşmeler ortalama 30-35 dakika sürmüştür. Görüşmeler öğretmenlerin kendileri için en uygun ortamlarda gerçekleştirilmiştir. Mekan olarak öğretmenlerin tercihleri doğrultusunda çalıştıkları kurumlar, evleri, kafeler gibi yerler tercih edilmiştir. Bazı öğretmenlerle ise telefon ve zoom ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

3.5. Geçerlik-Güvenirlik

Öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen veriler araştırmacı tarafından çözümlenmiş ve birbirinden farklı olan veriler geçici olarak kodlanmıştır. Ön kodlama bu şekilde tamamlanmıştır. Elde edilen veriler başka bir araştırmacıya daha verilerek yine geçici kodlama yapması istenmiştir. Bu şekilde ikinci kodlama tamamlanmıştır. Elde edilen kodlar karşılaştırılıp eşleştirildikten sonra kodlar arasında uyum tespiti yapılmıştır. Kodlar arasındaki uyum oranı hesaplanırken Miles ve Huberman'ın (1994) geliştirdiği uyum yüzdesi formülü kullanılmıştır. Bu formül sayesinde kodların güvenilirliği belirlenmiştir.

Güvenirlik=Görüş Birliği Sayısı/(Toplam Görüş Birliği+Görüş Ayrılığı Sayısı)x100

Araştırmamızda güvenilirlik yüzdesi % 93 olarak belirlenmiştir. Kodlar arasındaki uyum belirlendikten sonra anlam bakımından aynı fikri içeren kodlar bir araya getirilerek bir tema altında toplanmıştır. Yine bu temalardan ilişkili olanlar art arda sıralanarak bir bütünlük sağlanmıştır. Bu aşamalarda uzmanların görüşleri alınmıştır. Elde edilen temalar, alt temalar ve kodlar alt problemlere göre gruplanmış ve tablolar oluşturulmuştur. Kodlar ve bulgular arasında uyum sorunu olmaması açısından sürekli olarak görüşme formlarına bakılmış ve son hali verilmiştir. Bulgular ve yorumlar bu tablolardaki örnek cümlelerin aslına sadık kalınarak oluşturulmuş ve hazırlanmıştır. Son olarak bulgular alt problemler gözetilerek yorumlanmış ve sonuçlara ulaşılmıştır. Sonuçlarda temalar arasındaki zıtlıklar ve uyum gözetilmiştir.

Araştırmanın dış geçerliğini sağlayabilmek adına araştırmaya ilişkin bütün basamaklar ayrıntılı olarak ifade edilmiştir. Çalışma grubunu oluşturan katılımcılar çeşitlendirilmeye çalışılmış, böylece farklı düşünce ve tecrübelerle sahip kişilerin fikirlerinin aktarılması hedeflenmiştir.

3.6. Verilerin Analizi

Yarı yapılandırılmış mülakat verilerinin analizi kodlar ve temalar yardımıyla analiz edilmiştir. Araştırma sürecinde, matematik öğretmenlerinin özel ders yaklaşımlarına yönelik toplanan veriler yazıya dönüştürülmüştür. Görüşmeler yazıya geçirilirken katılımcıların ifadeleri istisnai hususlar (Yazım yanlışları, söyleyiş hataları, katılımcının kimliğini açık edecek ifadeler) dışında aynen korunmaya çalışılmıştır. Kodları ve temaları oluştururken verilerin kolay ulaşılabilir olması adına katılımcılara

ait yazılı metinler, ayrı ayrı isimlendirilerek ve numaralandırılarak dijital olarak dosyalanmıştır. Görüşmenin dökümleri analiz yapılmaya uygun hale getirilmiştir.

Nitel araştırma yöntemiyle tasarlanan bu araştırmadaki veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Bu bağlamda toplanan veriler ilk olarak kodlanmış ve sonrasında bu kodlar tema oluşturmaya uygun şekilde düzenlenmiştir. Düzenlenen kodlara göre çalışılan konunun ve verilerin daha iyi anlaşılabilmesi amacıyla temalar oluşturulmuştur. Burada birbirine benzeyen verilerin aynı kod ve temada birleştirilmesine özen gösterilmiş ve aynı verinin başka temalarda kullanılmamasına dikkat edilmiştir.

İç geçerliği sağlayabilmek için katılımcılarla telefon ile görüşülmüş, yeterli düzeyde bilgi toplayabilmek hedefiyle veri doygunluğuna ulaşıncaya kadar görüşmelere devam edilmiştir. Ek olarak veri toplama ve toplanan verilerin çözümlenmesinde uzman görüşleri alınarak dış denetim sağlanmıştır. Çalışmada katılımcıların görüşlerini daha net yansıtabilmek hedefiyle doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Dış güvenilirliği sağlamak hedefiyle araştırmanın basamaklarına yönelik ayrıntılı bilgiler paylaşılmıştır. Araştırmacı, araştırmanın tüm adımlarında aktif olarak yer almıştır. Çalışma grubunun nitelikleri gizlilik sınırlarını aşmayacak düzeyde ifade edilmiştir. İç güvenirliliğin sağlanabilmesi amacıyla ulaşılan veriler benzer şekilde toplanmaya çalışılmış (ses kaydı, not tutma) ve doğrudan alıntılama yapılarak paylaşılmıştır. Çalışmanın uygulama bölümündeki tablolarda ifade edilen “frekans” konu ile ilgili görüş belirten öğretmen sayısını ve “yüzde” konuyla ilgili görüş bildiren öğretmen sayısının, toplam öğretmen sayısına bölümünü ifade etmektedir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde sınıf ortamlarının öğretim açısından dezavantajlarının neler olduğu ve buna dair bulgular ile özel derslerin öğretim açısından avantajlarının neler olduğu ve buna dair bulgular verilmiştir.

4.1. Öğrencinin Başarısını Artırması İçin Özel Derste Dikkat Edilen Uygulamalara Dair Bulgular.

Bu bölümde öğrencinin başarısını artırması için özel derste dikkat edilen uygulamaların neler olduğu incelenmiştir.

4.1.1. Özel Derslerde Kullanılan Yöntem Ve Tekniklerin Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde özel derslerde kullanılan teknik ve yönetime yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Özel derslerde kullanılan teknik ve yöntemlere yönelik tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Özel derslerde öğrencilerin zeka türlerine ve öğrenme biçimlerine göre en etkili teknik ve yöntem kullanılabilmektedir.	14	100	Özel derslerde öğrencilere uygun teknikler ve yöntemler kullanılabilmektedir. Özel derslerde öğrencinin zeka türü tespit edilebilmekte ve buna göre ders işlenebilmektedir. Özel derslerde öğrencilerin bilgiyi keşfetmeleri daha kolay olmaktadır. Sınıf ortamlarında öğrencilere yönelik öğrenme teknikleri ve yöntemleri kullanılamamaktadır. Sınıf ortamlarında öğrencilerin zeka türleri ve öğrenme türleri verimli bir şekilde analiz edilememektedir.

Tablo 2’den de görüldüğü gibi özel derslerde öğrencinin zeka türüne ve öğrenme biçimine göre en etkili teknik ve yöntemin kullanılabildiği 14 (%100) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“Özel derslerde tek bir öğrenci var. Süre sorunu yok, öğrenciyle etkili iletişimin olduğu için öğrencilerin zeka türlerini biliyorsun. Onlara yönelik yöntem seçebiliyorsun. O yüzden öğrenme anlamında sıkıntı olmuyor. Çocuk diyelim çok hareketli hiperaktif bir

çocuk sen de onunla beraber hareketli bir şekilde ders anlatıyorsun O yüzden de çocuk sıkılmıyor seni daha iyi anlıyor bu sebepten kesinlikle ve kesinlikle eğitimde başarıyı arttırıyor.” (Ö1).

“Şimdi özel derste öğrencilerle birebir ilgilenemediğimiz için hangi zeka kurallarına yani neye yakın oldukları analiz edilebiliyor. Öğrencilere yönelik yöntem seçildiği için öğrencinin derse karşı tutumu artıyor. Yani öğrenmesine kesinlikle fayda sağladığını düşünüyorum.” (Ö2).

“Özel derste sadece bir öğrenciye hitap ediyorsun. Bir öğrencinin bütün dikkati sizdedir. Sizin de bütün dikkatiniz bir öğrencidedir. Dolayısıyla o öğrencinin konuyu anlayıp anlamadığını da anlayabiliyorsunuz, hangi yöntemi kullanmanız gerektiğini de.” (Ö4).

“Özel derste bir tane öğrenci olduğu için bir öğrenciyle ilgileniyorsunuz. Tüm zamanınız bir öğrenciyle geçiyor. Bu sebeple öğrenciyi tanıyorsunuz. Öğrencinin hangi zeka türüne sahip olduğunu analiz edip öğrenebiliyorsunuz. Buna göre ders işleyebiliyorsunuz. Birde bir müfredat yetiştirmeye çalışmıyorsunuz. Aceleniz yok yani. Öğrenciye göre şekil alıyorsunuz. Bu sebeple de öğrencinin başarısı artıyor.” (Ö7).

“Özel derslerde bir öğretmen bir öğrenci olduğu için öğrenci çekinmiyor. Size daha yakın oluyor. O yüzden bilgileri keşfetmesi de daha kolay oluyor.” (Ö9).

“Özel derslerde öğrencinin hangi zeka türüne sahip olduğu analiz edilerek ona göre dersler işleniyor. Bu da öğrencinin başarısını ister istemez artırıyor.” (Ö11).

“Özel derslerde bir öğrenci olduğundan sebep ve ders işleme süresi öğrenciye bağlı olduğu için öğrenciye en uygun yöntem ve teknik seçilebiliyor. Bunun sonucunda öğrenci konuları daha iyi anlıyor. Başarısını doğru orantılı artırıyor.” (Ö12).

“Özel derslerde bir öğrenciyle ilgilenildiği için hangi zeka türünde bunu tespit edebiliyorsun. Buna göre ders işliyorsun veya soru çözüyorsun. Bu da öğrencinin başarısını artırıyor.” (Ö13).

“Özel derslerde süre sorunu, müfredat yetiştirme durumu olmadığı için öğrencilerin hangi zeka türünde olduğu hızlıca tespit edilebiliyor. Buna göre dersler işleniyor. Ya da öğrencinin eksikliği mi var tekrar dönebiliyorsun. Bunların hepsi de başarısını artırıyor.” (Ö14).

“Okul ortamlarında her bir öğrenciye göre yöntem seçilememektedir. Çünkü zaman sıkıntımız var. Müfredat yetiştirmemiz gerekiyor. Hangi öğrenciye göre yöntem uygulayabilirsiniz ki. Öğrencilere yönelik yöntemler seçilemediği için de bazı öğrenciler anlamıyor. Bu da tabi öğrencilerin başarısını olumsuz etkiliyor...” (Ö2)

“Sınıflarda var en az 30 öğrenci. Öğrencilerin hangi zeka türüne sahip olduklarını bilebilmek için analiz etmek gerekir, birebir iletişim kurmak gerekir. Ama sınıf ortamlarında 30 öğrencinin hangi biriyle birebir iletişim kurabilirsin. Başka görevlerin de var. Müfredatı yetiştirip öğrencileri sınava hazırlaman gerekiyor. Dolayısıyla sınıf ortamlarında öğrencilerin hangi zeka türüne sahip olduğu analiz edilemiyor. Buda başarıyı azaltıyor tabi...” (Ö6).

“Okul ortamlarında dersler tekdüze anlatılıyor. Ek bir yöntem kullanılamıyor. Yani tahtadan anlatım yapabiliyoruz sadece. Belki arada zamanımız varsa bilgisayardan çeşitli programlara girip öğrencilerin ilgilerini arttırmaya çalışıyoruz. Bunlar da nadir oluyor. Çünkü zamanımız yok, yetiştirilmesi gereken bir program var. Konuların yetişmesi gerekiyor. Bu sebeple sınıflarda her bir öğrencinin zeka türüne göre ders anlatılamaz hocam, imkanı yok...” (Ö8).

“...Genel olarak derste bazen buluş yöntemi kullanılabiliyor. Çok nadir keşfetmeye yönelik kuramlar kullanılabiliyor. Ancak bunların kullanılma oranları çok az bir etkisi olmuyor öğrencilere. Sınıf ortamlarında mevcut fazla o yüzden hangi öğrencinin hangi

öğrenme türüyle öğrendiği analiz edilemiyor. Analiz edilse de uygulanamaz mevcut fazla...” (Ö9).

“Hocam şimdi sınıf mevcudu fazla olduğu için hiçbir öğrencinin zeka türü verimli bir şekilde analiz edilemiyor. Ayrıca analiz etsen de öğrencilere göre teknik ve yöntem kullanamıyorsun. Sınıfta var 30 kişi. Ee bu sebeple biz ortalamaya göre anlatıyoruz. Anlamayan soruyor, anlayan geçiyor. Anlamayana da birden fazla kez derslerde anlatamıyorsun. Süre sorunu var sonuçta. Müfredatı yetiştirmen gerekiyor (Ö10).

“ Sınıf ortamlarında ve özel derslerde aynı teknikleri kullanıyorum. Ancak her ne kadar aynı tekniği kullansam da öğrencinin anlamasında farklılık olabiliyor. Yani sınıf ortamlarında tek bir kişi ile ders işlemiyoruz biz ders anlatırken genele hitap ediyoruz. Bu sebeple sınıf ortamları için dezavantajlıdır diyebilirim...” (Ö12).

Özel derslerde tek bir öğrenci olduğu ve müfredat yetiştirme sorununun olmadığı için öğrencilerin zeka türleri hızlıca tespit edildiği ve öğrencilere yönelik teknik/yöntemlerin uygulanabildiği için öğrencilerin başarılarının arttığı öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.1.2. Özel Derslerde Ders İşleme Hızının Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde özel derslerde öğrencilere yönelik ders işleme hızlarının belirlenmesine yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Özel derslerdeki ders işleme hızlarına yönelik tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Özel derslerde süre açısından kısıtlamalar olmadığı için öğrencilerin hızlarına göre dersler işlenerek konular işlenebilmektedir.	14	100	Özel derslerde öğrenciler daha etkin irdelendikleri için konular daha geniş işlenebilmektedir. Özel derslerde ek ders yapabilme olasılığı olduğu için öğrencinin seviyesine uygun bir hız ile ders anlatılabilmektedir. Özel derslerde ek dersler yapılabildiği için öğrencilerin başarıları artmaktadır. Sınıf ortamlarında müfredat yetiştirme zorunluluğu olduğu için dersler hızlı bir şekilde işlenmektedir.

Tablo 3’den de görüldüğü gibi özel derslerde süre açısından kısıtlamalar olmadığı için öğrencilerin hızlarına göre ders işlendiği 14 (%100) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“Özel derslerde tek bir öğrenci olduğu için ders işleme hızı da tamamen öğrenciye göre ayarlanmakta. Bu da tabi başarıyı getiriyor. Yani öğrenci bir konuyu anlamadı mı daha yavaş anlatıyorsun. Bir konuyu çok iyi mi biliyor o konuyu geçiyorsun. Öğrenciye göre plan, program yapıyorsun. Bu da ister istemez başarıyı arttırıyor. Hem müfredat da yetiştirmiyorsun, süre sorunun da yok. Eksiği çoksa öğrencinin ek ders yapabiliyorsun.” (Ö5).

“Özel derslerde öğrencinin seviyesine göre hızlanıyorsun ya da yavaşlıyorsun. Ayrıca bir konuyu anlamadı mı hemen tespit edip dönüp o konuyu tekrar edebiliyorsun. Çünkü süre sorunun yok. Müfredat yetiştirmiyorsun. Öğrencinin eksiklerini gidermek en temel amacın.” (Ö7).

“Özel derslerde öğrencinin kişisel özelliklerine bakarak hızını belirliyorsun. Soru seçiminde, konu anlatımında veya başka konularda herhangi bir süre sorunun olmadığı için öğrenciye en uygun hız ile ilerliyorsun. Öğrenciye göre dersler işlendiği için kesinlikle başarı artmaktadır.” (Ö8).

“Özel derslerde öğrenciler daha detaylı analiz edilebilmektedir. Süre sorunu, müfredat yetiştirme durumu da olmadığı için konular öğrencilerin anlama durumlarına göre ilerletilmektedir. Bu da öğrencilerin başarısını arttırmaktadır. Ayrıca süreden de avantaj sağlıyor bu durum.” (Ö9).

“Özel derslerde tek bir öğrenci olduğu için öğrenciler hızlıca analiz edilebilmektedir. Böylelikle öğrencilerin durumlarına göre ders işleme hızları belirlenmekte ve bu da başarısını arttırmaktadır.” (Ö10).

“Özel derslerde süre sorunu yoktur. Bu sebeple istediğimiz gibi ek ders yapabiliyoruz. O yüzden acele etmeden, öğrencinin anlama durumuna göre ders işleme hızlarını belirliyoruz. Bu durum sonucunda öğrenci konuları anlayarak ilerliyor ve başarısı da doğru orantılı artıyor tabi.” (Ö11).

“Özel derslerde süre sorunu olmadığı için öğrenciler iyice tanınabiliyor. Birde bir öğrenciyle muhatap oluyorsun. Yani daha iyi tanıyorsun. Neyi yapabilir, neyi yapamaz bunu analiz etmiş oluyorsun. Ayrıca öğrenciye göre ders işleme hızını belirliyorsun. Anlamadı mı tekrar geri dönüyorsun, anladı mı konuyu geçiyorsun. Bu da öğrenciye hem zamandan avantaj sağlıyor hem de başarısını arttırıyor.” (Ö12).

“Özel derslerde tek bir öğrenci olduğu için etkin bir şekilde analiz edebiliyorsun. Ona göre ders işleme hızını belirliyorsun.” (Ö13).

“Özel derslerde ek ders yapabiliyorsun. Öğrenci eksik mi bu eksikliğini giderebilmek için ek ders yapıyorsunuz. Böylelikle eksikliği giderilebiliyor. Bu durum sonucunda da öğrencinin başarısı artıyor.” (Ö14).

“Sınıf ortamlarında müfredat yetiştirme zorunluluğu var. Haliyle belli bir hızın altına düşemiyorsun. Gönül ister ki her bir öğrenciye göre hız belirleyelim. Ama bu okul ortamlarında mümkün olmuyor. Dolayısıyla ortalama göre bir hız belirliyoruz. Sınıf ortamlarında şu öğrenci anlamadı biraz daha üzerinde durayım diyemiyoruz.” (Ö7).

“Sınıf ortamlarında tüm sınıfa uygun bir hız seçemiyorsun. Çünkü hem müfredatı yetiştirmen gerekiyor hem de var 30 öğrenci hangi birine göre neyi anlatacaksın. O yüzden sınıfın ortalaması hangi hıza uygunsa onu uygulamak zorundasın. Örneğin bir soru yazdın tahtaya bu sorunun bir çözülme süresi var. O süre dolduktan sonra devam etmek zorundasın. Ya da tahtaya bir not yazdın bunun da bir süresi var. Saatlerce tüm öğrencilerin yazmasını bekleyemiyorsun. Ortalama hızla notları okuyup yazmalarını sağlıyorsun yazamayan arkadaşlarından alıyor. Bu şekilde dersleri yürütmek zorundayız.” (Ö11).

“Okul ortamlarında hızı belirleyen çok etken var. Bunlar; sınavlar, ders süresi, müfredat olarak verilebilir. O yüzden ders işleme hızlarımızı da MEB’e göre

belirliyoruz. Genel olarak öğrencilerin ortalama hızlarına dikkat ediyoruz. Bazen konuları yetiştirmeye çalışıyoruz dolayısıyla daha hızlı ilerleyebiliyoruz. Bazen de müfredattan ileri oluyoruz o zaman da yavaş bir hızla devam ediyoruz. Sonuç olarak her bir öğrencinin öğrenme hızı farklı. Ama sınıf mevcudu da fazla. Her bir öğrenciyi dikkate alamıyorsun. Ortalamaya göre ilerliyorsun. Bu da öğrencileri olumsuz etkiliyor.” (Ö12).

Özel derslerde tek bir öğrenci olduğu, müfredat yetiştirme sorunu olmadığı ve ek ders yapabilme şansının olması sebebiyle öğrencilerin daha iyi tanındığı ve öğrencilere göre ders işleme hızlarının belirlendiği tespit edilmiştir. Ayrıca bu durumun öğrencinin başarısını arttırdığı da öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.1.3. Özel Derslerde Ders Anlatma Durumunun Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde sınıf ortamlarında ders anlatma durumuna yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Sınıf ortamlarında ders anlatma durumuna yönelik tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Sınıf ortamlarında ortalama göre ders anlatımları yapıldığı için bazı öğrenciler olumsuz etkilenmektedir.	14	100	Sınıf ortamlarında ortalama göre ders anlatımları yapıldığı için bazı öğrenciler olumsuz etkilenmektedir. Sınıf ortamlarında ortalama göre dersler işlenebilmektedir.

Tablo 4’den de görüldüğü gibi sınıf ortamlarında ortalama göre ders anlatımları yapıldığı için bazı öğrencilerin olumsuz etkilendiğini 14 (%100) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“...Sınıf ortamlarında anlatılan dersler sınıfın geneline dönüktür. Öğrencilerin seviyelerine göre ders anlatılamamaktadır. İyi olan öğrencileri kaybedemeyiz, zayıf öğrencilerden de vazgeçemeyiz. O yüzden ortalama göre dersleri işleyebiliriz...” (Ö3).

“Sınıf ortamlarında mevcut fazla olduğu için ortalama öğrenci düzeyine göre ders anlatabiliyorsun. Bu durum iyi öğrenci ve kötü öğrenci için olumsuz bir etkiye sahiptir.” (Ö5).

“...Sınıf ortamlarında bir şey anlattığın zaman bazen çok zor sorular çözebiliyoruz bazen de basit çözüyoruz. Bu bazı öğrencilere zor geliyor bazılarının da zor. O dengeyi çok iyi sağlamak gerekiyor. Böylelikle tüm öğrencilerin

ders başarısı etkilenmektedir. Genel olarak orta düzey ders işliyoruz bu da iyi öğrenciye de kötü öğrenciye de olumsuz etki edebiliyor...” (Ö7).

“Sınıfta var 34 öğrenci. Bunların içinde sıfır olan da var on olanda. Ama biz her ikisinin ortalamasına göre ders anlatmak zorundayız. Bu durum da tabi ki iyi olan öğrenciyi sıkıyor. Kötü olan öğrenciyi de başarısızlaştırıyor. Çünkü yetişemiyor öğrenci. Bu da öğrencilerin başarılarını olumsuz etkiliyor” (Ö8).

“Sınıf ortamlarında en az 30 kişi var. Her birinin seviyesine göre ders anlatamazsın. O yüzden sınıfın ortalamasına göre ders anlatımları yapıyoruz. Bu da tabi bazı öğrenciler için olumsuz bir etkiye sebep oluyor.” (Ö10).

“Sınıf ortamlarında ortalamaya göre anlatılabilmektedir. Her bir öğrencinin düzeyine göre ders anlatamazsınız. Buna ne zaman yeter ne de müfredat izin verir.” (Ö14).

Sınıf ortamlarında ortalamaya göre ders anlatımları yapıldığı için öğrencilerin başarılarının olumsuz etkilendiği öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.1.4. Özel Derslerde Öğrenci Eksikliklerinin Giderilebilme Durumunun Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde özel derslerde öğrenci eksikliklerine yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Özel derslerin bireysel olarak öğrenci eksikliklerinin tespitinin öğrenci başarısına etkisine yönelik tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Özel derslerde öğrencilerin bireysel olarak seviyelerine ve eksikliklerine göre eğitim faaliyetleri yürütüldüğü için başarı artmaktadır.	14	100	Özel derslerde öğrencinin seviyesine göre ders işlenebilmektedir.
			Özel derslerde öğrencinin sınav başarısına göre ders işlenebilmektedir.
			Özel derslerde öğrencilerin anlamadıkları konular kısa sürede tespit edilerek çözüm üretilebilmektedir.
			Özel derslerde öğrencilerin anlama, eksiklerini giderme ve konuları hatırlatma durumları daha etkili bir şekilde tespit edilebilmektedir.
			Özel derslerde öğrencilerin takıldıkları noktalar üzerinde daha fazla durulabilmektedir.
			Özel derslerde ders işleme hızları öğrencilere göre ayarlanabilmektedir.
			Sınıf ortamlarında öğrencilerin eksiklikleri tespit edilememektedir.

Tablo 5’den de görüldüğü gibi özel derslerde öğrencilerin seviyelerine ve eksikliklerine göre eğitim faaliyetlerinin yürütülebildiği 14 (%100) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“Özel derslerde bir tane öğrenci olduğu için onun seviyesine göre ders işlenmektedir. Bu da öğrencinin başarısını arttırmaktadır.” (Ö1).

“Özel derslerde genel olarak öğrencilerin sınav başarılarına ve sınavlardaki eksiklikleri göz önüne alınarak dersler işlenmektedir. Bu sebeple eksikliği varsa hemen giderilebilmektedir. Bu da öğrencinin başarısını artırıyor.” (Ö2).

“Çocukların okulda veya evde çözdükleri sorularda anlamadıkları bir yer olduğunda özel derslerde hızlıca sorabilmektedirler. Özel derslerde çekinmiyorlar. Akran baskısı yok, süre sorunu yok, müfredat yetiştirme durumu yok. O yüzden öğrencinin eksikliği nereyse hemen müdahale ediyoruz. Bu da öğrencinin başarısını etkiliyor.” (Ö3).

“Özel derslerde öğrencilerin anlama, eksiklerini giderme ve konuları hatırlatma durumları daha etkili bir şekilde tespit edilebilmektedir. Çünkü tek bir öğrenciye göre ilerliyorsun. Süre açısından bir sınırlılığın yok. Kaynak açısından da yok. İstedğin kaynaktan gerekirse ek ders vererek öğrencinin eksiklikleri giderilebilmektedir. Bu da yavaş yavaş da olsa öğrencinin konuları anlamasını sağlıyor. Bu da başarısını artırıyor.” (Ö4).

“Şimdi bir tane öğrencin olduğu için nerde eksiki var nereyi anlamamış hepsini tespit edebiliyorsun. Anladım dese bile bir soru sorarak anlayıp anlamadığını öğrenebiliyorsun. Ama sınıf ortamlarında böyle değil. 30-40 kişi var hangi birine soru sorucaksın da hangi birinin eksikliğini tespit edeceksin. Özel derslerde öğrenci bir yere takıldıysa sana soruyor zaten. Sormasa da sen anlıyorsun ve eksikliği gideriyorsun. Bu da çocuğun başarısını artırıyor.” (Ö5).

“Özel derslerde bir öğrenci var. Dolayısıyla o öğrencinin düzeyini bir öğreniyorsun zaten. Sonra düzeyine göre ders işliyorsun, ders işleme hızını belirliyorsun. Bazı konular zor gelebiliyor bakıyorsun duruma göre yavaşlıyorsun. Bazı konular basit geliyor hızlanıp hemen yeni konuya geçiyorsun. Yani öğrenciye göre hızımızı ayarlıyoruz. Bu da hem zamandan tasarruf sağlamamıza sebep oluyor hem de öğrencinin başarısı artırılabilir.” (Ö6).

“Öğrencilerin anlamadıkları konuların hızlıca tespit edilip eksikliklerin giderilebilmesi açısından özel dersler avantajlıdır.” (Ö7).

“Öğrencilerin seviyelerine göre ders işlendiği için özel dersler sınıf ortamlarına göre daha fazla başarıyı arttırmaktadır.” (Ö8).

“Özel derslerde süre sorunu olmadığı için öğrencilerin eksiklikleri tespit edilip hızlıca giderilebilmektedir. Bu da başarısını arttırmaktadır.” (Ö9).

“Özel derslerde öğrencinin takıldığı noktalar üzerinde daha fazla durulabilmekte ve anlaması sağlanabilmektedir. Bu da öğrencinin başarısını arttırmaktadır.” (Ö10).

“Özel derslerde öğrencinin anlamadığı sorular veya konular hızlıca tespit edilip anlaması sağlanabilmektedir. Ayrıca ders işleme hızı da öğrenciye göre belirlenmekte ve zamandan kazanç elde edilebilmektedir.” (Ö11).

“Birebir derslerde öğretmen dersi verdiği öğrencinin öğrenme hızına seviyesine göre gidiyor. Yani konuları daha da iyi pekiştirebiliyorlar. Hani çocuğun öyle bir kaygısı olmadığı için öğretmen de öğrencinin seviyesini daha iyi bildiği için onun hızına seviyesine göre gidiyor. Takıldığı noktaların üzerinde daha fazla durabiliyor. Bu da öğrencinin başarısını artırıyor.” (Ö12).

“Özel derste öğrencilere yönelik daha hızlı öğretilip tekrar yapılabilir. Ama sınıfta onu yapamazsın. Sınıf ortamlarında öğrenciler 12 konuyu anlayamayabilir. Bunların her birine tek tek dönemezsin. Ama özel derste bir öğrenci olduğu için eksikliği neredeyse ona yönelik tekrar çalışmaları yapılabilir, ona yönelik anlatımın hızı değiştirilebilir. Buda başarıyı artırır.” (Ö13).

“Özel dersler tek bir öğrenciyle yapıldığı için anlayabilmesine odaklanılmaktadır. Öğrenciden aldığım geri dönüte göre ayarlıyorum hızımı. Yani eğer öğrenci bana soru yöneltirse yavaşlıyorum. Anlatıyorum, anladığına emin olunca devam ediyorum. Bu da bireysel bir eğitim olduğu için başarıyı artırıyor.” (Ö14).

“Sınıf mevcutları okul ortamlarında çok fazla olduğu için her bir öğrenciyle ilgilenmemiz mümkün değil.” (Ö1)

“Sınıflar 30 kişilik gruplar şeklindedir. Özel dersler ile birebir yapılmaktadır. Bu sebeple özel derslerde öğrenciler ile birebir ilgilenilebilmektedir.” (Ö2).

“Sınıflar çok kalabalık. Bu sebeple tüm öğrenciler ile ilgilenemiyoruz. Buna vaktimizde olmuyor.” (Ö3)

“Derste birden fazla öğrenciye hitap ederken özel derste sadece bir öğrenciye hitap ediyorsun. Bir öğrencinin bütün dikkati sizdedir. Sizin de bütün dikkatiniz bir öğrencidedir.” (Ö4).

“Normal derste sınıflar kalabalık olduğu için öğrencilerle birebir ilgilenememektedir. Fakat özel derste tek bir çocuk olduğu için onunla ilgilenmek daha kolaydır.” (Ö5).

“Okullarda öğrenci sayısı çok fazla bir de müfredat yetiştirmemiz gerekiyor. Haliyle her bir öğrenciyle ilgilenemiyoruz.” (Ö7)

Dolayısıyla özel dersin başarıyı artırmasında etkili olan uygulamalar olarak , uygun yöntem teknik seçilebilmesi, ders işleme hızının öğrenciye göre ayarlanabilmesi, öğrenciye göre ders anlatma imkanının olması, özel derslerde tek bir öğrenci olduğu için öğrencinin seviyesine uygun ders işleme süreçlerinin yapılabildiği , öğrencide var olan eksikliklerin özel dersle daha etkin giderilebildiği öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.2. Özel Dersin Öğrencinin Başarısını Artırmada Kullanılan Tanımlayıcı, Biçimlendirici Ve Düzenleyici Değerlendirme Uygulamalarına Dair Bulgular.

Bu bölümde özel dersin öğrencinin başarısını artırmada kullanılan tanımlayıcı, biçimlendirici ve düzenleyici değerlendirme uygulamalarının neler olduğu incelenmiştir.

4.2.1. Özel Derslerde Kullanılan Tekrar Etme Anlayışının Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde özel derslerde öğrencilere yönelik tekrar etme hızlarına yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Özel derslerde tekrar etme hızlarına yönelik tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Özel derslerde süre sıkıntısı olmadığı için tekrar etme imkanı daha fazladır ve tekrar etme hızları da öğrencinin konuları anlama düzeylerine göre değiştirilebilmektedir.	14	100	Tekrar etme anlayışında hız açısından özel derslerde daha fazla başarı elde edilmektedir. Özel derslerde daha fazla tekrar etme imkanı olduğu için öğrenciler daha başarılı olmaktadır. Sınıf ortamlarında geçmiş konulara ilişkin konu tekrarı etkin bir şekilde yapılamamaktadır.

Tablo 6’dan da görüldüğü gibi özel derslerde süre sıkıntısı olmadığından dolayı tekrar etme imkanının daha fazla olduğu ve tekrar etme hızlarının da öğrencilere göre ayarlanabildiği 14 (%100) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“Özel derslerde süre sorunu yoktur. Ayrıca bir öğrenciyle ders işlenmektedir. Dolayısıyla öğrencinin anlamadığı bir konu varsa onun üzerinde durulabilmektedir. Diyelim ki bir konu anlattın ardından soru çözümü yaptın. Baktın öğrenci anlamadı geri dönüp konu tekrarı yapılabiliyorsun. Çünkü bir müfredat yetiştirmeye çalışmıyorsun. Ayrıca tek bir öğrenci olduğu için onun anlama seviyesine göre bir hız seçiyorsun. Sonuç olarak öğrenci daha iyi anlıyor ve başarısı artıyor.” (Ö2).

“Özel derslerde ek ders yapılabilirdiği için ve müfredat yetiştirme zorunluluğu olmadığı için daha fazla tekrar etme imkanı bulunmaktadır. Öğrencinin anlamadığı herhangi bir konu veya soru tekrar edilerek anlatıldığı veya pekiştirildiği için öğrencinin başarısı daha fazla artmaktadır.” (Ö5).

“Özel derslerde tek bir öğrencinin olması, müfredat yetiştirme sorununun olmaması, öğrencinin tanınması ve kapasitesinin bilinmesinden dolayı daha fazla tekrar etme olanağın var. Ancak sınıf ortamlarında böyle bir imkanımız yok maalesef. Ayrıca özel derste bir öğrenci olduğu için öğrencinin anlama durumuna göre tekrar etme hızı seçiliyor. Yani öğrenci anlamadıysa daha yavaş anlatıyoruz. Anladıysa hızlıca üzerinden geçiyoruz. Bu da başarısını etkiliyor tabii.” (Ö9).

“Özel derste tekrar, çocuğun yine durumuna göre daha sık yapılıyor. Yapılan tekrarlar da anlaşılmayan konular öğretiliyor. Özel dersin bu yönden tabii ki daha faydalı olduğunu söyleyebiliriz. Tekrarı öğrenciye paslamak yerine daha detaylı, dikkatli takip edebiliyoruz. Süreçlerde bizde oluyoruz ve öğrenciyi yönlendirebiliyoruz.” (Ö11).

“Özel derste derinlemesine, öğrenciye göre takıldığı yer neresiyse orayı belirleyip nokta atışı yaparak daha güzel tekrarlar, daha verimli tekrarlar yapılabiliyor.” (Ö12).

“Özel derste öğrenciye çok daha hızlı öğretip tekrar yapılabiliyoruz. Ama sınıfta onu yapamazsın. Öğrencilerin her birinin anlamadığı yer farklı oluyor. Hepsinin tek tek tekrarını yapamazsın. Süre sorunu var çünkü. Eğer yaparsan onlar seni geriye çeker dersini yetiştiremezsin. Ama özel derste bir öğrenciye göre her şeyi yaptığın için öğrencinin başarısı artıyor.” (Ö13).

“...Okul ortamlarında mevcut fazla olduğu için her bir öğrencinin takıldığı yer farklı oluyor. Dolayısıyla konunun tamamını tekrar etmen gerekiyor. Ancak bu tekrar etme

konusunda da süre faktörü önemli olduğu için konu tekrarları yüzeysel yapılarak geçiliyor sınıf ortamlarında. Yoksa müfredatta yetişmez, sürede...” (Ö1)

“...Okul ortamlarında iki üç ay konuları işledikten sonra bir hafta yaprak test çözerek konu tekrarı yapmaya çalışıyorum. Konu tekrarlarıyla eski konulara dönmeye çalışıyorum. Testleri çocuklara çözdürmeye çalışıyorum. Ancak bunu sürekli ve etkin bir şekilde okul ortamlarında yapamıyorum. Çünkü zaman yetmiyor. Okul ortamlarındaki en büyük handikap da zamanın yetişmemesi zaten. Etkin bir tekrar etmenin yapılabilmesi için zamana ihtiyaç var. Ancak o da okul ortamlarında bize sunulmuyor...” (Ö3).

“... sınıf ortamlarında tam anlamıyla tekrar yapılamamaktadır. Mevcut fazla olduğu için her bir öğrencinin eksikliğine yönelik tekrar anlayışı uygulayamazsın. Örneğin 12 konunun anlaşılmadığını düşünürseniz bu 12 konunun tekrarı bir ders saatinde yapılamaz. Zaman gerektirir. Dolayısıyla okul ortamlarında konu tekrarları yapılmaz. Belli başlı önemli yerlerine değinilip geçilir sadece. Çünkü her bir öğrenciye yönelik konu tekrarı yapsan bunların hepsi seni geriye çeker. Ayrıca çok yavaş ilerlersen. Bu sebeple dediğim gibi tekrar konusunda okul ortamlarında tam anlamıyla tekrar yapılmamaktadır...” (Ö13).

Özel derslerde süre sorununun olmaması, tek bir öğrenciyle ders işlenmesi sebebiyle tekrar etme olanağının daha fazla olduğu ve tekrar etme hızlarının da öğrenciye göre ayarlanabilmesinden kaynaklı öğrencilerin başarılarının arttığı öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.2.2. Özel Derslerde Kullanılan Ölçme Ve Değerlendirme Anlayışının Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde özel derslerde ölçme ve değerlendirmeye yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Özel derslerin ölçme ve değerlendirme ve soru sorabilmesi konusuna yönelik tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Özel derslerde öğrencilerin durumlarına göre değerlendirme süreçleri yapılabilmesi ve öğrencilerin soru sorabilmesi öğrencilerin başarı düzeylerini arttırılabilmektedir.	10	71,43	Özel derslerde öğrencilerin genel durumlarına yönelik değerlendirmeler daha verimli bir şekilde yapılabilir. Özel derslerde konu anlatımının peşi sıra soru sorularak değerlendirme yapılmaktadır. Özel derslerde ölçme değerlendirmelerde öğrencilerin başarı düzeyleri daha fazla artmaktadır. Sınıf ortamlarında değerlendirme yapılamamaktadır. Sınıf ortamlarında öğrencilerin soru sormaları teşvik edilememektedir.

Tablo 7’den de görüldüğü gibi özel derslerde öğrencilerin durumlarına göre değerlendirme süreçlerinin yapılabilmesi ve öğrencilerin soru sorabilmesi öğrencilerin başarılarının arttırılabildiği 10 (%71,43) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“Özel derste bireysel olarak soru sorularak ölçme yapılabilir. Bir şey açıp oradan bir soru sorabilirsin ve çözüm aşamalarını kontrol edip nerelerde eksikliği olduğunu anında tespit edebilirsin. Bu tabii zaman alıcı bir şey. Sınıf ortamlarında şimdi hem konu anlatıp hem de üstüne ölçme değerlendirme yapamazsın. Buna vakit yetmez. Ancak özel derslerde süre sorunu olmadığı için yapabiliyorsun. Bu da öğrencinin başarısını arttırıyor.” (Ö3).

“Özel derslerde öğrenciler daha etkin değerlendirilebilmektedir. Özel dersler bu konuda avantajlı olarak verilebilmektedir.” (Ö6).

“Özel derslerin çocuk üzerinde bir baskısı olmuyor. Yani sınav kaygısı olmuyor. Öğrenci özel derste soru çözerken veya değerlendirme yaparken ben daha rahat oluyor. Çünkü bir not kaygısı olmuyor. Aynı zamanda okulunda veya diğer kurumlarda girdiği deneme sonuçları da değerlendirebiliyor. O sonuçlara göre eksikliği tespit edilip giderilebiliyor. Çünkü bir öğrenciyle ilgileniyorsun, tüm dikkatin bir öğrencide. Bu da öğrencinin başarısını etkiliyor.” (Ö7).

“Özel derslerde herhangi bir müfredat yetiştirmiyoruz. O yüzden öğrencinin anlama durumu ve seviyesine göre dersler yürütülüyor. Öğrenciye konuyu anlatıyoruz. Anladıysa sorulara geçiyoruz. Anlamadıysa tekrar anlatıyoruz. Eğer anladıysa soru çözümlerinde bakıyoruz ne kadar anlamış diye. Ölçme ve değerlendirme özel derslerde bu şekilde yapılabilir. Bazen de okul notlarına göre değerlendiriyoruz. Her ikisinde de öğrenciyle birebir ilgilendiğimiz için özel dersler daha avantajlıdır.” (Ö9).

“Şimdi özel derste öğrenci soruyu çözerken yanındasın. Basamak basamak soruyu nasıl çözdüğünü görüyorsun. Öğrenciyi analiz edebiliyorsun. Bakıyorsun bir işlemi hatalı

veya eksik yaptı hemen müdahale edebiliyorsun. Anında müdahale edince öğrenci de hemen eksikliğini gideriyor. Öğreniyor. Bu da çocuğun başarısını artırıyor.” (Ö10).

“Özel derslerde bir öğrenciyle ilgilendiğin için ona göre planlar oluşturuyorsun. Oluşturduğun planlarda zaten soru çözme durumu da dahil her şeyi not ediyorsun. Bakıyorsun soru çözerken hangi yolları biliyor hangilerini bilmiyor görüyorsun. Bunlara bakarak değerlendirme yapıyorsun ve gerekli gördüğünde tekrar geri dönü tekrar ediyorsun.” (Ö11).

“Özel derslerde öğrencinin durumuna yönelik değerlendirmeler yapılabilirdi için daha avantajlıdır.” (Ö12).

“Özel derslerde öğrencilere konu anlattıktan sonra soru sorarak değerlendirmeyi hemen yapabiliyorsun. Bu da mevcut eksikliğin hemen giderilmesinde avantaj sağlıyor. Öğrenciye soru veriyorsun çözemiyorsa değerlendirmiş oluyorsun ve anlamadığı yere dönüp tekrar anlatıyorsun. Bu da ister istemez öğrencinin başarısını artırıyor.” (Ö13).

“Özel derslerdeki değerlendirmeler sınav notlarıdır. Öğrencinin tutumları ve kaygı düzeyini sınavdaki puanları etkiliyor. Bu sebeple hem kendim değerlendiriyorum hem de sınavdan aldığı notları değerlendiriyorum.” (Ö14).

“Sınıf ortamlarında her bir öğrenciye yönelik değerlendirme yapılamamaktadır. Sınıf mevcudu çok fazla, her bir dersin süresi var. Bize verilen sürelerde yapacaklarımız da belli o yüzden tek tek öğrencilerin değerlendirmelerini yapamıyoruz. Ancak verdiğimiz testlerde çözemedikleri sorular olursa onlara bakabiliyoruz. Onlarda da her bir öğrencinin anlamadığı yer farklı oluyor. Dolayısıyla ortalamaya göre çözülüp geçiliyor. Buradan da öğrencinin değerlendirilmesi yapılamaz zaten. Doğal olarak öğrencilerin başarıları da olumsuz etkileniyor.” (Ö4).

“Sınıf ortamlarında bireysel bir çalışma yaptığımız takdirde müfredatı yetiştiremeyiz. O yüzden verilen ödev ve soru çözümlerinden öğrencilerin değerlendirmeleri üstün körü yapılabilmektedir. Etkili yapılamadığı için öğrencilerin başarılarında olumlu bir etki yaratmamaktadır. Konu bitimlerindeki testleri değerlendirme olarak ele alırsak onlarda da yine her bir öğrenciyi değerlendiremiyoruz. Bu da tabi başarılarını olumsuz etkiliyor.” (Ö11).

“Sınıf ortamlarındaki ölçme değerlendirmeler sınavlardır. Öğrenciler sınavlardan başarılı oldularsa başarılı kabul ederiz. Başarılı olmadıysa başarısız kabul ederiz. Okullarda her bir öğrenciye yönelik ölçme ve değerlendirme yapılamaz. Çünkü belli bir program var onu uygulaman gerekiyor. Bu durumda öğrencileri olumsuz etkiliyor tabi.” (Ö14).

“Öğrencilere derslerde tekrar tekrar soruyoruz anlamadıkları yerin olup olmadığını. Çünkü eğer çocuk o derste anlayamıyorsa üstüne vereceğiniz diğer konuları da anlayamayacaktır. Çünkü matematik dersi birbirinden bağımsız ilerlemiyor. Yani çocuk doğal sayıları tam anlamadan tam sayılarla alakalı bir ders anlatımı gerçekleşmiyor. Ancak sınıf ortamlarında çocuğun bir şekilde anlaması gerekiyor. Kendini ifade etmesi gerekiyor. Sınıf ortamlarında otuz öğrenci var bunu biz tespit edemeyiz öğrencinin kendisinin ifade etmesi gerekiyor. Ama öğrencilerde arkadaşlarından çekindiği için anlamış gibi yapıp geçiyorlar. Bu durumda da öğrencilerin soru sormaları teşvik edilemiyor...” (Ö7).

“...çocuk en ufak bir yerde bile takılabiliyor. Bazen takıldığı yer çok basit bir yer bile olabiliyor. Ama öğrenci arkadaşlarım bana ne der, öğretmenim bana nasıl tepki verir diye düşünebilmektedir. Bazen ufak bir yerde takılabiliyor. Ama konunun tamamını anlamadığını düşünüyor. Yine de sınıf ortamlarında soru sormaktan çekiniyorlar. Mevcut fazla olduğu için bizlerde her bir öğrencinin soru sormasını teşvik edemiyoruz maalesef...” (Ö10).

“...sınıf ortamlarında öğrenciler fazla soru sorma fırsatı bulamıyor. Bizlerde

öğrencilerin tek tek anlayıp anlamadıklarını kontrol edemiyoruz. Dolayısıyla arada kaynıyor. Biz anlasak da öğrencileri bu yönde teşvik edemiyoruz. Çünkü müfredatı yetiştirmemiz gerekiyor, teneffüs saati var ona dikkat edilmesi gerekiyor, ders programlarına uyulması gerekiyor... (Ö14).

Özel derslerde süre kısıtlaması ve müfredat yetiştirme sorunu olmadığından sebep öğrencinin durumuna göre ölçme değerlendirme anında yapıldığı için öğrencinin başarı düzeyinin arttığı öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.2.3. Özel Derslerde Kullanılan Ödev Verme Ve Kontrolünün Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde özel derslerde kaynak kullanılamaması, ödev verme ve kontrol etmeye yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Özel derslerde kaynak kullanılamamasının, ödev vermenin ve ödev kontrol etmenin öğrencilerin başarısı üzerine tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Özel derslerde kaynak sınırlaması olmadığı için ödev verme ve kontrol süreçleri öğrencinin seviyesine uygun bir şekilde yapılabilen ve aile baskısı hissettikleri için ödevleri daha düzenli yapmaktadırlar.	14	100	Özel derslerde ödev verme konusunda özel yayınlardan yararlanılabilmektedir.
			Özel derslerde ödev kontrolleri daha etkin yapılabilmektedir.
			Özel derslerde aile baskısı olduğu için öğrenciler ödevlerini yapmak zorunda hissetmektedirler.
			Özel derslerde farklı yöntemler ile ödevlendirme yapılabilmektedir.
			Özel derslerde bireysel ödev verme ve kontrolü yapılabildiği için başarı artmaktadır. Sınıf ortamlarında her bir öğrencinin düzeyine göre ödevlendirme süreci uygulanamamaktadır.
			Sınıf ortamlarında bireysel olarak ödev kontrolü etkin bir şekilde yapılamamaktadır.
			Sınıf ortamlarında ödevlendirme konusunda kaynak sorunları yaşanmaktadır.
			Sınıf ortamlarında ödev yapma konusunda öğrencilere baskı uygulanamamaktadır.
			Sınıf ortamlarında kitap yetersizliği vardır.

Tablo 8’den de görüldüğü gibi özel derslerde kaynak sınırlaması olmadığı için ödev verme ve kontrol süreçleri öğrencinin seviyesine göre ayarlanabildiği ve öğrencinin başarısının daha fazla arttığı 14 (%100) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“Özel derste öğrenciyi tanıyorsun, biliyorsun hal ve hareketlerini biliyorsun. O çocuğun çözebileceği soru sayısını, kapasitesini biliyorsun. Ne tür sorular çözebilir onu biliyorsun ona göre ödevlendiriyorsun. Bu da hem motivasyonunu kaybetmesini engelliyor hem de başarısını arttırıyor.” (Ö1).

“Özel derslerde kaynak kullanımı açısından bir sınırlama bulunmamaktadır. Bu sebeple öğrencinin seviyesine uygun olan çeşitli özel kaynaklar kullanılarak öğrencilerin daha fazla soru görmesi sağlanabilmektedir. Bu da öğrencinin başarısını arttırmaktadır.” (Ö2).

“Özel derslerde bir tane öğrenciye ödev verilmektedir. Dolayısıyla bir sonraki ders verdiğin ödevi kontrol edebilirsin. Ancak sınıf ortamlarında mevcut fazla olduğu için her öğrencinin ödevini kontrol edemezsin. Öğrencilerin ödevini etkin bir şekilde kontrol edersen öğrenci ödevini istemese de yapmak zorunda kalacak ve konu hafızasında pekişecek. Bu sebeple öğrencilerin başarısı da artacaktır.” (Ö3).

“Özel derse gelen çocuk bilinçlidir. Kendisi bilinçli olmasa bile velilerin beklentisi vardır. Dolayısıyla çocuğu takip ederler. Çocuğa ödev verdiğinde velide sürecin içine girer ve çocuğa ödevini yapması için baskı yapar. Bu durum sonucunda çocuklarda ödev yapma konusunda bir zorunluluk hisseder ve ödevlerini yaparlar. Bu da başarıyı etkiler tabi.” (Ö4).

“Özel derslerde bir öğrenci var. O öğrencinin düzeyine, anlama durumuna ve eksikliğine göre ilerlersin. Öğrenciyi tanıyorsun. Sonra öğrenciye göre yöntemini, materyalini seçiyorsun. Hızını öğrenciye göre belirliyorsun. Ardından öğrencinin anladığını varsayıp ödev veriyorsun. Ödevlendirmelerde farklı yöntemler kullanabiliyorsun. Neden? Çünkü bir öğrenci var. Ee bir de öğrenciyi tanıyorsun. Bazen açık uçlu soru yazarsın, bazen farklı kaynakları kullanırsın. Yöntem tamamen öğrenciye göre şekillendirilebiliyor. Bu da öğrencinin başarısını arttırıyor.” (Ö5).

“Özel derste çocukta bir aile baskısı olur. Bu da öğrenci üzerinde ödev yapma baskısını oluşturur. Zorla da olsa ödev yapan çocuk konuyu pekiştirmiş olur. Bu da başarısını etkiler.” (Ö6).

“Özel derste çocuğa şu şu sayfaları yap dediğinizde çocuk ödevini yapıyor. Yanlış yaptığı yerleri tek öğrenci olduğu için işlem işlem kontrol edebiliyorsun. Tam olarak nereyi anlamamış hızlıca tespit edebiliyorsun ve eksikliği giderebiliyorsun. Bu da başarıyı etkiliyor tabi.” (Ö7).

“Özel derslerde bir öğrencin var. Süre sıkıntın yok. Müfredat yetiştirme sorunun yok. İstediginde ek ders yapabilirsin. Öğrenciye bağlısın sonuçta. Öğrenciyi de tanıyorsun. Öğrencinin düzeyine göre bireysel ihtiyaçlarına dikkat ederek ödev verebiliyorsun. Ödevlerin kontrollerini de yine tek bir öğrenciyle ilgilendiğin için etkin kontrol edebiliyorsun. Eksikliği varsa hemen tespit edip gideriyorsun. Bu da çocuğun başarısını arttırıyor.” (Ö9).

“Özel derslerde ödevi her zaman kontrol edebiliyoruz. Ancak okul ortamlarında her bir öğrencinin ödevini kontrol edemiyorsun. Kontrol noktasında özel ders daha avantajlı.” (Ö12).

“Özel derslerde müfredat yetiştirme sorunu yok. Ayrıca eksiklik giderilemezse ek dersler de yapabiliyorsun. O yüzden daha fazla soru çözümü yapabiliyorsun. Daha

fazla ödev verebiliyorsun. Farklı kaynakları kullanabiliyorsun. Öğrencinin gördüğü soru tipleri daha fazla oluyor. Bu da başarıyı arttırıyor.” (Ö2).

“Sınıf ortamlarında MEB’in kaynaklarının dışına çıkamadığı için öğrencilerin seviyelerine göre ödevlendirme yapılamamaktadır. Bu da düşük seviyedeki ve yüksek seviyedeki öğrenciler için olumsuz bir etkiye sahiptir.” (Ö1).

“...Okul ortamlarında Milli Eğitimin verdiği kaynakların dışına çıkamıyor. Dolayısıyla kaynak sorunları yaşanıyor. Yani tüm soru tiplerinden sorular gösterilemiyor. Elimizden geldiğince bir şeyler yapmaya çalışıyoruz ama tabi ki yeterli olmuyor. Sınıf ortamlarındaki öğrencilerde ister istemez olumsuz etkileniyor. Ödevlerin kontrolü ise mevcut sayısının yüksek olmasından sebep tek tek yapılamıyor. Ödev kontrolcüsü seçiyorum o bakıyor yapmayanları bildiriyor bana. Ancak onunda bir etkisi olmuyor öğrenci en yakın arkadaşı ödevi yapmasa yapmış gibi gösterip geçiyor bunu tespit edemiyorsun. Nerden tespit edebilirsin mevcut çok fazla ve müfredatı yetiştirmen gerekiyor...” (Ö2).

“Sınıf ortamlarında öğrencilerin düzeyine göre kaynak kullanamıyoruz. MEB’in vermiş olduğu kaynakların dışına çıkamıyoruz. O yüzden öğrenciler olumsuz etkileniyor tabi.” (Ö3).

“Sınıf ortamlarında sınıf mevcudu fazla olduğu için bireysel ödev kontrolleri yapılamamaktadır. Bu da öğrencilerin başarısını olumsuz etkilemektedir.” (Ö4).

“Sınıf ortamlarında ödevlendirme için MEB’in kaynaklarının dışında bir kaynak kullanamıyoruz. Bu durum sonucunda öğrenciler soru tiplerinin hepsini görememektedir. Bu da öğrencilerin başarısını olumsuz etkiliyor...” (Ö5).

“Sınıf ortamlarında müfredat yetiştirme sorunu olduğu için her bir öğrencinin ödevleri tek tek kontrol edilemiyor. Bir yardımcı seçiyoruz onlar arkadaşlarının ödevlerini kontrol ediyor. Ee tabi en yakın arkadaşı ödevini yapmadıysa yapmış gibi gösteriyor. Ayrıca bizde bakamadığımız için öğrenciler üzerinde bir baskı oluşturamıyoruz. Bu da öğrencilerin başarısını olumsuz etkiliyor.” (Ö6).

“Sınıf ortamlarında MEB kaynaklarının dışına çıkamıyoruz. Yasak biliyorsunuz hocam. O sebeple öğrenciler fazla soru çeşidi göremiyor. Kaynak önersekte birçok öğrenci o kaynakları alıp çözmiyor. Dolayısıyla fazla soru tipini göremiyor. Öğrencileri takip edemediğimiz için üzerlerinde bir baskı da kuramıyoruz. Doğal olarak öğrencilerin başarı düzeyleri de olumsuz etkileniyor.” (Ö7).

“Sınıf ortamlarında elimden geldiğinde ödev kontrolü yapmaya çalışıyorum. Ama bu yeterli mi diye sorarsanız yeterli olmuyor. Genel olarak ortalamanın çözemedikleri soruları tespit ediyorum. Tahtada onları genel anlatıyorum ve geçiyoruz. Tek tek öğrencilerin takıldıkları sorular üzerinde duramıyoruz. Ödev verdiğimiz kaynaklarda yasak olduğu için Milli Eğitim’in kaynakları oluyor. Onlarda da öğrenciler yeni soru tiplerini göremiyorlar. Bu da sınavlara hazırlanan öğrenciler için özellikle olumsuz bir etki yaratıyor.” (Ö11).

“Okul ortamlarında öğrenciler ödev kontrolünün etkili bir şekilde yapılmadığını bildiği için ödevlerini yapmıyorlar. Dolayısıyla konular da pekişmemiş oluyor. Bazen okulda teneffüs arasında arkadaşının yaptığı ödevi alıp geçiriyor kendi yapmış gibi veriyor. Bunlar da tespit edilemiyor. Hangi öğrencinin ne yapıp yapmadığını nerden tespit edeceksin. En az var 30 öğrenci. Ödevlerin de öğrencilere çok bir faydasının olduğunu düşünmüyorum. Çünkü MEB yayınları kullanılıyor. Başarılı olan öğrenciye yetersiz geliyor bu kaynaklar. Başka kaynakları öneriyoruz ama okullarda bu kaynaklara yönelik soru çözümünü yapamıyoruz. Bu da öğrencilerin başarısını olumsuz etkiliyor tabi...” (Ö13).

“Okul ortamlarında MEB kaynakları dışına çıkamıyoruz. Dolayısıyla ödevleri de sadece MEB kitaplarından verebiliyoruz. Bazen kendimiz çeşitli soru tiplerini görmeleri

için tahtaya soru yazsak da çözmek için çabalayan öğrenci olmuyor. İlgilenmiyorlar. Öğrencilere derste kızsın da çok umursamıyorlar. Baskı kuramıyoruz üzerlerinde. Tamam otoritemiz var ancak ödev konusunda elimizden bir şey gelmiyor. Çünkü süre sorunumuz da var. Konuları yetiştirmemiz gerekiyor. Bu sebeple öğrencilerin başarısı olumsuz etkileniyor.” (Ö14).

Özel derslerde kaynak sınırlaması olmadığı için ödev verme ve kontrol süreçlerinin öğrencinin düzeyine göre şekillendirilebildiği ve bu durumun öğrencilerin başarılarını arttırdığı öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.2.4. Özel Derslerde Kullanılan Soru Seçme ve Çözme Anlayışının Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde özel derslerde soru seçme ve çözme anlayışına yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Özel derslerde soru seçme ve çözme konusuna yönelik tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Özel derslerde süre sorunları yaşanmadığı için farklı tiplerde ve öğrencilerin düzeylerine göre soru seçme ve çözme anlayışı uygulanabilmektedir	14	100	Özel derslerde öğrencilere yönelik soru seçme ve çözme anlayışı uygulanabilmektedir. Özel derslerde soru çözme süreçlerinde farklı tiplerdeki sorular da çözülebilmektedir. Özel derslerde daha fazla soru çözümü yapılabilir. Özel derslerde soru kaliteleri daha yüksektir. Sınıf ortamlarında orta düzeyde soru seçme ve çözme anlayışı uygulanabilmektedir.

Tablo 9’dan da görüldüğü gibi özel derslerde süre sorunları yaşanmadığı için farklı tiplerde ve öğrencinin seviyesine göre soru seçme ve çözme anlayışının uygulanabildiği 14 (%100) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“Özel derslerde bir tane muhatabın olduğu için ona göre soru seçimi ve çözümü yapabiliyorsun. Ama sınıf ortamlarında bunu yapamıyorsun. Çünkü birden fazla muhatabın var. Özel derslerde öğrencinin seviyesini zaten öğreniyorsun. Dolayısıyla seviyesine uygun soruyu seçip çözebiliyorsun. Bu da başarısını artırıyor.” (Ö8).

“Özel derste biraz daha akademik başarıyı arttırmak amacıyla öğrenciye uygun kolaydan zora doğru soruları seçmek daha kolay oluyor. Dediğim gibi ders ortamında orta yolda ilerlemeye çalışıyorum. Ama özel dersle öğrencinin başarısına göre biraz daha öğrenciyi zorlayabiliyorsun ve başarısını arttırabiliyorsun.” (Ö10).

“Özel derste bir tane öğrencin var. Süre sorunun yok ve müfredat yetiştirmeye çalışmıyorsun. Öğrencinin seviyesini de zaten biliyorsun. Çünkü öğrenciyi tanıyorsun artık. O sebeple özel derste öğrencinin seviyesine göre soru çözebiliyorsun. Ayrıca bir kaynak kısıtlaması olmadığı için de farklı tiplerdeki soruları da çözebiliyorsun. Öğrenci ne kadar fazla soru tipi görürse sınavlardaki başarısı da doğru orantılı artıyor.” (Ö11).

“Özel derste öğrencinin kendi seviyesine göre ilerlediğimiz için daha fazla soru çözebiliyoruz. Daha çeşitli, seviyesine uygun soru çözülebiliyor. Takıldığı yerlerin üzerinden daha kolay geçebiliyoruz. Bu da başarısını arttırıyor.” (Ö12).

“Özel derslerde bir tane öğrencin oluyor. Ayrıca süre sorunun olmuyor. Öğrenci bir konuyu anlamadı mı bugün konu tekrarı yaparsın. Sonra bir ek ders koyarsın soru çözümüne devam edersin. Bu sebeple özel derslerde daha farklı tiplerdeki sorular çözülebilmektedir. Ayrıca daha fazla soru çözümü de yapılabilir. Bu da öğrencinin başarısını etkiler.” (Ö13).

“Özel derslerde öğrencinin düzeyine göre istediğimiz soruyu seçip çözebiliyoruz. Çünkü bir kaynak sınırlaması yok. Öğrenci eğer farklı soru tiplerini görmeye hazırsa o halde yeni soru tipleri veriyoruz. Ya da soruların kalitelerini artırıyoruz. Ne kadar kaliteli soru görürse öğrenci sınavlardaki başarısı da o kadar artacaktır çünkü. Bu da özel dersin avantajıdır.” (Ö14).

“Sınıf ortamlarında başarılı öğrencide bulunmakta, başarısız öğrencide. Bu ortamlarda ileri zorluktaki sorular çözülemiyor. Ortalamaya göre sorular çözülebilir ancak. Genel olarak kolaydan başlayıp zora doğru gidiyorum. Anca zor soruların çok çözülemediği zamanlarda mecbur geçmek zorundasın. Çünkü öğrenci sıkılıyor ilgisini kaybediyor bu da sınıfın genelini olumsuz etkiliyor. Bu durum sonucunda iyi öğrenciler olumsuz etkileniyor tabi.” (Ö1).

“...Sınıf ortamlarında süre sorunu ya müfredat yetiştirme zorunluluğu olduğu için fazla soru çözülemiyor. Ayrıca yeni nesil sorulara da çok nadir bakılabiliyor. Bu da başarıyı çok arttırmıyor. Okullarda ek bir süre de verilmediği için soru seçimlerini ve çözümlerini de ona göre planlıyorsun. Bir de teneffüsü de düşünmen gerekiyor. Öğrencilerin teneffüslerinden yememeye çalışıyorum bir de. Çünkü çocuk benim dersimden çıkacak başka bir derse girecek dinlenmesi gerekiyor...” (Ö2).

“Sınıf ortamlarında orta düzey soru seçilebiliyor. Çünkü öğrencilerin hepsi birbirinden farklı seviyelerde. Her birine göre soru seçemeyeceğin için orta düzeyde soru seçip çözüyorsun. Bu da tabi ki başarılarını olumsuz etkiliyor.” (Ö4).

“Sınıf ortamlarında müfredat yetiştiriyoruz. Böyle bir zorunluluğumuz var. Birde müfredatı yetiştirmek için yeterli sürelerimiz de yok. Dolayısıyla soru çözümlerine doğru dürüst vakit ayıramıyoruz. Hele yeni nesil sorulara hiç vakit ayıramıyoruz. Bu da öğrencilere ciddi bir olumsuz etkiye sahip.” (Ö6).

“Sınıf ortamlarında çeşitli düzeylerden öğrenciler var. Şimdi gidip direkt soru çözümüne orta seviyeden veya ileri seviyeden başlayamıyorsun. Öğrencileri biraz alıştırmak gerekiyor. Bu sebeple soru çözümlerinde temel düzeyden başlamak zorundasın. Bu durumda da orta ve ileri öğrenciler olumsuz etkileniyorlar. Başta zaman kaybediyorlar.” (Ö8).

“...Sınıf ortamlarında 30 kusur öğrenci var bunlardan kimileri çok kötü kimileri çok iyi. Ben hepsini düşünerek soru seçmeliyim. Dolayısıyla orta düzey sorular seçiyorum. Bu da iyi öğrenciye zarar oluyor. Kötü öğrenciye de zarar oluyor. Bundan faydalanan tek

taraf orta düzeydeki öğrenciler oluyor. Genel olarak öğrencilerde olumsuz etkileniyor...” (Ö9).

“Sınıf ortamlarında yeni nesil sorular etkin bir şekilde çözilemiyor.” (Ö11).

“Sınıf ortamlarında soru seçimlerini ortalamaya göre yapıyoruz. Bu da iyi olan ve kötü olan öğrenciyi olumsuz etkiliyor. Orta düzeyde olanın yararına oluyor ancak.” (Ö12).

“Sınıf ortamlarında soru seçiminde orta düzey soruları hızlıca çözebiliyoruz. Çünkü süremiz kısıtlı. Yeni nesil soruları neredeyse hiç gösteremiyoruz öğrencilere. Bu da ister istemez öğrencilerin sınav başarılarını olumsuz etkiliyor.” (Ö14).

Özel derslerde süre sorunu olmadığı için farklı tiplerdeki sorular çözülebilmekte bu durumun da öğrencilerin başarısını arttırdığı öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.3. Özel Dersin Başarısını Artırması İçin Tutuma Dair Yapılan Uygulamalara Dair Bulgular

Bu bölümde özel dersin başarısını artırması için tutuma dair yapılan uygulamaların neler olduğu incelenmiştir.

4.3.1. Özel Derslerde Kullanılan Rehberlik Uygulamalarının Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde özel derslerde öğrencilere yönelik rehberlik anlayışının uygulanabilmesine yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. Özel derslerde rehberlik konusuna yönelik tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Özel derslerde tek bir öğrenci ile ilgilenildiği için öğrencilere yönelik takip programları oluşturularak daha verimli rehberlik süreçleri uygulanabilmektedir.	8	57,14	Özel derslerde öğrencilere yönelik özel oluşturulan takip planları ile verimli bir şekilde öğrenci takibi yapılabilmektedir. Özel derslerde öğrencilere yönelik daha fazla rehberlik hizmeti verilebilmektedir. Özel derslerde öğretmenlerin tek öğrenci ile ilgilenildiği için öğrenciler daha fazla tanıyabilmektedir. Özel derslerde öğrenciler daha rahat iletişime geçtikleri için öğretmenler daha fazla destek verebilmektedir. Özel ders alan öğrenciler öğretmenleriyle daha rahat iletişime geçebilmektedir ve bu durumda başarılarını arttırmaktadır. Özel derslerde öğrenciler kendilerini daha etkin ifade edebilmektedirler. Sınıf ortamlarında teneffüs sürelerinin sınırlı olmasından sebep öğrencilere rehberlik yapılamamaktadır. Sınıf ortamlarında öğrenciler motive edilememektedir.

Tablo 10'dan da görüldüğü gibi özel derslerde tek bir öğrenci ile ilgilenildiği için öğrencilere yönelik takip programlarının oluşturulabildiği ve daha verimli rehberlik süreçlerinin uygulanabildiği 8 (%57,14) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“Özel derslerde tek bir öğrenciyle ilgileniyorsun. Öğrenciyi tanıyorsun. Birde süre sorunun yok. Müfredat yetiştirme zorunluluğun yok. Ara sıra öğrenciyle ikili iletişim kuruyorsun. Öğrenci sana güveniyor. Sırlarını paylaşıyor. Sende öğrenciye moral motivasyon verebiliyorsun. Bu da öğrencinin başarısını arttırıyor.” (Ö5).

“Özel derslerde öğrenciye yönelik takip planları oluşturulabilmektedir. Bu planlar ile öğrencinin durumu etkin bir şekilde analiz edilip gerekli görüldüğü yerlerde mevcut eksiklikleri giderilebilmektedir. Bu da öğrencinin başarısını arttırmaktadır.” (Ö6).

“Özel derse giren öğrencinin günlük çözeceği soru işte hangi gün ne yapacağını birebir rehberlik olarak verebiliyorsun. Bu da öğrenciyi disipline ediyor. Özel dersteki öğrenciye diyorsun ki pazartesi şu soru tarzlarını çözmeni istiyorum. Salı şunları şu kadar çözmelisin ve bana sonrasında dönüt vermeni istiyorum diyorsun. Bu da çocuğun hayatında bir disiplin oluşturuyor bence. Bence bu başarıyı ciddi bir şekilde arttırıyor.” (Ö8).

“Özel derste daha fazla öğrenciyle ilgilenabiliyorsun. Çünkü bir öğrencin var. Öğrencinin bütün kaygısını ya da çalışma stilini, ders programını her şeyini biliyorsun, takip ediyorsun. Ya da öğrencinin nasıl motive olacağını artık biliyorsun.” (Ö9).

“Özel derslerde tek bir öğrenci olduğu için ve süre sorunu olmadığı için daha fazla rehberlik yapılabilir. Örneğin ailesiyle bir sorunu mu var bu sorun hemen giderilebilmektedir. Velide öğrenci de muhatapın olduğu için hızlıca çözebiliyorsun. Bu da öğrencinin başarı düzeyini etkiliyor.” (Ö11).

“Özel derste bir öğrenci ile ilgileniyoruz. Dolayısıyla öğrenci daha iyi tanınıyor. Öğrenciyi tanıyınca ona yönelik program oluşturabiliyorsun. Sonrada daha iyi takip edebiliyorsun. Eğer bir eksikliği varsa hemen giderebiliyorsun. Yoksa farklı konulara veya sorulara geçip başarısını geliştiriyorsun.” (Ö12).

“Özel derslerde tek bir öğrenci var. Yani öğrenci tek olduğu için çekinebileceği, utanabileceği bir akranı yok. O yüzden öğretmenle iletişime geçmede daha rahat oluyor. Dolayısıyla bir şeye takıldığında rahatça soruyor veya bir şeyi anlamadığında defalarca sorabiliyor. Bu da başarısını artırıyor.” (Ö13).

“Özel derslerde öğrenci öğretmen arasında samimi bir iletişim oluşuyor. Bu sebeple öğrenci çekinmiyor ve kendisini daha rahat ifade edebiliyor. Bir yerde mi takıldı hemen soruyor. Bir yeri mi anlamadı yine soruyor. Veya bazen yönlendiriyor. Bugün bu konuyu çalışalım diyor. Ona göre ilerliyorsun. Öğrenciye göre program oluşturup konuları işliyoruz ya da soruları çözüyoruz. Bu da tabiki başarısını artırıyor.” (Ö14).

“Sınıf ortamlarında belli bir süre ders işleyip, belli bir süre teneffüs yapıyoruz. Öğrenciler derste zaten sıkılıyor. Teneffüslerde istediğini yapmak istiyor. Öğrencinin bir sıkıntısı varsa bunu teneffüste çözmek istemiyor haklı olarak. Derste de biz ilgilenemiyoruz. Dolayısıyla öğrencilere rehberlik yapılamıyor. Buda öğrencilerin mevcut sorunlarının daha fazla büyümesine sebep oluyor. Bu da öğrencinin başarısını olumsuz etkileyebiliyor tabi.” (Ö6).

“Sınıf ortamlarında her bir öğrenci tanınmıyor bu sebeple de etkili bir rehberlik süreci uygulanamıyor. Ara sıra sınıfın genelinin motivasyonu düştü mü buna yönelik çalışmalar yapıyoruz. Ama her bir öğrencinin tek tek motivasyon düzeyini yükseltmemiz. Bu da öğrencilerin olumsuz etkileyebiliyor...” (Ö8).

“Okul ortamlarında birden fazla öğrenci var. Her bir öğrencinin kaygısı veya motivasyon düzeyi tespit edilemiyor. Burada bir de öğrenci-öğretmen iletişimi de etkili oluyor. Şimdi öğrencilerin her biriyle ne derste ne de teneffüslerde etkili, uzun uzun iletişim kuramıyorsun. Çünkü senin de dinlenmen gerekiyor. Dolayısıyla öğrenciler sorunlarını bizimle paylaşmıyor, çekinebiliyor. Bu durumu tespit edemeyeceğimiz için etkili bir rehberlik uygulaması yapamıyoruz. Ara sıra sınıflarda motivasyon çalışmaları yapabiliyoruz o kadar...” (Ö9).

“Sınıf ortamlarında müfredatı yetiştirmen gerekiyor, süren de kısıtlı, bir de sınıfta en az 25 öğrenci var. Hangi birini tanıyıp, iletişim kurup rehberlik yapabilirsin. Anca bazı zamanlarda dışarıda etkinlikler yapıyorum. Öğrencilerin motivasyonları artsın diye o kadar. Onun dışında rehberliğe yönelik etkili bir süreç yapılamıyor maalesef. Bu durumda öğrencileri olumsuz etkileyebiliyor.” (Ö10).

“Sınıf ortamlarında müfredat yetiştirmemiz gerekiyor. Birde süre sıkıntımız var. O yüzden öğrencilerin motivasyon düzeyleri düşse de etkili bir rehberlik anlayışı uygulayamıyoruz. Bunun sonucunda öğrenci bir karamsarlığa düştiyse bu durumdan çıkaramıyoruz. Bu da öğrencinin başarısını olumsuz etkiliyor.” (Ö13).

“Sınıf ortamlarında teneffüslerde öğrenciler arkadaşlarıyla vakit geçirmek istiyor. Bir sorunu varsa bunu teneffüslerde çözmek istemiyor. Hep erteliyor. Sonra da farklı sorunlar yaşıyor. Bizde derslerde rehberlik edemiyoruz. Mevcut fazla hangi öğrenciye

rehberlik edelim. O yüzden öğrencilerin sorunlarına çözümler sunamıyoruz. Bu da bazı durumlarda öğrencilerin başarısını olumsuz etkiliyor.” (Ö14).

Özel derslerde tek bir öğrenciyle ilgilenildiği için, öğrencinin daha iyi tanındığı ve bu doğrultuda öğrenciye yönelik oluşturulan programların takiplerinin daha etkili yapıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu durumun öğrencilerin başarılarını arttırdığı da öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.3.2. Özel Derslerde Öğrencilerin Kaygı Ve Motivasyonuna Yönelik Yapılan Uygulamaların Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde özel derslerde öğrencilerin kaygı ve motivasyonun kontrol edilmesine yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Özel derslerde kaygı azaltma ve motivasyonun artırılabilmesine dair tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Özel derslerde öğrenciler daha bilinçlidirler bu sayede kaygı ve motivasyon düzeyleri kolay bir şekilde artırılabilir.	8	57,14	Özel derslerde öğrencilerin motivasyonları daha fazla artmaktadır.
			Özel derslerde öğrenciler daha fazla motive edilebilmektedir.
			Özel derslerde öğrencilerinin tutumları tespit edilip artırılabilir.
			Özel derste öğrenciler daha bilinçli ve isteklidirler.
			Sınıf ortamlarında öğrencilerin kaygıları ile ilgisizlikleri öğretmenler tarafından tespit edilememektedir.
			Sınıf ortamlarında öğrencilerin kaygılarının tespit edilebilmesi öğretmenlere bağlıdır.
			Sınıf ortamlarında öğrenciler kendilerini daha az güvende hissetmektedir.

Tablo 11’den de görüldüğü gibi özel derslerde öğrenciler daha bilinçli oldukları için kaygılarını azaltma bildiği ve motivasyonlarının kolaylıkla artırılabilirdiği 8 (%57,14) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“Özel derslerde birebir iletişim olduğu için öğrenciler motive edilebilmektedir. Bu durum da öğrencinin hem motivasyonunu hem de başarısını arttırmaktadır.” (Ö1).

“Özel derste birebir diyalog olunca çocuğu tabii belli bir süre sonra tanıyorsunuz. Ona göre de motivasyon yapabiliyorsunuz, bir şeyler konuşabiliyorsunuz. Zaten çocuklar kendileri de açılıyorlar. İşte ya hocam şöyle oldu. İşte şu konuya şöyle çalıştım yapamadım veya işte ne bileyim bu tarz kendileri de bazı şeyleri paylaşıyorlar. Dolayısıyla özel derste daha yakın olunuyor ve öğrencilerin başarıları da artıyor.” (Ö3).

“Özel derslerde çocuğun stresini, kaygısına ya da sınava yönelik motivasyonuna yönelik yaptığınız çalışmalar oluyor. Her öğrencinin ilgiye ihtiyacı vardır. Özel derslerde bu ilgi öğrenciye verilebiliyor. Özel derslerde öğrenciye kolay ulaşılabilir. Çünkü bir ücret alıyorsun ve ona zaman ayırıyorsun. Aslında zamanını pazarlıyorsun. Evine gittiğinde veya senin yanına geldiğinde, özel ders yaptığında özel dersinin içinde bir 10-15 dakika onunla görüşüp özel meselelerini konuşabilirsin. Bu da öğrenciyi rahatlatır ve başarısının artmasına sebep olur.” (Ö4).

“Özel derslerde öğrencilerin motivasyonları daha fazla artmaktadır.” (Ö5).

“Özel derslerde öğrencilerin motivasyon düzeyleri birebir ilgilenildiği için daha hızlı bir şekilde arttırılabilmektedir. Bu da öğrencinin başarısını etkiliyor tabi.” (Ö6).

“Özel derslerde öğrenciye yönelik motivasyon arttırıcı konuşmalar yapılabilir. (Ö7).

“Özel derslerde süre sorunu, müfredat yetiştirme zorunluluğu ve kalabalık bir mevcut olmadığı için birebir tek öğrenciyle ilgileniyorsun. Bu durumda da öğrencinin ihtiyaçlarına yönelik motive edici etkinlikler yapabiliyorsun. Sonuç olarak öğrencinin motivasyon düzeyi daha fazla arttırılabiliyor.” (Ö8).

“Özel derslerde birebir ders yaptığımız için daha samimi bir ortam oluşmuş oluyor. Aslında özel derste ya da öğrencinin evine gidiliyor ya da öğrenci öğretmenine evine geliyor bir şekilde ortak paylaşımımız daha çok artıyor. Okulun resmîyetinden biraz daha çıkılıyor. Bu da iletişimi daha çok arttırıyor. Öğrenci daha rahat oluyor ve bu da öğrenci başarısını arttırıyor diye düşünüyorum. Hem de öğrenciyle yakın olduğun için motivasyon düzeyini arttırabiliyorsun. Çünkü sana güveniyor.” (Ö9).

“Özel derslerde öğrenci para veriyor. Dolayısıyla daha bilinçli. Bir verim elde etmek istiyor. Yani öğrenci öğrenmeye açık oluyor. Bu sebeple ne verisen kapıyor. Bazı durumlarda motivasyonu düşebiliyor. Ancak birebir olduğunuz için herhangi bir zorunluluk veya bir kısıtlama olmadığı için öğrenciye yönelik motivasyon çalışmaları yapabiliyorsunuz. Bu da tabi öğrencinin başarısını da etkiliyor.” (Ö10).

“Özel derslerde öğrenciler daha fazla motive edilebilmektedir. Bu da başarısını etkiler.” (Ö11).

“Özel derslerde öğrencilerinin tutumlarından motivasyon düzeyleri tespit edilip arttırılabilmektedir.” (Ö12).

“Özel derse gelen öğrenci bilinçlidir. Bu sebeple ne dersiniz yapar. Motive etmek de kolaydır. Çünkü bir tane öğrenci var karşında. Başka kimse yok. Öğrenci tamamen sana odaklanmış durumda. Motive edici cümlelerle bazen de basit sorular sorarak motivasyonunu arttırıyoruz. Bu da başarısını etkiliyor.” (Ö13).

“Özel derslerde öğrencilerin motivasyonları daha fazla artıyor.” (Ö14).

“Sınıf ortamlarında sınıf mevcudu fazla olduğu için öğrencilerin kaygıları tespit edilememektedir.” (Ö1).

“Sınıf ortamlarında öğrenci sayısı fazla olduğu için derslere ilgisizlikleri tespit edilememektedir.” (Ö2).

“...Sınıf ortamlarında fazla öğrenci var ve hepsiyle birebir ilgilenemiyorsunuz. Bu sebeple her bir öğrencinin kaygısı, ilgisizliği tespit edilemiyor. Ancak şu olur öğrencinin bir kaygısı vardır. Sen bunu üç veya dört hafta sonra tespit edebilirsin. Tespit ettiğinde bireysel bir şekilde ara ara ilgilenebilirsin. Ancak bunun da devamlılığı

olmayabiliyor. Birde öğrenciler okul ortamlarında çekinebiliyor. Kaygılarını gizleyebiliyorlar. Bu sefer de hiç tespit edemiyorsun çünkü birebir iletişimin yok. Sınıflarda ilginizi 20 kişiye paylaştırmak zorundasınız. Ancak bu ilgi de sürekli verilemiyor öğrencilere. Dolayısıyla öğrencilerin başarıları da olumsuz etkileniyor...” (Ö3).

“...Sınıf ortamlarında 30 kişiyle az az iletişim kurabiliyorsun. İlgini de iletişim kurduğun kadar paylaştıracabiliyorsun. Okul ortamlarında etkili bir öğrenci-öğretmen iletişimi kurulamadığı için öğrencilerin kaygıları tespit edilemiyor ya da çok zor tespit ediliyor. Bu da tabi başarılarını etkiliyor...” (Ö4).

“...Sınıf ortamlarında matematik alanında ortalamanın altındaki kişilerle ne kadar ilgilenirseniz ilgilenin başarı arttırılamıyor. Çünkü öğrenciyle birebir ilgilenemiyorsunuz. Öğrenci başarısız hissedince derslere de ilgisiz geliyor. Yani bir not kaygısı olmuyor artık. Bunu değiştirebilmek için öğrenciyle etkili bir iletişim kurman gerekiyor. Onun içinde öğrenciyle etkileşime geçmen gerekiyor. Ancak okul ortamlarında öğrenciler arkadaşların ne düşünür kaygısı içinde olduklarından da bizlerle çok iletişim kurma taraftarı değiller. Bu da aslında başarılarını olumsuz etkiliyor. Yani özetle okul ortamlarında öğrencilerin kaygıları giderilemiyor...” (Ö5).

“Aslında sınıf ortamlarında sınıf mevcudu fazla. Evet ama öğretmenlerin sınıf içerisindeki gözlemleri ile hangi öğrencinin ilgisiz olduğunu tespit etmesi de mümkündür. Ancak şu var tabi her bir öğrencinin ilgisizliği tespit edilse de süre sorunun olduğu için tüm öğrencilerin ilgisizliklerine çözüm bulamıyorsun. Anca ne yaparsın? Bir kısa mola verip, sohbet edersin. İlgilerini toplamaya çalışırsın. Ama bunu da sürekli yapamazsın...” (Ö10).

“Sınıf ortamlarında öğrenciler akranlarından çekinebiliyor. Bu sebeple kendilerini güvende hissetmiyorlar. Öğrencinin bilmediği bir soruyu sorsanız konuyu dağıtmak için elinden geleni yapıyor. Çünkü cevabı bilmiyor, kaynatmak istiyor. Arkadaşlarına rezil olmak istemiyor. Bu da dikkati öğretmende olan çocuğun dikkatinin dağılmasına sebep oluyor.” (Ö11).

“Sınıf ortamlarında aslında öğrencilerin kaygılarının olup olmadığı öğretmenlerin becerilerine göre tespit edilebilmektedir. Yani iyi bir öğretmen sınıf içerisindeki tüm öğrencilerin ilgi düzeylerini de takip edebilir. Ancak iyi olmayan öğretmenler öğrenciler üzerinde hem hakimiyet kurup hem de ders işleyemeyebilir. Bir tanesine odaklanabilir. O yüzden de öğrencilerin ilgisizliklerini tespit edemeyebilir.” (Ö12).

“Sınıf ortamlarında öğrenciler akranlarından sebep kendilerini daha az güvende hissetmektedirler. Bu durum bazı öğrencilerde olmamakta. Ancak genel olarak birçoğu arkadaşlarından çekinmekte. Bu sebeple güvensizlik hissetmektedir. Bu da öğrencilerin okul başarılarını olumsuz etkiliyor tabi.” (Ö13).

Özel derslerde öğrenciler daha bilinçli oldukları için kaygıları ve motivasyon düzeyleri anlaşılabilirliği tespit edilmiştir. Bu durumun tespit edilmesinin ardından hızlıca öğrencilerin kaygıları azaltılabilmekte ve motivasyonlarının arttırılabildiği ve bu durumun öğrencilerin başarılarını arttırdığı öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.3.3. Özel Derslerde Veli İletişiminin Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde özel derslerde veli iletişimine yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Özel derslerin veli iletişimine yönelik tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Özel dersler velilerin öğrencilere yaklaşımlarının yönlendirilebilmesi için daha etkilidir.	9	64,29	Özel dersler veli öğrenci ilişkilerinin çözümlenmesi açısından daha avantajlıdır. Özel derslerde velilerin tutumları öğrencileri etkileyebilmektedir. Özel derslerde veli tutumları tespit edilerek yönlendirilebilmektedir. Sınıf ortamlarına veliler öğrencileri etkin bir şekilde takip etmemektedir. Sınıf ortamlarında fazla sayıda öğrenci olduğu için bireysel olarak öğrencilerin velileriyle iletişim kurulamamaktadır.

Tablo 12’den de görüldüğü gibi özel dersler velilerin öğrencilere yaklaşımlarının yönlendirilebilmesi için daha etkili olduğu 9 (%64,29) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“Özel derslerde veliler ile öğrenciler arasında yaşanan anlaşmazlıklar sıcaklığına çözülebilmektedir. Bu da sorunların büyümeden çözülmesine ve öğrencilerin başarılarının da olumsuz etkilenmemesine sebep olmaktadır.” (Ö3).

“Veliler özel derslere önem verdiği için öğrenciler üzerinde baskı kurmaktadır. Bu da öğrencilerin planlara uymasında olumlu bir katkı sağlamaktadır. Öğrencinin ödevlerini yapması ve konuları tekrar etmesi sonucunda da otomatikman başarısı artmaktadır.” (Ö5).

“Özel derslerde eğer ki veli öğrencinin çok üzerine gidiyorsa bu daha kolay tespit edilebilmektedir. Böyle bir durumda hemen müdahale edilerek velinin tutumları değiştirilebilmektedir. Öğrencide ailesinden baskı hissetmeyeceği için başarısı artacaktır.” (Ö7).

“Veliler para verdikleri için özel derslerde daha titiz davranmaktadır. Yani öğrencinin üzerine daha fazla düşmekte ve başarısının seyrini izlemektedirler. Genellikle özel derslere bilinçli öğrenciler gelmektedir. Dolayısıyla öğrencilere planlar oluşturulabilmektedir. Bu durum sonucunda da bazen velilerin de takip programlarına katılması gerekebilmektedir. Bu noktada veliler çocuklarının takip programlarına katılıyorlar. Çünkü özel dersten bir beklentileri var. Çocuklarının başarılı olmasını bekliyorlar. Bu sebeple özel dersler öğrencilerin başarısını artırıyor.” (Ö9).

“Özel dersin öğrencisinin velisiyle de aynı şekilde çok fazla iletişim kurmaya çalışıyorum. Okulda girdiğim bütün sınıflarda bunu yapmam mümkün değil. Zaman açısından. Ama özel derste daha kolay şekilde iletişim kurabiliyoruz. Bu da öğrencinin başarısını mutlaka etkiliyor. Çünkü iş birliği yapmak diye bir tabir var. Ya veli aynı şeyi söylüyor, öğretmeni aynı şeyi söylüyor, o yüzden bir çelişki yaratmıyor.” (Ö10).

“Özel derslerde tek bir öğrenci olduğu için ve sen evine gittiğin için birebir velileri de görüyorsun. Dolayısıyla velilerle de iletişimin gelişiyor. Veli-öğrenci arasında bir sıkıntı varsa bunu anlıyorsun ve çözmeye çalışıyorsun.” (Ö11).

“Veli-öğrenci arasındaki sorunları çözmeye özel dersin etkisi büyüktür. Özel dersi öğrencinin evinde verdiğinde veli ile iletişimin oluyor. Birde velilerin özel dersten beklentisi oluyor. O yüzden öğretmenle daha fazla iletişim kuruyor. Öğretmenin dediklerini önemsiyor. Bunun sonucunda da öğrencilerin başarıları etkileniyor.” (Ö12).

“Sınıfta var en az 30 öğrenci. Her birinin velisiyle birebir görüşme yapamıyoruz. Bunun için bize ek bir zaman verilmiyor çünkü. Ancak bazı veliler öğrencilere karşı ilgili oluyorlar. Arada gelip bilgi alıyorlar. O zamanlarda iletişim kurabiliyoruz. Tabi bu nadir olduğu için öğrencilerin velileriyle etkili bir iletişim kurduğumu söyleyemem. Bazı öğrencilerin velilerini çağırsak da gelmiyorlar.” (Ö1).

“Sınıf ortamlarında velilerin çocuklarına yönelik bir beklentisi olmuyor genelde. Sınıftaki velilerin birçoğunu eğitim-öğretim döneminde hiç görmüyorsun mesela. Çocukta ilgisiz olursa, velisi de ilgisiz oluyor. Bu durumda hiç iletişim kurulamıyor. İstesek de kuramıyoruz. Bu da öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyen bir durum tabi.” (Ö3).

“Sınıf ortamlarında öğrenci-veli arasında bir sorun olduğunu bilsen de öğrenciyle ilgilenemiyorsun. Mevcut sorunu çözmeye çalışıyorsun ama veli iletişime geçmiyorsa bizimle çözemiyorsun. Ayrıca 30 üzerinde öğrencinin hangi birinin sorununu tespit edip velileriyle görüşebilirsin ki. Bundan dolayı velilere geri dönütler de verilemiyor. Bu da doğal olarak öğrencilerin başarılarını etkiliyor.” (Ö5).

“Sınıf ortamlarında öğretmenler ve veliler arasında iletişim oluşmuyor. Öğrenciler bir toplantı olduğunda veya görüşmek istediğimizde velisine söylemiyor. Bizim de bir sorumluluğumuz var. Bazen velilere ulaşmaya çalışıyoruz. Ancak veliler görüşmeleri önemsemediği için gelmiyorlar. Bu seferde öğrenci de bizi takmamaya başlıyor. Bu durum ders notlarına da yansıyor tabi. Öğrenci başarısını bir türlü arttıramıyor.” (Ö9).

“Sınıf ortamlarında en az 20-30 kişi var. Hangi öğrencinin velisiyle tek tek iletişime geçip durumu hakkında konuşabilirsin ki. Velilerden bekliyoruz. Genel olarak velilerde çok takip etmiyor çocuklarını. Bizlerde her bir öğrencinin velisiyle iletişime geçemiyoruz. Dolayısıyla öğrencilerde bu durumdan etkileniyor tabi...” (Ö12).

“Sınıf ortamlarında veliler çocuklarıyla ilgilenmiyor. Önemsemiyorlar. Mevcut fazla olduğu için de bizde her bir öğrencinin velisiyle iletişime geçemiyoruz. Noluyor zamanla öğrencide okulu önemsemiyor. Zamanla öğrencinin başarı düzeyi de olumsuz etkilenebiliyor.” (Ö14).

Özel derslerde velilerin bir beklentisi olduğu, öğrencilerin daha bilinçli olduğu, velilerin öğrencilere yaklaşımlarının yönlendirilebilmesi sonucunda öğrencilerin başarılarının arttığı öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.4. Öğretmenin Kullandığı Teknoloji Uygulamaları Ve Materyal Desteğinin Özel Derste Başarıyı Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Bu bölümde öğretmenin kullandığı teknoloji uygulamaları ve materyal desteğinin özel derste başarıyı artırmadaki rolünün neler olduğu incelenmiştir.

4.4.1. Özel Derslerde Kullanılan Teknolojilerin Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde sınıf ortamında teknoloji kullanımına yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13. Sınıf ortamlarında akıllı teknolojilerin kullanılma durumuna yönelik tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Sınıf ortamlarında akıllı teknolojilerin kullanımları öğretmenlere etkin bir şekilde verilmediği için hem öğrenciler olumsuz etkilenmektedir hem de akıllı teknolojiler eğitime tam anlamıyla entegre edilememektedir.	6	42,86	Sınıf ortamlarında teknolojik öğeler ve materyaller verimli bir biçimde kullanılamamaktadır. Sınıf ortamlarında akıllı materyal kullanımı sonucunda öğrenciler olumsuz etkilenmektedir. Sınıf ortamlarında akıllı materyal kullanımı için öğretmenlere gerekli materyal, donanım ve eğitim kazandırılmamıştır. Sınıf ortamlarında dijital öğeler kullanılamamaktadır.

Tablo 13’den de görüldüğü gibi sınıf ortamlarında akıllı teknolojilerin kullanımları öğretmenlere etkin bir şekilde verilmediği ve akıllı teknolojilerin eğitime tam anlamıyla entegre edilmediği için öğrencilerin olumsuz etkilendiği 6 (%42,86) öğretmen görüşüyle tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

“Sınıflarda akıllı materyal dediğimiz tahtalar. Bunlarda televizyon ekranından başka bir şey değil. Bir teknoloji değil yani. Kullanımları gereksiz. Çünkü ekranın açılması, bozulması gibi durumlarda zaman kaybediyoruz. Bu da öğrencilerin olumsuz etkilenmesine sebep oluyor.” (Ö3).

“Derslerde fazla öğrenci olduğu için teknolojik öğelerden etkili bir şekilde faydalanılamamaktadır. Ayrıca süre sorunu da olduğu için çok fazla teknolojik öğeler kullanılamamaktadır. Ancak 3D görseller ile üstünden geçiyoruz bu seferde öğrencilerin anlamadıkları yerler öylece kalıyor. O görseller üzerinden derinlemesine tartışmalar, anlatımlar yapılamıyor. Bu da öğrenciler için hem zaman kaybı hem de

olumsuz düşüncelere kapılmalarına sebep oluyor. Sonuç olarak da olumsuz etkileniyorlar. Çünkü sınıf ortamlarında uygulanması kolay değil hocam. 30 kişinin 30'una da tek tek görseli anlatamazsın. Teknoloji olarak geçerse akıllı kitapları kullanıyorum. Onlarda kitapların yansıtılmış halleri bir etkisi olmuyor..." (Ö10).

"Sınıf ortamlarında teknolojik kaynaklar tam anlamıyla kullanılamadığı için öğrenciler vakit kaybediyor. Bu da öğrencilerin başarısını olumsuz etkiliyor." (Ö12).

"Bende teknolojinin bir etkisi olmuyor. Yani teknoloji dediğin akıllı tahtalar. Bunlarda bir teknoloji sa öz düzenlemeli öğrenme aslında. Çünkü ne bizlere bunları kullanmak için eğitim verdiler ne de kullanacak bir zamanımız var. Zaman yok, mevcut fazla bir de kullanmayı bilmiyorsun dolayısıyla hiçbir etkisi yok başarı üzerinde..." (Ö14).

Sınıf ortamlarında kullanılan akıllı teknolojilerin eğitimlerinin öğretmenlere verilmediği için öğretmenlerin vakit kaybettiği ve öğrencilerin olumsuz etkilendikleri tespit edilmiştir. Ayrıca akıllı teknolojilerin sınıf ortamlarında yalnızca kitap yansıtmak için kullanıldığı ve öğrencilere ek bir kazanç sağlamadığı da öğretmen görüşlerinden tespit edilmiştir.

4.4.2. Özel Derslerde Materyal Seçiminin Öğrencinin Başarısını Artırmadaki Rolüne Dair Bulgular.

Yapılan görüşmeler neticesinde özel dersin materyal seçimine yönelik verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular Tablo 14'de verilmiştir.

Tablo 14. Özel derslerin materyal kullanımına yönelik tablo

TEMA	FREKANS	YÜZDE	KOD
Özel derslerde materyaller öğrencilere göre seçildiği için daha etkili kullanılarak öğrenme artırılabilir.	14	100	Özel derslerde öğrenciler materyaller ile daha yakından ilgilenebilmektedirler. Özel derslerde öğrencilere göre materyal seçimi yapılabilir. Sınıf ortamlarında öğrencilere göre materyal seçimi yapılamamaktadır.

Tablo 14'den de görüldüğü gibi özel derslerde materyaller öğrencilere göre seçildiği için daha etkili kullanılarak öğrencilerin başarılarının arttığı 14 (%100) öğretmen görüşü ile tespit edilmiştir. Bu bulguya yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekilde verilebilmektedir;

"Özel derslerde bir öğrenci olduğu için kullanılan materyali öğrenci yakından görebiliyor. Materyale dokunabiliyor. Bu yüzden de anlattığını anlıyor çocuk. Bu da başarısını artırıyor." (Ö3).

"Özel derste birebir tepki anında bireysel tepki alabildiğimiz için daha anında müdahale veya öğrenmesini kolaylaştırıcı daha iyi geri dönükler verebiliyoruz. Bu da başarıyı artırıyor." (Ö5).

“Özel derste birden farklı kitap kullanımı yani Milli Eğitim'in önerdiği kitabın haricinde

akıllı defterlerin kullanımı, denemelerin kullanımı veya yaprak testlerinin kullanımı öğrenciyi daha çok geliştiriyor. Çünkü o kitap materyal öğrencinin seviyesine daha uygun oluyor. Bu da öğrencinin başarısını arttırıyor.” (Ö7).

“Öğrenci materyali yakından görüyor. İnceliyor, bir yere takıldığında hemen sorabiliyor. Ya da öğrenci 3 boyutlu bir şeyi anlamadı mesela. Bunu gösterince kafasında canlandırabiliyor. Çünkü tek öğrenci var. Konuyu bir kişiye anlatmaya çalışıyorsun. Direkt olarak anlamadığı şeyi tekrar gösterip anlatıyorsun. Bu sefer anlıyor. Öğrenci materyali yakından görünce tabi konuyu da kafasında canlandırıyor. Bu da başarısını etkiliyor.” (Ö8).

“Özel derslerde öğrenciyle bireysel yaparken çok çeşitli kaynakları kullanabiliyorum. Bu da öğrencinin öğrenimini çok fazla arttırıyor.” (Ö9).

“Özel derste öğrenci konuyu anlamadıysa gösterebiliyorsun. Piramidi mi anlamadı. Bunu gösterebiliyorsun. Ya materyalle gösteriyorsun ya da telefonda açıp gösteriyorsun. Öğrenci bizzat materyali kullanıyor ve öğreniyor. Yani bir tane öğrenci olduğu için materyali aslında kendi seçiyor. Sen hangi materyalle öğreneceğini anlıyorsun. O öğrenciye onu kullanıyorsun. Ee tabi bu da başarısını artırıyor.” (Ö13).

Özel derslerde tek bir öğrenci olduğu için materyal seçimi bir öğrenciye göre yapıldığı ve öğrencinin konuları anlaması daha etkili sağlandığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu durumun öğrencilerin başarılarını arttırdığı da öğretmenlerin görüşlerinden tespit edilmiştir.

Seçilen örneklerden de görüldüğü gibi öğretmenlere göre; özel derslerde müfredat yetiştirme sorununun olmaması, tek bir öğrenciyle ilgilenilmesi, öğrencinin soru sormasının teşvik edilebilmesi, öğrencinin daha iyi tanınmasıyla ona uygun yöntem/teknik seçilebilmesi açısından özel ders alan öğrencilerin başarılarının daha fazla arttığı tespit edilmiştir. Ayrıca kaynak sınırlamasının olmamasından sebep çeşitli kaynakların kullanılabilmesi, öğrencinin düzeyine göre soru seçme ve çözme anlayışının uygulanabilmesi, öğrenciye uygun ders işleme hızlarının belirlenebilmesi, öğrencinin anlamadığı yerlere göre konu tekrarlarının yapılabilmesi, öğrencilere yönelik daha etkin rehberlik anlayışlarının uygulanabildiği için özel derslerin öğrencilerin başarılarını daha fazla arttırdığı da tespit edilmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Yapılan çalışmada matematik öğretmenlerinin matematik özel dersi alan öğrencilerin başarılarının artmasında etkili olan faktörlere dair görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu amaçla yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen veriler ve verilerin literatür ile ilişkilendirilmesine bu bölümde yer verilmiştir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu bölümde sonuç-tartışma “Öğrencinin Başarısını Artırması İçin Özel Derste Dikkat Edilen Uygulamalara Yönelim Sonuç Ve Tartışma”, “Özel Dersin Öğrencinin Başarısını Artırmada Kullanılan Tanımlayıcı, Biçimlendirici ve Düzenleyici Değerlendirme Uygulamalarına Yönelik Sonuç Ve Tartışma”, “Özel Dersin Başarıyı Artırması İçin Tutuma Dair Yapılan Uygulamalara İlişkin Sonuç Ve Tartışma” ve “Öğretmenin Kullandığı Teknoloji Uygulamaları Ve Materyal Desteğinin Özel Derste Başarıyı Artırmadaki Rolüne İlişkin Sonuç Ve Tartışma” alt başlıklarıyla sunulmuştur.

5.1.1. Öğrencinin Başarısını Artırması İçin Özel Derste Dikkat Edilen Uygulamalara Yönelik Sonuç Ve Tartışma

Bu bölümde öğrencinin başarısını artırması için özel derste dikkat edilen uygulamalara yönelik sonuç ve tartışmaya yer verilmiştir.

Araştırma sonucunda öğretmenlerin okul ortamlarında öğrenci sayısının fazla olmasından, yeterli donanım verilmemesinden, müfredat yetiştirme zorunluluğundan sebep öğrencilerin başarılarının olumsuz etkilendiğini düşündükleri tespit edilmiştir. Ayrıca özel derslerde tek bir öğrenci ile birebir eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi, öğrenciye yönelik yöntemlerin seçilebilmesi, benzer şekilde öğrenciye yönelik öğrenme tekniklerinin uygulanabilmesi, müfredat yetiştirme zorunluluğunun bulunmamasından kaynaklı yöntem ve tekniklerin çeşitlendirilebilmesi sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının arttığı tespit edilmiştir. Topkara ve Çelik (2009) çalışmasında bireyselleştirilmiş tekniklerin uygulanabilmesi açısından özel derslerin öğrencilerin başarılarını artırdığını ortaya koymuşlardır. Kışla ve Şahin (2015) çalışmasında da benzer şekilde öğrencilere yönelik öğretme tekniklerinin seçilmesinin öğrencilerin başarılarını pozitif yönde geliştirdiğini ortaya koymuşlardır. Teyfur ve Teyfur (2012) çalışmasında öğrencilere yönelik yöntemlerin seçilebilmesi açısından özel derslerin daha etkili olduğunu ortaya koymuşlardır. Şentürk (2010) çalışmasında özel derslerde

öğrencilere yönelik ders anlatım tekniklerinin seçilmesinin öğrencilerin başarılarını artırdığını ortaya koymuştur. Bu doğrultuda bu çalışmada elde edilen öğretmen görüşlerine dönük sonuç ile literatürdeki bu çalışmaların sonuçları benzerdir.

Araştırma sonucunda okul ortamlarında farklı öğrenme düzeylerinde öğrencilerin bulunmasından dolayı ders işleme hızlarının, soru çözümlerinin ve konu anlatımlarının ortalamaya göre belirlendiği öğretmen görüşleri kapsamında tespit edilmiştir. Ortalamaya göre planlanan öğretim süreçlerinin özellikle iyi durumdaki ve kötü durumdaki öğrenciler için dezavantaj olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca özel derslerde tek bir öğrencinin düzeyine göre ders işleme hızının, konu anlatımlarının, soru çözümlerinin ve tekrar süreçlerinin uygulanması sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının arttığı tespit edilmiştir. Levent ve Yazıcı (2014) çalışmasında özel derslerde öğrencilerin bireysel hızlarına göre ders işlenebilmesinin öğrencilerin başarılarını artırdığını ortaya koymuşlardır. Slavin (2017) çalışmasında öğrencilerin bireysel durumlarının göz önüne alınabildiğini ve buna yönelik ders işleme hızlarının seçilebildiğini ve bu durumun öğrencilerin başarısını artırdığını ortaya koymuştur. Aseltine vd. (2015) çalışmasında ise öğrencilere göre ders işleme hızlarının seçilmesinden dolayı özel derslerin daha etkili olduğu ortaya konulmuştur. Senemoğlu (2018) çalışmasında öğrencilerin bireysel ders anlama hızlarının farklı olabileceğini vurgulamıştır. Çalışma sonucunda ise özel ders alan öğrencilerin seviyelerine uygun ders işleme hızlarının seçilmesi açısından akademik başarılarının daha fazla arttığı ortaya konulmuştur. Olson ve Hergenbahn (2016) çalışmasında da benzer şekilde özel derslerde ders işleme hızlarının öğrencilere göre seçilmesinin akademik başarıyı pozitif yönde etkilediğini ortaya koymuşlardır. Bu doğrultuda yapılan çalışma ile literatürdeki diğer çalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir.

Araştırma sonucunda okul ortamlarında ortalamaya göre ders anlatıldığı için öğrencilerin dersleri etkin bir şekilde anlayamadıkları tespit edilmiştir. Ayrıca özel derslerde tek bir öğrenci olmasından sebep öğrencinin düzeyine yönelik ders anlatıldığı için öğrencinin daha iyi öğrendiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda özel ders alan öğrencilerin daha başarılı oldukları sonucuna varılmıştır. Ghosh ve Bray (2018) çalışmasında özel derslerde bireysel bir eğitim sürecinin uygulanması ile öğrencilere yönelik ders anlatılmasının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığını ortaya koymuşlardır. Huang (2017) çalışmasında özel derslerde bire bir öğretme süreçlerinin uygulanmasıyla öğrenciye göre ders anlatma durumunun olması sebebiyle öğrencilerin akademik başarılarının daha etkili geliştirildiğini ortaya koymuştur. Chan ve

Mongkolhutthi (2017) alışmasında özel derslerde tek bir ğrenci olmasından sebep öğrencinin düzeyine göre ders anlatımının yapılabilmesi sebebiyle öğrencilerin başarılarının arttırılabildiğini ortaya koymuşlardır. Bu doğrultuda yapılan çalışma ile literatürdeki diğerkalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir.

Çalışma sonucunda sınıf ortamlarında bütün öğrencilerin eksikliklerinin tespit edilemediği ayrıca tespit edilse de mevcut eksikliklerinin giderilemediği tespit edilmiştir. Bunun sebebi ise sınıf ortamlarında süre sınırlamasının olması, çok sayıda öğrencinin olması, müfredat yetiştirme zorunluluğunun olmasıdır. Ancak özel derslerde tek bir ğrenci ile ilgilenildiği için, müfredat yetiştirme zorunluluğu olmadığı için ve çeşitli kaynaklardan yararlanılabildiği için öğrencilerin eksikliklerinin daha etkili bir şekilde giderildiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda özel derslerin öğrencilerin başarılarında eksikliklerin giderilmesi için avantajlı bir role sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Marzano vd. (2008) alışmasında özel derslerde öğrencilerin eksikliklerinin daha etkili tespit edildiği ve bu sebeple öğrencilerin eksiklerinin hızlıca giderilebildiğini ortaya koymuşlardır. Ayrıca bu durumun öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı da vurgulanmıştır. Demir (2015) alışmasında özel ders alan öğrencilerin eksiklerinin etkin bir şekilde giderilebildiği ve bu durumun öğrencilerin başarılarını artırdığı ortaya koymuştur. Zhao (2016) alışmasında özel ders alan öğrencilerin konu eksiklerinin etkili biçimde giderilebildiğini ve bu durumun sonucunda öğrencilerin başarılarının artırılabilirdiğini ortaya koymuştur. Tsiprakides (2018) alışmasında özel derslerin öğrencilerin eksiklerinin giderilebilmesinde daha etkin bir yol olduğu ortaya koymuştur. Kaplan (2013) alışmasında da benzer şekilde özel derslerde ğrenci eksiklerinin daha etkili giderilebildiğini ortaya koymuştur. Ayrıca çalışmada bu durum sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının arttığı da vurgulanmıştır. Bu doğrultuda yapılan çalışma ile literatürdeki diğerkalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir.

5.1.2. Özel Dersin Öğrencinin Başarısını Artırmada Kullanılan Tanımlayıcı, Biçimlendirici ve Düzenleyici Değerlendirme Uygulamalarına Yönelik Sonuç Ve Tartışma

Bu bölümde özel dersin öğrencinin başarısını artırmada kullanılan tanımlayıcı, biçimlendirici ve düzenleyici değerlendirme uygulamalarına yönelik sonuç ve tartışma verilmiştir.

Çalışma sonucunda okul ortamlarında sınıf mevcudunun fazla olması, öğrencilerin birbirlerinden çekinmesi, sınıf içerisinde iletişime geçmek istememesi, müfredat yetiştirme zorunluluğunun olması, süre sıkıntısının olması ve her bir öğrenciyle ilgilenilememesi sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının olumsuz etkilendiği tespit edilmiştir. Ayrıca özel derslerde tek bir öğrenciyle ilgilenildiği için anlaşılmayan konuların daha hızlı bir şekilde tespit edildiği, süre sorunun olmaması, müfredat yetiştirme zorunluluğunun olmaması sebebiyle öğrencilerle etkili iletişim kurularak çekinmeden soru sormalarının sağlandığı ve eksiklikleri üzerinde kapsamlı bir şekilde durulabildiği tespit edilmiştir. Buna ek olarak bu durumların özel ders alan öğrencilerin akademik başarılarında önemli bir etkisinin olduğu da öğretmen görüşleri kapsamında tespit edilmiştir. Yıldızhan (2015) çalışmasında özel derslerin tekrar etme anlayışının öğrencilerin başarılarını pozitif yönde geliştirdiğini ortaya koymuştur. Olson ve Hergenhahn (2016) çalışmasında da özel ders alan öğrenciler ile daha etkili konu tekrarları yapılabildiğini ortaya koymuşlardır. Ayrıca çalışmada bu durumun öğrencilerin akademik başarılarını arttırdığı da vurgulanmıştır. Oser ve Baeriswyl (2001) çalışmasında da özel ders alan öğrencilerin anlamadıkları konulara göre bireysel konu tekrarlarının yapılabildiğini ve bu durumun öğrencilerin başarılarını artırdığını ortaya koymuşlardır. Pintrich ve Schunk (2002) çalışmasında da özel ders alan öğrenciler ile daha etkili konu tekrarlarının yapılabildiğini ve bu durumun öğrencilerin başarılarını artırdığını ortaya koymuşlardır. Schunk (2014) çalışmasında da özel derslerde öğrencilerin anlamadıkları konulara yönelik konu tekrarlarının etkili bir şekilde yapılabilmesinin öğrencilerin akademik başarılarını pozitif yönde geliştirdiğini ortaya koymuştur. Bu doğrultuda yapılan çalışma ile literatürdeki diğer çalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir.

Çalışma sonucunda okul ortamlarında müfredat yetiştirme zorunluluğunun olması, sınıf mevcudunun fazla olması, öğrencilerin not kaygılarının olması, süre sıkıntılarının yaşanması ve öğrencilerin hazırbulunuşluklarına göre eğitim programlarının oluşturulamaması sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının olumsuz etkilendiği tespit edilmiştir. Ayrıca özel derslerde müfredat yetiştirme sorununun olmaması, süre problemlerinin yaşanmaması, kaynak sınırlandırmalarının bulunmaması ve tek bir öğrenci ile ilgilenildiği için daha etkili ölçme ve değerlendirmelerin yapıldığı tespit edilmiştir. Bu durum sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının arttığı öğretmen görüşleri kapsamında tespit edilmiştir. Biber vd. (2017) çalışmasında özel ders alan öğrencilerin ölçme ve değerlendirme açısından daha

etkili gelişim gösterdiklerini ortaya koymuşlardır. Buna ek olarak özel ders alan öğrencilerin özel ders almayan öğrencilere göre daha başarılı oldukları bilinmektedir (Türkan, 2019). Ozan (2017) çalışmasında da özel ders alan öğrencilerin ölçme ve değerlendirmelerinin daha etkili yapılabildiğini ve bu durum sonucunda öğrencilerin başarılarının artırılabilirdiğini ortaya koymuştur. İnci (2015) çalışmasında özel ders alan öğrenciler ile ölçme ve değerlendirme açısından daha etkili çalışmaların yapılabildiğini ve bu durumun öğrencilerin başarılarını artırdığını ortaya koymuştur. Ornstein (2016) çalışmasında ölçme ve değerlendirme süreçlerinin özel derslerde daha etkili yapıldığını ortaya koymuştur. Ayrıca bu durumun öğrencilerin eksiklerinin tespit edilebilmesinde ve konuların daha iyi anlaşılmasında yordayıcı olduğu da vurgulanmıştır. Buna ek olarak bu durumun öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı da bildirilmiştir. Kılıç (2010) çalışmasında özel derslerin ölçme değerlendirme süreçlerinde öğrenci merkezli yaklaşımın uygulanması sebebiyle öğrenci başarısının artmasında önemli etkilerinin olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca çalışmada özel ders alan öğrencilerin ölçme ve değerlendirme süreçlerinin öğretmenler açısından da daha etkili yapılabildiği sonucuna varılmıştır. Bu doğrultuda yapılan çalışma ile literatürdeki diğer çalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir.

Çalışma sonucunda okul ortamlarında sınıf mevcudunun fazla olmasından, müfredat yetiştirme zorunluluğunun bulunmasından, kaynak kullanımının MEB tarafından sınırlandırılmasından kaynaklı verilen ödevlerin yetersiz olduğu ve ödev kontrollerinin de zamansal sorunlardan dolayı etkin bir şekilde kontrol edilemediği tespit edilmiştir. Aynı zamanda sınıf ortamlarında her bir öğrencinin düzeyine göre ödevlendirme yapılamaması da öğrencilerin olumsuz etkileyen bir faktör olduğu tespit edilmiştir. Okul ortamlarında ödev kontrollerinin etkili bir şekilde yapılamaması sonucunda öğrencilerin eksikliklerinin tespit edilemediği ve bu durum sonucunda da akademik başarılarının olumsuz etkilendiği tespit edilmiştir. Ancak özel derslerde süre sorununun olmaması, kaynak sınırlamasının bulunmaması, tek bir öğrenci ile ilgilenilmesi, müfredat yetiştirme zorunluluğunun olmamasından kaynaklı ödev verme süreçlerinde öğrencinin düzeyine göre kaynak seçimi yapılabildiği ve ödev kontrollerinin de etkili bir şekilde yapılabildiği tespit edilmiştir. Bu durumun sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının arttığı da öğretmen görüşlerinden elde edilen bir diğer sonuçtur. Marzano vd. (2008) çalışmasında özel derslerin ödev verme ve kontrol etme süreçlerinde sınıf ortamlarına göre daha avantajlı olduğunu ortaya koymuşlardır. Buna ek olarak bu durumun öğrencilerin akademik başarılarını da pozitif yönde

geliştirdiği vurgulanmıştır. Ghosh ve Bray (2018) çalışmasında da özel derslerde daha etkili ödev verme ve kontrol süreçlerinin uygulandığını ve bu durumun öğrencilerin akademik başarılarını artırdığını ortaya koymuşlardır. Huang (2017) çalışmasında özel ders alan öğrencilerin daha disiplinli çalıştıkları ve daha bilinçli olduklarından sebep ödev verme ve kontrol etme süreçlerinin daha etkili yürütülebildiğini ve bu durumunda öğrencilerin akademik başarılarını artırdığını ortaya koymuştur. Ornstein ve Hunkins (2016) çalışmasında özel ders alan öğrencilerin ödev kontrollerinin ve ödevlendirme süreçlerinin daha başarılı yürütülebildiğini ve bu durumun da öğrencilerin başarılarını artırdığını ortaya koymuşlardır. Alkaya (2015) çalışmasında özel derslerde ödev verme ve ödev kontrollerinin daha etkili yapılabildiğini ortaya koymuştur. Ayrıca çalışmada bu durumun öğrencilerin başarılarını pozitif yönde etkilediği de vurgulanmıştır.

Çalışma sonucunda okul ortamlarında mevcudun fazla olmasından, süre sınırlamasının olmasından ve kaynak sınırlamasının bulunmasından dolayı öğrencilere farklı tiplerde sorular sorulamadığı tespit edilmiştir. Ayrıca okul ortamlarında öğretmenlerin çözdükleri soruların öğrencilerin çekinmesi ve utanmalarından dolayı anlayamadıkları yerleri sormamaları da öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz etkileyen bir faktördür. Sınıf ortamlarında mevcudun fazla olmasından dolayı her bir öğrencinin eksikliğinin tespit edilemediği ve anlamadıkları sorulara yönelik kapsamlı soru çözümlerinin yapılamadığı da öğretmen görüşleri kapsamında elde edilen bir diğer sonuçtur. Ancak özel derslerde süre sorununun olmaması, tek bir öğrenci ile etkili iletişim kurulması, kaynak sınırlamasının olmaması sonucunda öğrencilerin eksikliklerinin anında tespit edilerek giderilebildiği, farklı tiplerde soru çözümlerinin yapılabildiği ve öğrencilerin düzeylerine göre soru seçimlerinin yapılabildiği tespit edilmiştir. Bu durumun da öğrencilerin akademik başarılarını arttırdığı tespit edilmiştir. Yeşil (2016) çalışmasında özel derslerde daha etkili soru seçme ve çözme anlayışının uygulanabildiğini ortaya koymuştur. Ayrıca öğrencilerin bu durum sonucunda akademik başarılarının arttığı da vurgulanmıştır. Hırça (2014) çalışmasında da özel ders alan öğrenciler ile daha fazla ve daha farklı soru tiplerinin çözülebildiğini ve bu durumun sınav başarıları üzerinde pozitif yönlü bir etkisinin olduğunu ortaya koymuştur. Boynton ve Boynton (2007) çalışmasında özel ders alan öğrencilerin soru çözme anlayışlarının daha fazla geliştirildiğini ortaya koymuşlardır. Ayrıca bu durumun öğrencilerin akademik başarıları üzerinde etkili olduğu da vurgulanmıştır. Tyler (2014) çalışmasında özel ders alan öğrenciler ile soru seçme ve çözme anlayışı açısından daha etkili süreçlerin yürütüldüğünü ve bu durumun öğrencilerin başarılarını artırdığını

ortaya koymuştur. Slavin (2017) alışmasında da özel ders alan öğrencilerin soru çözme ve seçme konusunda öğrenciye göre planlamalar yapılmasının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığını ortaya koymuştur. Bu doğrultuda yapılan çalışma ile literatürdeki diğer çalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir.

5.1.3. Özel Dersin Başarıyı Artırması İçin Tutuma Dair Yapılan Uygulamalara İlişkin Sonuç Ve Tartışma

Bu bölümde özel dersin başarıyı artırması için tutuma dair yapılan uygulamalara ilişkin sonuç ve tartışma verilmiştir.

Çalışma sonucunda okul ortamlarında sınıf mevcudunun fazla olması ve yeterli sürelerin öğretmenlere verilmemesi ile öğrencilerle etkili iletişim kurulamadığı ve bunun sonucunda öğrencilere yönelik etkili rehberlik ve yönlendirme süreçlerinin uygulanamadığı tespit edilmiştir. Bu durum sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının olumsuz etkilendiği ğretmen görüşleri kapsamında tespit edilmiştir. Ayrıca zel dersler birebir iletişim olması, süre sorunlarının yaşanmaması ve ğretmen-ğrenci arasında güven bağlarının kurulabilmesi sonucunda öğrencilere yönelik rehberlik ve yönlendirme süreçlerinin etkili bir şekilde yürütülebildiği tespit edilmiştir. Bu durum sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının arttığı ğretmen görüşleri kapsamında tespit edilmiştir. Smyth (2008) alışmasında özel dersin öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkilerinin incelenmesini amaçlamıştır. Çalışma sonucunda özel ders alan öğrencilerin akademik başarılarının arttığı ortaya konulmuştur. Yeşil (2016) alışmasında özel derslerde tek bir ğrenci ile ğretmen süreçlerinin yürütölmesinin öğrencilere rehberlik uygulamalarının daha etkili yapılabilmesi açısından avantajlı olduğunu ortaya koymuştur. Anderson (2014) alışmasında özel derslerde öğrencilere rehberlik uygulamalarının daha etkin yapılmasının öğrencilerin motivasyonlarını ve başarılarını arttırdığını ortaya koymuştur. Yoluk (2010) alışmasında özel derslerde uygulanan rehberlik anlayışlarının öğrencilerin akademik başarılarını pozitif yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Bu doğrultuda yapılan çalışma ile literatürdeki diğer çalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir.

Araştırma sonucunda okul ortamlarında çok sayıda öğrencinin olması ve süre sıkıntılarının yaşanmasıyla beraber öğrencilerin kaygı düzeylerinin indirgenmesi ve motivasyon düzeylerinin artırılabilmesi açısından etkili çalışmaların yapılamadığı tespit edilmiştir. Ayrıca zel derslerde herhangi bir müfredat yetiştirme sorunu ve zaman

sıkıntısı olmamasından sebep öğrenciye yönelik etkili motivasyon çalışmalarının yapılabilirdiği ve öğrencilerin kaygı düzeylerinin indirgenebildiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda özel derslerin öğrencilerin başarılarının artmasında etkin faktörlerden bir tanesinin de öğrencilere yönelik motivasyon çalışmalarının yapılabilmesi olduğu sonucuna varılmıştır. Bobbitt (2017) çalışmasında özel ders alan öğrenciler ile daha etkili motivasyon çalışmalarının yapıldığını ve bu durum sonucunda kaygı düzeylerinin azaltıldığını ortaya koymuştur. Çalışmada ek olarak bu durum sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının arttığı da bildirilmiştir. Schunk (2014) çalışmasında özel ders alan öğrenciler ile daha etkili motivasyon çalışmalarının yapıldığını ortaya koymuştur. Ayrıca bu durumun akademik başarıları üzerinde yordayıcı bir faktör olduğu da vurgulanmıştır. Pritchard (2015) çalışmasında özel ders alan öğrencilerin kaygı düzeylerinin öğretmenler tarafından daha rahat tespit edildiğini ve etkili bir şekilde öğrencilerin kaygı düzeylerinin indirgenebildiğini ortaya koymuştur. Buna ek olarak çalışmada öğrencilerin kaygı düzeylerinin düşürölmesiyle öğrencilerin akademik başarılarının arttığı da vurgulanmıştır. Hogan, Rabinowits ve Craven (2003) çalışmasında da özel ders alan öğrenciler ile daha etkili motivasyon çalışmalarının yapılabilirdiğini ve öğrencilerin kaygı düzeylerinin daha etkili düşüröllebildiğini ortaya koymuşlardır. Bu doğrultuda yapılan çalışma ile literatürdeki diğler çalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir.

Çalışma sonucunda okul ortamlarında öğrencilerin akranlarından çekinmesi, öğrenciler ile etkili göz temasının kurulamamasından sebep öğretmen-öğrenci arasında bağ kurulamadığı, veli-öğrenci arasındaki sorunların öğretmenler tarafından tespit edilemediği ve her bir öğrencinin kaygılarının öğretmenler tarafından etkin bir şekilde belirlenemediği tespit edilmiştir. Bu noktada öğrencilerin akademik başarılarının olumsuz etkilendiği de öğretmen görüşleri kapsamında tespit edilen bir diğler sonuçtur. Ayrıca özel derslerde öğrenciler ile daha fazla göz temasının kurulmasından kaynaklı öğrencilerin kaygılarının azaldığı, güven duygularının arttığı ve öğretmen-öğrenci arasında etkin bir bağın kurulduğu tespit edilmiştir. Bu durum sonucunda öğrenciler velileri ile bir sorun yaşadıklarında veya başka konularda çekinmeden öğretmenleriyle iletişime geçtikleri ve mevcut sorunların öğretmen tarafından çözümlenebildiği tespit edilmiştir. Bu noktada özel ders alan öğrencilerin akademik başarılarının arttığı da öğretmen görüşleri kapsamında tespit edilmiştir. Aküzüm ve Saraçoğlu (2018) çalışmasında özel ders alan öğrencilerin velileri ile daha etkili iletişim kurulabilirdiğini ortaya koymuşlardır. Ayrıca çalışmada velilerin öğrencilere yönelik verilen geri

bildirimleri daha fazla önemsedikleri de vurgulanmıştır. Mischo ve Haag (2002) çalışmasında özel ders aldırın velilerin çocuklarına yönelik iletişime daha açık olduklarını ortaya koymuşlardır. Ayrıca çalışmada özel ders aldırın velilerin çocuklarına yönelik öğretmenlerin verdikleri geri dönütleri daha fazla dikkate aldıkları bildirilmiştir. Zhang ve Bray (2018) çalışmasında özel ders aldırın velilerin, öğretmenlerle iletişim kurma noktasında daha titiz davrandıklarını ve öğretmenler tarafından verilen geri dönütleri daha fazla önemsediklerini ortaya koymuşlardır. Hajar (2018) çalışmasında da benzer şekilde özel ders aldırın velilerin özel ders öğretmenlerinin geri dönütlerini daha fazla dikkate aldıkları ortaya koymuştur. Bu doğrultuda yapılan çalışma ile literatürdeki diğer çalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir.

5.1.4. Öğretmenin Kullandığı Teknoloji Uygulamaları Ve Materyal Desteğinin Özel Derste Başarıyı Artırmadaki Rolüne İlişkin Sonuç Ve Tartışma

Bu bölümde öğretmenin kullandığı teknoloji uygulamaları ve materyal desteğinin özel derste başarıyı artırmadaki rolüne ilişkin sonuç ve tartışma verilmiştir.

Araştırma sonucunda okul ortamlarında akıllı tahtalardan başka teknolojilerin kullanılmadığı, akıllı tahtalarında yalnızca kitapları dijitalleştirme aracı olarak kullanılabildiği, sınıf mevcudunun fazla olmasından ve müfredat yetiştirme zorunluluğunun bulunmasından sebep öğrencilere yönelik farklı materyallerin kullanılmadığı ve bu durumun da öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. Ayrıca özel derslerde süre sınırlamasının olmaması, müfredat yetiştirme probleminin olmaması, tek bir öğrenci ile derslerin işlenmesinden sebep öğrencilerin daha iyi tanındığı ve öğrencilere yönelik materyal seçimlerinin etkili bir şekilde yapılabildiği, müfredat kitaplarının dışında herhangi bir yasak olmadığı için özel derslerde farklı zorluk düzeylerinden öğrencinin düzeyine uygun ek kitapların kullanılabilmemesinden sebep öğrencilerin akademik başarılarının arttığı tespit edilmiştir. Borg, Lindstrom ve Larsson (2009) çalışmasında özel derslerde bire bir eğitim verilmesi ile öğretim teknolojilerinin daha etkili anlatılabildiğini ve öğrencilerin dersleri daha iyi anladıklarını ortaya koymuşlardır. Ayrıca çalışmada özel derslerin teknoloji kullanımı ve konu anlama durumu ile bağlantılı olduğu vurgulanmıştır. Buna ek olarak bu durum sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının düşük düzeyde anlamlı bir gelişim gösterdiği de bildirilmiştir. Fok vd. (2011) çalışmasında da özel derslerde kullanılan teknolojilerin öğrencilerin konuları anlamasında daha etkili olduğunu ortaya koymuştur.

Shaw ve Jutai (2011) çalışmasında teknoloji kullanımı ile öğrenci başarısı arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını ortaya koymuştur. Pettersson ve Fahlstrom (2010) çalışmasında özel derslerde teknolojik öğelerin kullanılmasından ziyade anlatımlarının tek bir öğrenciye yönelik yapılmasının anlama faktörü açısından daha etkili olduğunu ancak bu etkinin düşük düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar ile literatürdeki bazı çalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir (Borg vd., 2009; Fok vd., 2011; Pettersson ve Fahlstrom, 2010).

Araştırma sonucunda okul ortamlarında yeterli materyallerin olmaması sebebiyle etkili öğretim faaliyetlerinin yapılamadığı tespit edilmiştir. Ayrıca özel derslerde materyal seçiminde öğrencilere yönelik materyallerin kullanılmasının öğrencinin öğrenme sürecinde olumlu bir etkisinin olduğu ve öğrencinin başarısını artırıcı bir role sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Kocabatmaz (2011) çalışmasında özel derslerde öğrencilere yönelik materyal seçimlerinin yapılabilmesinin öğrencilerin akademik başarılarını artırdığını ortaya koymuştur. Kışla ve Şahin (2015) çalışmasında özel ders alan öğrencilere yönelik materyal seçimlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesini ve bu durumun öğrencilerin başarılarını artırdığını ortaya koymuştur. Tyler (2014) çalışmasında özel derslerin materyal seçiminin öğrencilere göre yapılabilmesinin öğrencilerin başarısını pozitif yönde geliştirdiğini ortaya koymuştur. Glasser (2017) çalışmasında özel derslerde öğrencilere yönelik materyal seçimlerinin yapılabilmesini ve bu durumun öğrencilerin akademik başarıları üzerinde yordayıcı olduğunu ortaya koymuştur. Borich (2017) çalışmasında özel ders alan öğrencilere göre materyal seçiminin etkili bir şekilde yapıldığını ortaya koymuştur. Ayrıca çalışmada bu durumun öğrencilerin başarılarını etkilediği de vurgulanmıştır. Bu doğrultuda yapılan çalışma ile literatürdeki diğer çalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir.

Tek bir öğrenciyle yapılması, ders saatlerinin esnek planlanabilmesi, öğrenciye göre ders işlenebilmesi, öğrencinin hızına uygun derslerin yürütülebilmesi, motivasyon ve destek çalışmalarının daha etkili yapılabilmesi ve öğrenciye uygun öğrenme tekniklerinin kullanılabilmesi nedeniyle özel dersin öğrenci başarısını artırmakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ghosh ve Bray (2018) çalışmasında özel derslerde bireysel bir eğitim sürecinin uygulanması ile öğrencilere yönelik ders anlatılmasının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığını ortaya koymuşlardır. Huang (2017) çalışmasında özel derslerde bire bir öğretme süreçlerinin uygulanmasından sebep öğrenciye göre ders anlatma durumunun olması sebebiyle öğrencilerin akademik başarılarının daha etkili geliştirildiğini ortaya koymuştur. Chan ve Mongkolhutthi (2017) çalışmasında özel

derslerde tek bir öğrenci olmasından sebep öğrencinin düzeyine göre ders anlatımının yapılabilmesi sebebiyle öğrencilerin başarılarının arttırılabildiğini ortaya koymuştur. Bu doğrultuda yapılan çalışma ile literatürdeki diğer çalışmaların benzer sonuçlar ortaya koyduğu söylenebilmektedir.

5.2. Öneriler

Matematik öğretmenlerinin gözünden özel derslerin öğrencilerin akademik başarılarına nasıl olumlu etkilerinin olduğunun incelendiği bu çalışma ışığında, bazı öneriler şu şekilde sıralanabilmektedir;

Eğitim kademeleri arasında geçiş sınavlarına alternatif yolların kullanılması özel dersin eğitim paydaşları üzerindeki olumsuz etkilerini azaltabilir,

Eğitim kurumları arasındaki nitelik farklarının indirgenmesi ve eğitim eşitsizliklerinin giderilmesi için çalışmalar yürütülebilir,

Özel dersler devlet kontrolünde yasal bir formatta uygulanabilir veya özel dersleri isteyen her öğrencinin alabilmesine olanak sağlayacak sivil toplum örgütlenmelerinin önü açılabilir,

Okul eğitimlerinde kaynak türleri arttırılabilir,

Eğitim süreleri daha etkin planlanabilir,

Okul eğitimlerindeki akıllı teknolojilerin geliştirilmesi ve etkili bir şekilde kullanılması sağlanabilir,

Okul müfredatı ile sınav içeriklerinin paralel oluşturulması özel dersin işlevini artırabilir,

Sınıflardaki öğrenci sayıları daha aza indirgenerek eğitim kalitesi arttırılabilir,

Lisans düzeyinde rehberlik derslerinde özel derste rehberlik ile ilgili bir ünite oluşturulabilir ve öğretmen adayları özel derse hazır hale getirmesi hedeflenebilir.

Ayrıca gelecekte yapılacak çalışmalara;

Özel derslerin hangi avantajlarının başarıyı daha çok etkilediğine dair araştırmalar yapılabilir,

Özel dersin öğrencilerin başarısı nasıl artırdığına dair eğitimin diğer paydaşları olan öğrenciler, veliler ve yöneticilerle çalışmalar yürütülebilir,

Özel dersin başarıyı artırmasına etki eden bu faktörleri daha kapsamlı ele alan bir ders içeriği lisans ve lisansüstü düzeyde oluşturulabilir,

Öğretmenlerin özel derslerde kullandıkları yöntem teknikler ile sınıflarda kullandıkları yöntem ve tekniklerin ne düzeyde farklılaştığı etnografik veya aksiyon araştırmaları ile incelenebilir,

Araştırmacı dersi işleme hızına etki eden en önemli faktörün sınıfın homojenliği olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda homojen ve heterojen sınıflarda ders işleme hızını etki eden faktörler nitel veya nicel olarak çalışılabilir,

Özel derslerde tekrarın yapılabilme imkanının olması başarıyı artıran faktörler arasında gösterilmiştir. Bu nedenle sınıfta ve evde öğrencilerin tekrar yapmalarını sağlayacak uygulamalar üzerinde çalışmalar yapılabilir,

Özel derslerde tek bir öğrenciyle ilgilenilmesi sebebiyle öğretmenlerin ödev verme ve kontrol etme alışkanlıkları incelenebilir,

Özel ders öğrencilerinin ve velilerinin lise veya üniversiteye hazırlık sınav sürecinde kaygı ve tutum düzeylerindeki değişimler incelenebilir,

Özel derslerde materyal ve teknoloji kullanımını çeşitlendirmeye yönelik çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Addi-Raccach, A., ve Dana, O. (2015). Private tutoring intensity in schools: a comparison between high and low socio-economic schools. *International Studies in Sociology of Education*, 25 (3), 183-203.
- Akdemir, A. B., & Kılıç, A. (2020). Ortaöğretim öğrencilerinin özel ders alma nedenlerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 1008-1023.
- Aküzüm, C., ve Saraçoğlu, M. (2018). Ortaokul öğretmenlerinin destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik tutumlarının incelenmesi. *Turkish Journal of Educational Studies*, 5 (2), 97-121.
- Alkaya, Y. (2015). *Eğitimde psikoloji*. Ankara: Maya Akademi Yayınları.
- Anderson, L. W. (2014). *Öğrenme öğretim ve değerlendirme ile ilgili bir sınıflama*. Ankara: Pegem Akademi.
- Aseltine, J. M., Faryniarz J. O., ve Rigazio-DiGilio, A. (2015). *Öğrenme için denetim*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Bacanlı, H., ve Dombaycı, M. A. (2013). *Kapatılma veya dönüştürülme ayrımında dershaneler*. Ankara: Ankara Siyasal ve Ekonomik Araştırmalar Merkezi.
- Baysen, E. (2006). Öğretmenlerin sınıfta sordukları sorular ile öğrencilerin bu sorulara verdikleri cevapların düzeyleri. *Kastamonu Education Journal*, 14(1), 21-28.
- Biber, A. Ç., Tuna, A. C., Altınok, F., ve Küçükoğlu, U. (2017). Ortaokullarda uygulanan destekleme ve yetiştirme kurslarına dair öğrenci görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (23), 103-119.
- Biçer, A., Capraro, M., ve Capraro, R. (2013). The journey of a middle school student: Explorations of mathematics private tutoring in school life. *Sakarya University Journal of Education*, 3 (3), 123-136.
- Bobbitt, J. F. (2017). *Eğitim programı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Borg, J., Lindstrom, A., ve Larsson, S. (2009). Assistive technology in developing countries: National and international responsibilities to implement the convention on the rights of persons with disabilities. *Lancet*, 374 (28), 1863-1865.
- Borich, G. D. (2017). *Etkili öğretim yöntemleri araştırma temelli uygulama*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

- Boynton, M., ve Boynton C. (2007). *Eğitimciler için disiplin sorunlarını önleme ve çözme rehberi*. İstanbul: SEV Yayınları.
- Bray, M. (2007). *The shadow education system: private tutoring and its implications for planners*. (Second edition). Paris: UNESCO.
- Bray, M., ve Kwo, O. (2014). *Regulating private tutoring for public good*. Hong Kong: Bangkok Office.
- Bray, M., ve Lykins, C. (2012). *Shadow education: Private supplementary tutoring and its implications for policy makers in Asia*. Hong Kong: Asian Development Bank.
- Büyükalın-Filiz, S. (2009). Soru cevap yöntemi eğitiminin öğretmenlerin soru sorma bilgisi ve soru sorma tekniklerine etkisi. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*, 1(3).
- Chan, C., ve Mongkolhutthi, P. (2017). The factors effecting students choice in studying english at private tutoring schools: A case of thai uppersecondary school students. *Journal of Nusantara Studies*, 2 (2), 44-52.
- Çavdar, D., & Şahan, H. H. (2019). Matematik dersinde akademik başarı, öz yeterlik ve matematik dersine yönelik tutum arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 13(2), 979-999.
- Çelikel, F., & Tanrıseven, I. (2024). Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programı Taslağının Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi. *The Journal Of Social Sciences*, 13(13), 509-520.
- Çetin, Y., & Gündoğdu, K. (2021). Gölge eğitim: destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik bir durum çalışması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 10(1), 255-271.
- Damayanthi, B. (2018), Academic performance of students: The effect of class room level factors and private tutoring. *American Journal of Educational Research*, 6 (3), 262-269.
- Davies, S. (2004). School choice by default? Understanding the demand for private tutoring in Canada. *American Journal of Education*, 110 (3), 233-255.
- Demir, Ö. (2015). *Etkinlik örnekleriyle güncel öğrenme öğretme yaklaşımları*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Demirer, D. K. (2011). *Eğitimde paradigma değişimi: Gölge eğitim*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Erden, N. D., & Altun, S. (2020). Ortaokul Öğrencilerinin ‘Ders Olarak Matematiğe’Yönelik Algılarının İncelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 15(7).
- Erdoğan, İ. (2010). *Türk eğitim sistemi, eğitim tarihi, eğitim politikası, eğitim felsefesi: Milli eğitime dair yazılar, konuşmalar, söyleşiler, demeçler, haberler*. İstanbul: Nobel.
- Erkan, S. (1998). Teacher’ role in guidance. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 65-71.
- Ertürk, S.(1972) *Eğitimde Program Geliştirme*, Ankara: Yelken Tepe Yayınları.
- Fok, D., Polgar, J. M., Shaw, L., ve Jutai, J. W. (2011). Low vision assistive technology device usage and importance in daily occupations. *Work*, 39 (1), 37-48.
- Ghosh, P., ve Bray, M. (2018) Credentialism and demand for private supplementary tutoring: a comparative study of students following two examination boards in India. *International Journal of Comparative Education and Development*, 20 (1), 33-50.
- Glasser, W. (2017). *Başarısızlığın olmadığı okul*. İstanbul: Beyaz Yayınları.
- Guill, K., ve Bos, W. (2014). Effectiveness of private tutoring in mathematics with regard to subjective and objective indicators of academic achievement. Evidence from a German secondary school sample. *Journal For Educational Research Online*, 6 (1), 34-67.
- Güler, G., Özdemir, E., & Dikici, R. (2012). İlköğretim matematik öğretmenlerinin sınav soruları ile SBS matematik sorularının Bloom taksonomisi’ne göre karşılaştırmalı analizi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 41-60.
- Günhan, N. K., & Bumen, N. (2024). Türkiye’de Gölge Eğitim Üzerine Bir Meta Sentez Çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1-35.
- Hajar, A. (2018). Exploring year 6 pupils’ perceptions of private tutoring: evidence from three mainstream schools in England. *Oxford Review of Education*, 44 (4), 514-531.
- Hırça, N. (2014). *Öğretim stratejileri-sorgulamaya dayalı öğrenme*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Hof, S. (2014). Does private tutoring work? The effectiveness of private tutoring: A nonparametric bounds analysis. *Education Economics*, 22 (4), 347-366.

- Hogan, T., Rabinowits, M., ve Craven, J. A. (2003). Representation in teaching: inferences from research of expert and novice teacher. *Educational Psychologist*, 38, 235-247.
- Hong, S. C., ve Park, Y. S. (2012). An analysis of the relationship between self-study, private tutoring, and self-efficacy on self-regulated learning. *KEDI Journal Of Educational Policy*, 9 (1), 113-144.
- Huang, H. T. (2017). Private english tutoring and adolescents' motivation to learn english as a foreing language: A self system perspective. *Taiwan Journal of TESOL*. 14 (1), 1-36.
- İnci, Ş. (2015). *Yapılandırmacı yaklaşıma göre tasarlanan ilköğretim programlarında velilerin rollerini yerine getirme düzeyi (Ankara ili Polatlı ilçesi örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kabael, T., & Barak, B. (2016). Ortaokul matematik öğretmeni adaylarının matematik okuryazarlık becerilerinin PISA soruları üzerinden incelenmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 7(2), 321-349.
- Kaplan, H. (2013). *Genel liselerde İngilizce öğretimindeki başarısızlık nedenleri hakkında öğrenci, öğretmen ve veli görüşlerinin incelenmesi (Antalya ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Kılıç, A. (2010). Learner-centered micro teaching in teacher education. *International Journal of Instruction*, 3 (1), 77-100.
- Kışla, T., ve Şahin, M. (2015). *Kişiselleştirilmiş (kişiye özgü) öğrenme öğretme yaklaşımı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Kocabatmaz, H. (2011). *Teknoloji ve tasarım öğretim programlarının değerlendirilmesi*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Koçak, E. (2022). *Matematik öğretmenlerinin özel derse bakış açısı ve çıkarımları*. Yüksek Lisans Tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Kösterelioğlu, İ. (2015). Private courses in education or education in private courses?. *International Online Journal of Educational Sciences*. 7 (1), 203-218.
- Kuan, P. Y. (2011). Effects of cram schooling on mathematics performance: Evidence from junior high students in Taiwan. *Comparative Education Review*, 55 (3), 342-368.

- Kuş, E. (2003). *Nitel-nitel araştırma teknikleri: Sosyal bilimlerde araştırma teknikleri: Nitel mi; Nitel mi?*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Lee, J. Y. (2013). *Private tutoring and its impact on students' academic achievement, formal schooling, and educational inequality in Korea*. New York: Columbia University.
- Levent, F., ve Yazıcı, E., (2014). Singapur eğitim sisteminin başarısına etki eden faktörlerin incelenmesi. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 39, 211-143.
- Marzano, R. J., Pickering, D. J., Pollock, J. E. (2008). *Öğrenci başarısını artıran öğretim stratejileri*. İstanbul: SEV Yayınları.
- Miles M. B., ve Huberman M. A. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Sage Publications.
- Mischo, C., ve Haag, L. (2002). Expansion and effectiveness of private tutoring. *European Journal Of Psychology Of Education*, 17, 263-273.
- Morgan, D. L. (1996). *Focus groups as qualitative research*. (Second edition). California: Sage Publications.
- Olson, M. H., ve Hergenhahn, B. R. (2016). *Öğrenmenin kuramları*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Ornstein, A. C. (2016). *Eğitim programları ile ilgili kararların temeli olarak felsefe*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Ornstein, A. C., ve Hunkins, F. P. (2016). *Eğitim programı temeller ilkeler ve sorunlar*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Oser, F. K., ve Baeriswyl, F. J. (2001). *Choreographies of teaching: Bridging instruction to learning*. Washington: American Educational Research Association.
- Ozan, C. (2017). *Biçimlendirici değerlendirmenin öğrencilerin akademik başarı, tutum ve öz düzenleme becerilerine etkisi*. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Pettersson, I., ve Fahlstrom, G. (2010). Roles of assistive devices for home care staff in Sweden: A qualitative study. *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*, 5 (5), 295-304.
- Pintrich, P. R., ve Schunk, D. H. (2002). *Motivation in education: Theory, research, and applications*. New Jersey: Prentice Hall.
- Pritchard, A. (2015). *Öğrenme yolları*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

- Salcan, U. (2014). *1980 sonrası Türkiye’de özel dershanecilik ve öğretmenlik mesleğinin dönüşümü*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Schunk, D. H. (2014). *Öğrenme teorileri eğitimsel bir bakışla*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Senemoğlu, N. (2018). *Gelişim öğrenme ve öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Shaw, L., ve Jutai, J. W. (2011). Low vision assistive technology device usage and importance in daily occupations. *Works And Educations*, 39 (1), 37-48
- Silova, I. (2009). *Private supplementary tutoring in Central Asia*. Paris: UNESCO.
- Slavin, R. E. (2017). *Eğitim psikolojisi kuram ve uygulama*. Ankara: Nobel Akademik Yayınları.
- Smyth, E. (2008). The more, the better? Intensity of involvement in private tuition and examination performance. *Educational Research And Evaluation*, 14 (5), 465-476.
- Strauss, A., ve Corbin, J. (1998). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. (Fourth edition). New York: Sage.
- Şensoy, Ç. P., & Kılıç, A. (2021). Ortaokul matematik öğretmenlerinin ders işleyiş süreçlerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 434-452.
- Şentürk, C. (2010). Yapılandırmacı yaklaşım ve öğrenme döngüsü. *Eğitime Bakış*, 6 (17), 58-62.
- Tansel , A. and Bircan , F. 2004 . Private tutoring expenditures in Turkey. *Discussion paper 2004/13, Turkish Economic Association*
- Tansel, A., & Bircan, F. (2005). Effect of private tutoring on university entrance examination performance in Turkey. IZA Discussion Papers 1609.
- Taşpınar, M. (2014). *Eğitim Bilimine giriş (Öğretmenlik mesleği)*. (6. basım). Ankara: Edge Akademi Yayınları.
- Taştı, Ö. Y., & Demir, C. E. (2022). Gölgelerden ışığa gölge eğitim: Türkiye’de temel liseler örneği. *Eğitim ve Bilim*, 47(211).
- Teyfur, M., ve Teyfur, E. (2012). Yapılandırmacı öğretim programına yönelik öğretmen ve yönetici görüşlerinin değerlendirilmesi (İzmir il örneği). *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (2), 66-82.
- Topkara, E. Z., ve Çelik, H. (2009). Eğitimde bireysel farklılıklar. *Journal of Theory and Practice in Education*, 5 (2), 289-297.

- Tsiplakides, I. (2018). Shadow education and social class inequalities in secondary education in Greece: The case of teaching English as a foreign language. *International Journal of Sociology of Education*, 7 (1), 71-93.
- Türk Eğitim Derneği. (2017). 2017-2018-2019 yılları faaliyet raporu. Web: <http://www.ted.org.tr/TR/Genel/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFFA79D6F5E6C1B43FFBB89BF54D3DDD6B9> adresinden 05 Temmuz 2024'de alınmıştır.
- Türk, C., & Bedir, G. (2021). İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin matematik kaygısı ile ders başarısı arasındaki ilişki. *Journal of Educational Reflections*, 5(2), 73-88.
- Türkan, A. (2019). *Ortaöğretim öğrencilerinin özel ders eğilimleri ve paydaşların özel derse yönelik görüşleri*. Doktora tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.
- Türkan, A., & Çeliköz, N. (2016). Ortaöğretim öğrencilerine yönelik özel ders eğilim ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 3(2), 398-410.
- Türkdoğan, A., & Koçak, E. (2021). *Özel dersi yok saymak eğitimde eşitliği sağlamaz*. Eğitim Bilimleri Alanında Uluslararası Araştırmalar III içinde, Konya: Eğitim Yayınevi.
- Türkdoğan, A. (2011). *Yanlışın anatomisi: İlköğretim matematik sınıflarından öğrencilerin yaptıkları yanlışlar ve öğretmenlerin dönütlerinin analitik incelenmesi*. Doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon
- Tyler, R. W. (2014). *Eğitim programlarının ve öğretiminin temel ilkeleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Ünsal, K. H. (2016). *Gölge eğitim bağlamında özel dersane hizmetlerinin üniversiteye giriş sürecindeki rolü ve üniversite adayı öğrenciler tarafından değerlendirilmesi: Antalya örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Yenilmez, K., & Duman, Ö. A. (2008). İlköğretimde matematik başarısını etkileyen faktörlere ilişkin öğrenci görüşleri. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(19), 251-268.
- Yeşil, R. (2016). *21. yüzyıl eğitiminde yeni yönelimler ve uygulamalar*. Ankara: Grafiker Yayınları.

- Yıldız, A., Türkdoğan, A., ve Koçak, E. (2022). Negative effects of private tutoring on stakeholders from teachers' perspective. *E-International Journal of Educational Research*, 13 (1), 19-37.
- Yıldız, A., Bütün, M., Türkdoğan, A., & Koçak, E. (2022). Development of a Perception Scale of Private Lesson: A Validity and Reliability Study. In *Elementary School Forum (Mimbar Sekolah Dasar)* (Vol. 9, No. 3, pp. 517-534). Indonesia University of Education. Jl. Mayor Abdurachman No. 211, Sumedang, Jawa Barat, 45322, Indonesia. Web site: <https://ejournal.upi.edu/index.php/mimbar/index>.
- Yıldızhan, Y. H. (2015). *Okul dışı eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve toplumun beklentisi (Ankara ili örneği)*. Doktora Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya
- Yılmaz, K., ve Altinkurt, Y. (2011). Öğretmen adaylarının Türk eğitim sisteminin sorunlarına ilişkin görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8 (1), 942-973.
- Yoluk, M. E. (2010). *XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde eğitim ve öğretim faaliyetleri*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Zhang, W., ve Bray, M. (2018). Equalising schooling, unequalising private supplementary tutoring: Access and tracking through shadow education in China. *Oxford Review of Education*, 44 (2), 221-238.
- Zhang, Y. (2013). Does private tutoring improve students' National College Entrance Exam performance? A case study from Jinan, China. *Economics of Education Review*, 32, 1-28.
- Zhao, Y. (2016). *Eğitim programlarında güncel sorunlar*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

EKLER

EK-1. Görüşme Formu

- 1- Derste ve özel derste benimsenen öğrenme kuramının (Çoklu zeka kuramı, buluş yoluyla öğrenme, tam öğrenme, yapısalcı öğretim vb.) farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?
- 2- Derste ve özel derste benimsenen materyal kullanım anlayışının farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?
- 3- Derste ve özel benimsenen teknoloji kullanım anlayışının farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?
- 4- Derste ve özel derste benimsenen soru seçme ve çözme anlayışının farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?
- 5- Derste ve özel derste benimsenen ödev verme ve kontrol anlayışının farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?
- 6- Derste ve özel derste benimsenen ölçme ve değerlendirme anlayışının farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?
- 7- Derste ve özel derste benimsenen öğrencinin kendini ifade edebilmesi (soru sorabilme, anlayamadığı yeri ifade edebilme vb.) anlayışının farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?
- 8- Derste ve özel derste benimsenen öğrencinin olumsuz tutumun (korku, kaygı, ilgisizlik vb.) tespit edebilmesi ve giderilmesi anlayışının farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?
- 9- Derste ve özel derste öğrencinin seviyesine uygun ders işlenmesi (öğrencinin seviyesine inilebilmesi) anlayışının farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?
- 10- Derste ve özel derste benimsenen öğrenci-öğretmen iletişimi anlayışının farklı olması (sözel iletişim, yazılı iletişim, tek yönlü iletişim, çift yönlü iletişim vb.) size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?
- 11- Derste ve özel derste benimsenen rehberlik anlayışının (sınav kaygısının ve stresinin azaltılması, sınava yönelik motivasyonun artırılması, çalışma alışkanlıklarının düzenlenmesi) farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?

12- Derste ve özel derste benimsenen veli öğrenci ilişkilerinin çözümü anlayışının farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?

13- Derste ve özel derste benimsenen ders işleme hızının öğrenciye göre düzenlenmesi anlayışının farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?

14- Derste ve özel derste benimsenen konuların tekrarı anlayışının farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?

15- Size göre derste ve özel derste benimsenen başka hangi anlayışın farklı olması size göre öğrencilerin başarısının ve tutumunun artmasında etkili midir? Nasıl?

EK-2. Etik Kurul İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 22.06.2023-308463

T.C.
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Bilimleri Araştırma Önerisi Etik Değerlendirme Kurulu

Sayı : E-50704946-100-308463
Konu : Etik Kurul Kararı

Sayın Doç. Dr. Ali TÜRKDOĞAN

Eğitim Bilimleri Araştırma Önerisi Etik Değerlendirme Kuruluna yapmış olduğumuz 23_06_24 numaralı başvurunuz incelenmiş ve kurulumuz tarafından "*Matematik Öğretmenlerinin Özel Ders Alan Öğrencilerin Başarılarındaki Faktörlere Dair Görüşleri*" başlıklı araştırmanızın bilimsel araştırma etiği ilkeleri açısından uygun olduğuna karar verilmiştir. Bilgilerini rica ederim.

Prof. Dr. Murat BURSAL
Kurul Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSDNS0FYCH Pin Kodu : 43582

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/cumhuriyet-universitesi-ebys>

Adres : Sivas Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü'ne

Telefon: 03462191313 Faks: 0 346 219 1110

e-Posta: egitimedi@cumhuriyet.edu.tr Web: egitimbilimst.cumhuriyet.edu.tr

Kep Adresi: cumhuriyetuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ahmet YILDIRIM

Unvanı: Memur

